

HVA MÅ GJØRES

Nr. 5 - 1975 Kr.5,-

Avisa til Norges Kommunistiske Studentforbund

2.årgang

**Imperialisme betyr krig
Bøndernes kamp
Spania-FRAP**

LEVE FRAP!

HVA MÅ GJØRES

AVISA TIL NORGES KOMMUNISTISKE STUDENTFORBUND

Ansvarleg: Bernt Holtmark

Avisa kjem ut med 6 nummer i året. Abonnementspris: 30 kroner.

ADRESSE:
Hva må gjøres, Boks 2072,
Grünerløkka, Oslo 5.
POSTGIRO: 2 23 26 43

Mordene på de fem antifascistene og patriotene i Spania reiste en storm over hele Europa. Overalt har progressive og anti-fascistiske mennesker protestert mot henrettelsene av de fem medlemmene av den Revolusjonære Anti-fascistiske og Patriotiske Fronten (FRAP) og den patriotiske baskiske organisasjonen ETA.

Mordene er langt fra uttrykk for styrke fra det 36 år gamle Franco-diktaturet. De uttrykker at regimet føler jorda gyngende under seg, og griper til de mest desperate tiltak for å vinne pusterom. Alle veit at fascismen er på vikende front og at regimet ikke kan fortsette som inn-til nå.

I denne situasjonen er det ulike interesser som arbeider for å fremme sin sak, og utfallet er av stor betydning. Borgerskapet håper på en nennsom ansiktsløfting, mens de revolusjonære anti-fascistene kjemper for å styrte regimet, knuse fascismen og kaste ut imperialismen. Utfallet på denne kampen som sikkert vil pågå i åra som kommer, vil spille stor rolle for hele Europa. Derfor bør progressive her i Norge ta kampen i Spania ytterst alvorlig.

HVA ER FRAP?

FRAP står i spissen for den aktive kampen mot Franco-fascismen. FRAP er en bred front med tilslutning av flere ulike anti-fascistiske organisasjoner.

I dag har FRAP påbegynt gjennomføring av væpnete aksjoner med sikte på forberedelse av oppretting av en folkehær. På grunn av økonomisk krise (arbeidsløshet, dyrtid, lønnsensen, ruin av fattigbøndene, emigrasjon osv.) og uvisshet om Franco-regimets framtid er det

fascistiske diktaturet i Spania idag rystet av en dyptgående krise. Vi skal være forberedt på rask utvikling i kampen i Spania.

SUPERMAKTENE.

Spania er en amerikansk halvkoloni, bundet med tusen økonomiske og politiske bånd til supermakta USA. En virkelig anti-fascistisk revolusjon i Spania må nødvendigvis rette seg mot supermakta USA som holder Franco-regimet under armene. USA-imperialismen utnytter Spania som en stor militærleir i Europa, der den har installert fly- og flåtebasen, våpenskap, rakettutskytningsramper, og en okkupasjonsstyrke på 30 000 mann. Spania er et strategisk støttepunkt for USA-imperialismens overherredømme i Vest-Europa og i Middelhavsområdet. Det er ingen grunn til å tro at USA-imperialismen frivillig gir dette fra seg, og vi bør derfor være fullt ut forberedt på amerikansk intervensjon med alle midler for å stanse en revolusjonær utvikling i Spania. Allerede i dag konspirerer USA og dets etterretningsorganisasjon CIA aktivt for å sikre seg mektposisjoner etter Francos død.

Den sovjetiske sosialimperialismen sitter heller ikke med hendet i fanget. Begivenhetene i Portugal har skjerpet appetitten, og de nye tsarene håper sjølsagt at utviklinga i Spania kan gi liknende uttelling.

Men situasjonen i Spania krever en noe annen taktikk enn den i Portugal. Derfor har tsarene i Kreml instruert den spanske revisjonistlederen Carrillo om å opprette det som blir kalt en "demokratisk junta" sammen med ulike brune og halvbrune elementer. Denne juntaen søker nå å stå fram som en legal "opposisjon" i Spania mens Franco-diktaturet ennå eksisterer, og fordømmer all aktiv motstand mot Franco som "ekstremisme", "venstreavvik" o.l. Strategien er å orme seg inn i en maktposisjon etter Francos død. Dette er ei linje som direkte hindrer den aktive kampen mot Franco, og fortjener vår skarpe fordømmelse.

Monopolkapitalen i de vest-europeiske landa var tvunget til å markere en viss protest mot de barbariske dødsdommene i Madrid. Men den anti-fascistiske protesten ble ikke av lang varighet. Ganske raskt så vi hvordan den borgerlige pressa begynte å beskyldte FRAPs og de andre anti-fascistenes aktive motstand for å ha "provosert fram" den fascistiske reaksjonen. FRAPs rettferdige aksjoner blir fordømt som "terrorisme".

Desto viktigere er det at progressive holder blikket rettet mot Spania og støtter anti-fascistene i FRAP med det marxist-leninistiske kommunistpartiet PCE(m-l) i spissen. Det er uvisst om nye henrettelser vil komme øyeblikkelig. Men det er helt sikkert at kampen i Spania vil fortsette og at den vil spille stor rolle for hele Europa.

FULL STØTTE TIL DEN AKTIVE MOTSTANDEN!

LEVE FRAP!

SJOLKRITIKK:

VIKTIGE FEIL I REPORTASJEN OM OKKUPASJONEN PÅ SOGN

Oppslaget om husokkupasjonen på Sogn Studentby i forrige nummer av HVA MÅ GJØRES inneholdt viktige feil. Feila er av politisk karakter, og fører til at oppslaget gir en feilaktig bedømmelse av okkupasjonen. Nedenfor vil vi ikke gjøre en endelig oppsummering av husleiestreiken og okkupasjonen, sjøl om en slik oppsummering absolutt bør gjøres. Vi skal innskrenke oss til å påpeke feila i HVA MÅ GJØRES sin dekking av aksjonen.

1) SEIER ELLER NEDERLAG?

Hovedfeilen i vårt oppslag er at det prøver å kludre til svaret på dette

spørsmålet: Seiret okkupasjonen eller led den nederlag? Det gis ikke noe klart svar på dette avgjørende spørsmålet i bedømminga av aksjonen. I stedet blir det trukket fram ulike mindre framganger oppnådd i samband med husleiestreiken og okkupasjonen, slik at inntrykket for leseren lett blir at vi utroper okkupasjonen som en seier. Dette er helt feilaktig. Okkupasjonen ble iverksatt som en aksjon for kravet "Nøkler til alle" - dvs. som en aksjon for å få utlevert nøkler til de streikende. Hensikten var å unngå å innbetale gjelda fra forrige semester og dermed unngå det brudd på streken ei slik innbetaling ville bety. Det er helt klart at kravet nøkler til alle ikke ble innfridd, og at aksjonen dermed led nederlag. At vårt oppslag ikke slår dette klart fast, er

uttrykk for manglende vilje til å se sannheten i øynene. Når vi slår fast at okkupasjonen led nederlag innebærer ikke det at aksjonen var urettferdig. Kravet om "Nøkler til alle" var utvilsomt riktig og rettferdig.

2) REVOLUSJONÆR AKSJON?

Oppslaget i HVA MÅ GJØRES gir inntrykk av at okkupasjonen var en slags "revolusjonær" aksjon. Dette er slett ikke riktig. Husokkupasjonen var en militant aksjon for økonomiske krav. En økonomisk kamp blir ikke "revolusjonær" fordi om enkelte militante kampformer blir tatt i bruk. Å late som det er et uttrykk for revolusjonært frasemakeri. Vår tittel på side 6 i forrige nummer: "Revolusjonære er ikkje pyser" kan ikke for-

Forts. side 5

• klipp og kommentar

KULom Sovjet

Denne gangen skal vi bringe et bidrag til diskusjonen om sosialisme og kapitalisme i Sovjet fra en av ideologene til KUL-gruppa - Jørgen Sandemose. Antakelig lite påakta, men likevel interessant - i Norsk Filosofisk Tidsskrift nr. 1/75 konkluderer herr Sandemose en anmeldelse av sine åndsbrødre Ebbing og Overreins bok "Stalinismen - en marxistisk kritikk" på denne måten (uthevingene er våre):

"Mulighetsbetingelsene for en ny klasse må jo til sist føres tilbake til at revolusjonen i oktober 1917 hadde en dobbeltkarakter. Den fikk en dobbelt kraft fordi den tilfredsstilte både borger-skap og proletariatet. Det var vel i denne enheten at de borgerlige interessene seinere kom til å selvstendiggjøre seg overfor de proletariske. At dette kunne skje på tross av eksistensen av proletariatets diktatur, er ikke underlig. For som Lenin sa, også dette diktatur er borgerlig i sin kjerne."

Hva "borgerlig i sin kjerne" skulle bety får Sandemose sjøl gjøre rede for. Vi skal bare sitere kommunisten Lenins egen vurdering av oktober-revolusjonen 2 måneder etter: "Oktober-revolusjonen gjennomgår suksessive utviklingsstadier foran øynene på oss, vinner makta for sovjetene, fravriker borgerskapet det politiske herredømmet og fører det over til proletariatet og de fattige bøndene." (Coll. Works 26, s. 380). Skal vi tru på Lenin eller på Sandemose?

BERIT ÅS OM MARX

Lenin slo klart fast at kun den som anerkjenner nødvendigheten av proletariatets diktatur har rett til å kalle seg marxist. Nå har vi aldri mistenkt Berit Ås, lederen for det borgerlige arbeiderpartiet SV, for å være marxist, men vi har heller aldri vært borte i noen revisjonist som på en så åpenhjertig og freidig måte avfeier den vitenskapelige sosialismen. Da hun deltok i et konfrontasjonsmøte sammen med Finn Sjøe og Reulf Steen om proletariatets diktatur på Nyland Vest nylig, uttalte hun at "proletariatets diktatur var noe

Marx nevnte i en bisetning etter et besøk i slummen i London." Her er Marx' "bisetning": "Mellom det kapitalistiske og det kommunistiske samfunnet er det en periode av revolusjonær omdanning av det ene til det andre. Til dette svarer det også en politisk overgangsperiode der staten ikke kan være annet enn proletariatets revolusjonære diktatur." Dette snakket både Marx og Engels om i hele førti år, mellom 1852 og 1891, hver gang de sammenfattet erfaringene fra revolusjonen i 1848, og enda mer den i 1871.

Vi synes at det er utmerket at revisjonistene på en så plump og vulgær måte avgrenser seg fra marxismen, og vi ventet spent på neste tolkning. Det blir vel at Lenin visstnok sa ordet imperialismen etter et depri-merende besøk i en skyttergrav under 1. verdenskrig eller at Marx lot passere noen ord om merverdi og utbytting over et glass øl etter å ha sett eksempler på barnearbeid i engelske fabrikker. Følg med!

«det svulmende forfall.»

Valgresultatet har fallt mange SV-ere tungt for brystet, spesielt Kjell Fiskerud, ledende SV-er og tillitsmann på Asea Per Kure hadde vanskelig for å svelge nederlaget. I et innlegg i Ny Tid under tittelen "Det svulmende forfall", går han til frontalangrep på det norske "folk" som sviktet SV. Han sier bl.a.: "Vi er blitt en befolkning av Mogens Glistruper, og den politiske ideologi er basert på ukeblader. Sakte, men sikkert er vi blitt en forbrukernasjon som ikke en gang en italiensk filmskaper vil kunne overgå når det gjelder å beskrive matlyst. Bil og hytte, vegg til vegg-tepper, Mallorca-

turer og skattelette. Tittelen på bautaen over dette folkeslaget burde være Stutum. Nå kan vi ta hver vår grønne hest å ri galopp inn i et liberalt sentrum hvor dagens tilbud er ideologien."

I stedet for å analysere SV's politikk, kapitulasjonen overfor sosialdemokratiet og knefall for sosialimperialismen og svik mot arbeiderklassens kamp, mener Fiskerud at det er det norske folk det bør moraliseres over som ikke "har skjönt" hvilket utmerket parti SV er. Parolen må være å velge seg et nytt folk som SV kan stole på. Han antyder også at det er DNA som har noe av skylden for denne "mentaliteten". Når nå SV har lagt seg så langt opp mot ryggen til DNA som mulig, burde jo det være litt av et tankekors for Fiskerud.

fra leserne

Kjære redaktør!

Jeg vil gjerne gjøre bladets lesere merksam på et nytt anti-imperialistisk blad som nå er satt i omløp: FRITT KAMBODSJA. Bladet utgis av Vennskapssambandet Norge - Kambodsja. Første nummer kom på forsommeren. Dette inneholder bl.a. FUNK's program, oversikt over Kambodsjas historie fra oldtida til i dag (særlig vekt på perioden 1940-75). Videre er Mayaguez-affæren og pressehetsen mot det nye Kambodsja tatt opp. Alt i alt et blad som alle anti-imperialister bør være obs. på. Neste nummer kommer i forbindelse med de planlagte Kambodsja-dagene som Sambandet vil arrangere i slutten av oktober. Sambandets adresse er: Uranienborgvn. 11, Oslo 3.

Med anti-imperialistisk hilsen

K. E.

Vennskapssambandet Norge-Kambodsja

ABONNER !

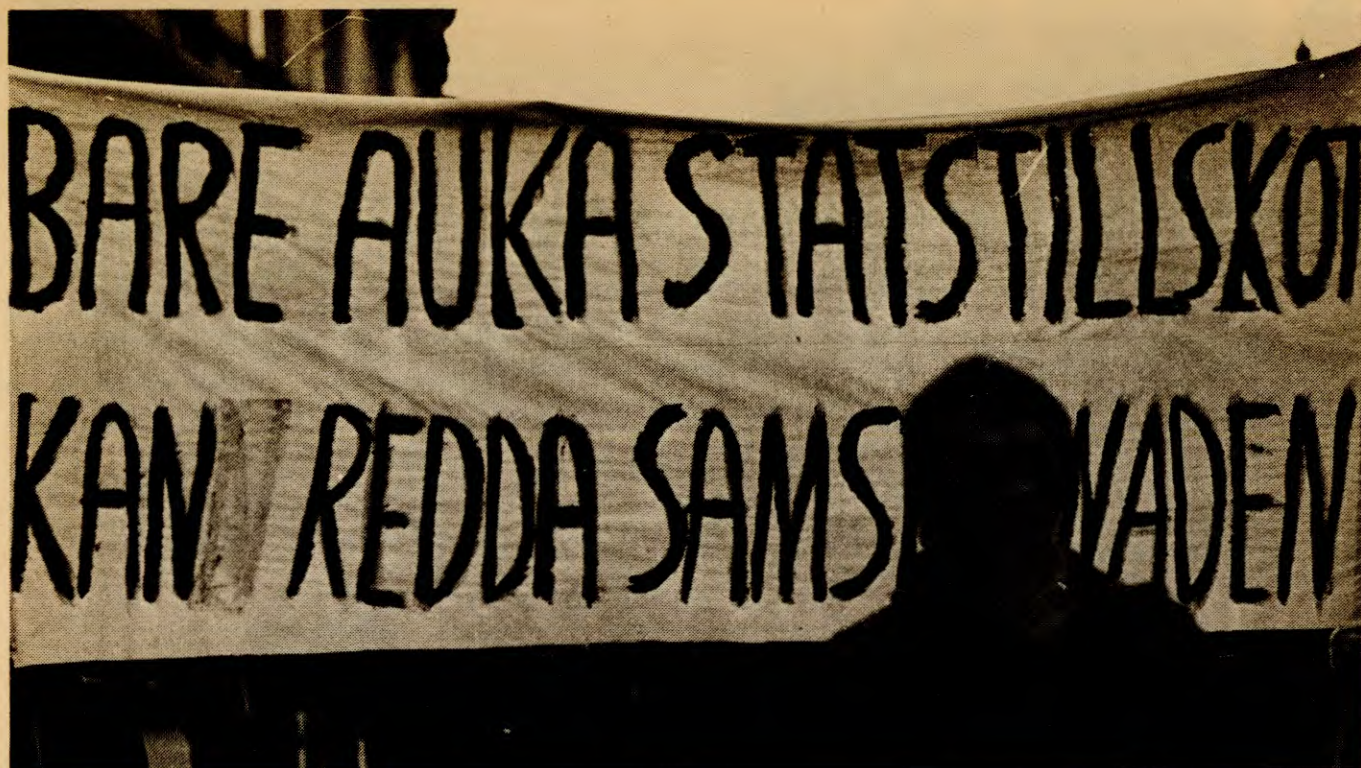
Jeg vil gjerne abonnere på HVA MÅ GJØRES. Jeg betaler når jeg får første nummer i postkassa. Prisen for ett år er kr. 30,-

NAVN.....

ADRESSE.....

POSTNR. STED.....

Slippen sendes til HVA MÅ GJØRES, Boks 2072 Grønnerløkka, Oslo 5.

"Statsbudsjettet tjener som et middel til å nyfordele en del av nasjonalinntekten i utbytterklassens interesser. Det settes opp i form av årlige overslag over statens inntekter og utgifter. Marx skrev at de kapitalistiske staters budsjett ikke er annet enn klassebudsjett, et budsjett for borgerskapet." (Politisk Økonomi, s. 201)

ET KRISEBUDSJETT

Årets statsbudsjett særmerkes ved at det er et krisebudsjett i den forstand at det legges fram midt under ei djuptgående krise i kapitalismen.

Krisa er ei overproduksjonskrise. Markedene bryter sammen og varene hopper seg opp i bedriftens lagre. Stalin har slått fast at monopolkapitalismens økonomiske grunnlov er monopolenes jakt på maksimalprofitt. Under krisa raseres lavprofittindustri, og store mengder kapital frigjøres for seinere å bli satt inn i sektorer der monopolkapitalen venter å høste maksimalprofitt, f.eks. i Nordsjøen. Under krisa er det overskudd på kapital. Rasinga av lavprofittindustri og innskrenkinga av produksjonen på grunn av manglende avsetning fører til svær arbeidsledighet. Tidligere innebar krisa fall i prisnivået. I dag gjelder dette bare råvareprisene, på grunn av monopoliseringa av økonomien fortsetter prisene på forbruksvarer å stige som aldri før.

DET ARBEIDENDE FOLKET SKAL BETALE

Gjennom statsbudsjettet søker staten å velte byrdene av krisa over på det arbeidende folket, samtidig som den søker å minimalisere de problemene krisa skaper for monopolkapitalen.

Hele statsbudsjettet er bygget opp rundt forutsetningen av et samordnet lønnsoppgjør til våren, etter mønster av Kleppe-pakka ved høstens indeksoppgjør. Der fikk arbeiderklassen bare 30 prosent kompensasjon for økningen i konsumprisindeksen. Dette var kopla sammen med løfter om økte trygder, som arbeiderklassen sjøl må betale gjennom skatter, og mindre skatt. Men denne skatteletten er en bløff.

For det første brukes demagogien om skattelette både ved indeksoppgjøret og ved statsbudsjettet. Det er nemlig den samme "skattelettelse" det dreier seg om.

For det andre viser tallene i

statsbudsjettet at skattene øker fra i fjor til i år. Nettoskattene øker fra 25,1 til 25,6 prosent og har aldri vært så høye som i år.

STATSDIRIGERT LØNNSOPPGJØR TIL VÅREN

Statsbudsjettes opplegg til statsdirigerte og samordnete oppgjør til våren innebærer at staten, i nært samarbeid med NAF og LO-toppen, prøver å lure Skånlandsutvalgets forslag inn bakveien. Skånlandsutvalget er blitt avvist av en samlet arbeiderklasse, og til og med LO-toppen ble tvunget til å stille seg avventende. De samordnete og statsdirigerte oppgjørene er reaksjonære framstøt fra monopol-

**Statsbudsjettet:
ARBEIDSFOLK
SKAL BETALE
KRISA**

kapitalen som vil kneble arbeiderklassens kampformer og svekke dens kampkraft. Slike tiltak er en nødvendighet del av monopolkapitalens taktikk for å velte byrdene av krisa over på arbeidsfolk, og det er ei viktig kampoppgave å slå disse framstøtene tilbake.

ET EKSPANSIVT BUDSJETT

Statsbudsjettet viser det riktige i Marx' analyse av de moderne kapitalistiske krisene som overproduksjonskriser, der det tvert imot herskerklassens prat, ikke er mangel men overskudd på kapital. Regjeringa har ingen problemer med å få lånt 8 milliarder i utlandet til å dekke underskuddet på budsjettet.

Årets statsbudsjett er et ekspansivt budsjett som innebærer en stor reell økning - hele 18,3 prosent i gjennomsnitt. Men denne økningen kommer ene og alene i form av direkte støtte til monopolkapitalen. Statoil får f.eks. 1,4 milliarder og industri og bergverk får en totaløkning på 300 prosent. Spesielt legges det stor vekt på ei enorm utbygging av kraftverk. Gjennom bevilgninger til omskolering, investeringsstøtte og likviditetslån støttes monopolkapitalen sjølsagt uten at det gis noen garanti mot fortsatte permitteringer og oppsigelser. Faktum er at investeringene går til de sektorer som gir færrest antall arbeidsplasser pr. investert krone, til olje- og kraftproduksjon. Samtidig skjæres bevilgningene til uproduktive sektorer, så som utdanning, helse-, sosial- og boligformål ned til et minimum. Undervising og forskning får ei prosentvis økning på 10,5,

sosiale formål 0,5 prosent, helsevern øker 6,3 prosent og boligformål minker med 6,2 prosent - alt sammen langt under den reelle prisstigninga. Regjeringas store poeng om at mange av disse sektorer skal finansieres over kommunale og fulkesbudsjett forblir en gedigen bløff, så lenge disse budsjettene gis minimal støtte fra staten.

TA PENGENE FRA MONOPOLKAPITALEN

Hele budsjettet er prega av stortilt omfordeling av produksjonsresultatet til monopolkapitalens fordel. Ta pengene fra monopolene er den riktige hovedparolen i kampen mot statsbudsjettet, det er der pengene finnes.

ÅTTE PROSENT PRISSTIGNING

Regjeringa forsøker å få arbeidsfolk til å sluke denne råtnete statsbudsjett-poteta ved å legge fram fullstendig urealistiske påstander om at prisstigninga neste år vil bli åtte prosent. I dag er den på over tolv og viser bare tegn til å øke. Regjeringa er da også nødt til å innrømme i statsbudsjettframlegget sitt at spådommene om prisstigninga er "usedvanlig usikre".

LØNNSOPPGJØR UTEN FORHANDLINGSRETT

Gjennom statsbudsjettet bestemmes levevilkåra til store deler av det norske folket. Bønder og fiskere får i stor grad sine inntekter bestemt gjennom budsjettet. Ingen av de krava småbøndene har stilt i skattestreiken er blitt innfridd.

Grupper som pensjonister, kunstnere og skoleelever får inntektene sine direkte gjennom statsbudsjettet. For disse gruppene er budsjettet et slags lønnsoppgjør uten forhandlingsrett.

Årets statsbudsjett innebærer en reell tilbakegang. Stipendene for studenter og skoleelever øker mindre enn prisstigninga. De krava som studentene og skoleelevenes organisasjoner har stilt er 5 300 kroner i borteboerstipend og 3 200 kroner i grunnstipend. På budsjettet er satt opp 3 000 kroner i borteboerstipend og 1 000 kroner i grunnstipend, ei nominell auke som på langt nær kan dekke prisstigning. I virkeligheten er det derfor lagt opp til ei levestandardsenking for store grupper ungdom under utdanning. Det samme gjelder pensjonen.

Statsbudsjettet er et samlet angrep fra monopolkapitalen mot hele det arbeidende folket, og det er viktig å utvikle enheten i den kampen vi må føre mot statsbudsjett, krise og kriseforlik.

JS

Studiemateriale:

- 1) Siste nummer av Røde Fane (4/75) Tariffoppgjøret og krisa.
- 2) Politisk Økonomi. Lærebok. (Nylig kommet ut på Oktober). Spesielt avsnittene: Nasjonalinntekten, De økonomiske krisene, Kapitalismens allmenne krise.
- 3) Kommunistisk Tidsskrift. (Teoretisk tidsskrift for KFML-Danmark) Nr. 3/75, Monopolernes Internasjonale Krise. Fåes kjøpt i Oktober-bokhandlene.

Forts. fra side 2

stås annerledes enn at dette var en revolusjonær aksjon.

3) Å VÆRE "TØFF".

Denne overskriften har også en annen feil: Den stiller det helt ulopolitiske spørsmålet om "ikke å være pyse" i forgrunnen. Det gir inntrykk av at det å være revolusjonær, dreier seg om å være spesielt "tøff". Revolusjonær er den som står for ei revolusjonær politisk linje, uansett fysisk styrke eller evner i nærkamp. Oppskryting av fysisk styrke og "tøffhet" er en stil som ikke hører hjemme hos revolusjonære, men tvert om hos reaksjonære organisasjoner.

4) HVA ER LEGALISME?

Vårt oppslag fremmer en uriktig linje i synet på hva som er legalisme. "Når har SV nokon gong gått i brodden for noko som kan kallast 'ulovleg'?" spør vi på side 6, og påstår dermed at skillet mellom legalisme og ei revolusjonær linje dreier seg om hvorvidt man gjør ulovlige handlinger. Legalisme er ikke først og fremst spørsmål om å

være "lovlydig", men om å organisere seg utelukkende med sikte på legale forhold. Ei revolusjonær linje derimot, betyr å organisere med henblikk såvel på illegal som legal kamp, og å legge hovedvekt på det første. Hvorvidt man "bryter loven" er for såvidt uvesentlig. Vårt oppslag fordunkler spørsmålet om legalisme og tar ikke en prinsippfast holdning til det.

5) SV EN BLOKK?

Vårt oppslag framstiller systematisk SV som helt enhetlig og underslår at det eksisterte viktige motsigelser i SV i samband med okkupasjonen. F.eks. underslås det at mange i SV var for å stille mistillit til SV-pampene i Samskipnadens hovedstyre, og det underslås at mange SVere var mot å sende politi på okkupantene. SV framstilles som en blokk, helt konsolidert på de mest reaksjonære ledernes linje. Slik bidro oppslaget til å sementere ei råttene linje i SV i stedet for å rive elementer bort fra ledelsens grep. Dette er uttrykk for en unyan-

sert linje ovafor SV - ei linje som går ut på egentlig ikke å ha noen taktikk, men i stedet å nøye seg med allmenne betraktninger og besvergelses.

Alt i alt representerer feila i vårt oppslag om okkupasjonen en tendens til å erstatte vitenskapelig analyse og gjennomtenkt taktikk med skinnradikalt snakk. Det representerer også en uvilje til å se den reelle situasjonen i øynene. Slike feil skader såvel dagskampen som kampen mot den moderne revisjonismen, og vi ber våre lesere om fortsatt å kritisere oss når slike feil gjøres.

"Hvis vi har mangler, er vi ikke redde for at andre peker på og kritiserer dem, fordi vi står i folkets tjeneste. Vi er rede til å motta kritikk for våre mangler fra hvem som helst. Hvis kritikken er berettiget, vil vi rette på feilene. Dersom et forslag er til beste for folket, vil vi handle i samsvar med det." (Mao Tsetung)

Studentersamfundet i Trondheim har frå gammalt av ei lite ærerik historie. Fram til slutten av 60-åra kan mannsdominerte fyllefester, ekstremlenteundertrykking, reaksjonært åndssnobberi, UKA og TKSF stå som stikkord. T.d. var det slik at etter å ha vore på talerstolen, gjekk "dei freske debattantar" rett ned til styrebordet for å få utskrive invitasjon til kveldens styrenachspiel, sjølve symbolet på at du var ein av eliten.

Raud Fronten gjorde ein brutal slutt på dette. Istaden for styrenachspiel skulle pengane brukast i klassekampen. Det fyrste Raud Front styret våren 1970 gjekk i spissen for å drive gjennom pengestønad til dei streikande Kiruna-arbeidarane. Eit reaksjonært finansstyre som prøvde å stogge løyvinga vart kasta. Samfundet hadde tatt eit viktig steg for å stille seg på arbeidarklassa si side i klassekampen.

Det same Raud Front styret opplevde seinare på våren at dei reaksjonære fekk vedtatt eit mistillits-

forespørsel om å avlyse sitt planlagte møte og i staden støtte opp om kvinneorganisasjonane sitt møte i byen. Raud Front i Oslo sa sjølvsagt ja til ein liknande oppmoding, men Sosialistisk Front-styret i Trondheim sa tvert nei. Studentane skulle diskutere perspektiva på kampen, ikkje bry seg om å gå på møte med alle dei kvinnene som hadde gått i demonstrasjon tidlegare på dagen. Tyder det å bruke Samfundet i massekampen?

Det ferskaste eksemplet på sabotasje er Hitra-streiken og streiken på Norsk Hammerverk. Sosialistisk Front-styret har sjølvsagt ikkje lagt to pinnar i kors for å få representantar for desse gruppene til Samfundet for å utbygge einskapen mellom desse og studentane. Ein slik einskap er ikkje SV interessert i (jfr. B. Furre og R.T. Larsen på fjernsyn i "Partiene svarer"). Men for å ha noko å slå i bordet med, løyver Sosialistisk Front kr. 500,- over styrebudsjettet til Hitra. Kom ikkje å sei at SV ikkje gjer noko aktivt. I

det, ville Sosialistisk Front-styret langt meir aktivt prøvd å bruke Samfundet i arbeidet for å styrke norsk statsmonopolisme og eit propagandaforum for Bresjnev.

Sosialistisk Front gjekk til val mellom anna på parola: "Einskap arbeidrarar og studentar". Eg har tidlegare vist kva dette tyder overfor No-Ha arbeidarane. Når ein i tillegg veit at Sosialistisk Front i fjor kalla streikestøtte for avlat, ser ein at einskapen ikkje gjeld arbeidsfolk i kamp. Nei, kven einskapen gjeld, viser tydeleg det møtet som Sosialistisk Front-styret i fjor heldt saman med Samorg-ledelsen i byen. Temaet var einskap SV-DNA, og dei importerte koryfeane Einar Førde (DNA) og Roald Halvorsen (SV) med lokale pampar på slep sang samstemmig: "DNA og SV er bra, AKP og studentar er noko drit". Sosialistisk Front sin einskap gjeld DNA/LO-toppen, korkje meir eller mindre. 1. mai demonstrerte dei dette ved å gå i Samorg-toget.

NKS-ar i Trondheim:

Studentersamfundet i folkets

forslag fordi styret hadde skipa eit møte om EEC - med to innleiarar mot ein. God takt og tone var broten, Samfundet måtte ikkje diskutere korleis folkets kamp skulle forst, nei som objektivt debattforum skulle spørsmålet vera: for eller mot EEC, for eller mot støtte til folkets kamp. Det høyrer med til historia at styret vart gjenveld neste laurdag med den same formannen og dei same styremedlemmar! Nok ein siger for Raud Front, og eit nytt nederlag for dei som ynskte å behalde Samfundet som ein reaksjonære prateklubb på sida av klassekampen.

- Raud Front kjempa altså gjennom at Samfundet med heile sitt apparat, økonomisk, teknisk og organisatorisk skulle kastast inn i klassekampen på arbeidarklassa si side. Korleis står dette i dag?

- Dei to siste semestra har Sosialistisk Front (SV og anarkistane) hatt styreposisjonen. Og kor radikalt dei bryt med denne politikken ser vi best ved å samanlikne studentersamfunna i Oslo og Trondheim.

Fyrst eit lite døme frå 8. mars på kvinnedagen. Styret i Samfundet fekk

si tid tok Sosialistisk Front og initiativ til støttekomite for No-Ha arbeidarane, men når dei ikkje fekk fleirtal for si line, trakk dei seg frå komiteen. Tyder dette å bruke Samfundet i massekampen?

Lista over døme kunne gjerast mykje lenger, men det skulle ikkje vera nausynt for å sjå følgande: SV vil ikkje bruke Samfundet i massekampen; SV vil ikkje styrke einskapen mellom studentar og andre grupper. SV vil ha Samfundet som ein frase-radikal prateklubb på sida av klassekampen. I praksis det same som TKSF ynskjer, skilnaden er berre at medan TKSF innhyller sin blå kropp i ein blå frakk, prøver SV å skjule sin blå kropp med ein raud frakk.

- Så du meiner at SV sin viktigaste "innsats" er å hindre at Samfundet vert brukt aktivt i klassekampen?

- Til nå, ja. Men det er ei klar undervurdering av SV å tru at det er heile siktemålet deira. Sabotasje av massekampen er berre eit aspekt ved revisjonistane sin politikk. Eit anna er deira nasegruse dyrking av pampane i DNA/LO-toppen og dei nye tsarane i Kreml. Dersom dei hadde styrke til

I eit tidlegare nummer av HMG stod det ein artikkel som fortalde korleis SV-toppene på førre valmøtet frenetisk kjempa mot ein resolusjon som peika på Sovjet sine imperialistiske siktemål i Barentshavet. Og seinare har dei fylgd opp med å nekte støtte til demonstrasjonen 21. august, og med å hevde at Sovjet ikkje er nokon trussel mot norsk 50 milsgrense. Toppen nådde vel Torild Melhus, for kvinne førre semesteret da ho sa: "Ein debatt mellom Finn Sjøe (AKP) og Tønnes Huitfeldt (Forsvarets Overkommando) her i Samfundet har inga hensikt. FOR DEI MEINER DET SAME.

Altså, for Sovjetvenene i Sosialistisk Front er det å peike på krigsfara frå Sovjet det same som å spele ball i hatt med forsvarsleinga. Men Sosialistisk Front forsikrar, skinnheilagetil tusen: "Vi er då ikkje for Sovjet. I programmet vårt tek vi avstand frå både Tsjekko -68 og Ungarn -56..." Og da så.

- Korleis har oppslutninga om Samfundet vore etter at Sosialistisk Front overtok?

- Elendig. Hittil i år har Samfundet berre vore vedtaksdyktig når det gjeld

å vedta dagsorden for møtet. Elles trengs 200 stemmer. I fjor var berre eit par møter skikkeleg besøkt. Sjølv om SV seier at oppmøtet er bra, er oppslutninga om Samfundet i dag mindre enn på lange tider. Dels heng dette saman med at opplegget for møtene er kjedeleg, dels heng det saman med at SV rett og slett nektar å diskutere. Særleg grelt var det på møtet om lærdomar frå Chile. Leiande SV-arar brukte storparten av tida på å si: "Det er nyttelaust å diskutere med marxistane, ein hån mot Chile etc." Men dei same folka som mest måtte trekkast etter håret opp på talerstolen under hovuddebatten, sto under resolusjonsdebatten i kø for å sverte det sosialistiske Kina. I seriøs debatt hadde dei lite å hente, i staden håpa dei på å skore billege poeng av typen: Kina stør Pinochet. Og akkurat dette er typisk for SV i studentersamfundet: Unngå diskusjonar, kast mest mogeleg drit på AKP, NKS og den kommunistiske verdsrørsla.

- Kva med det foreståande valet? Vil Samfundet på ny bli ein faktor i

teneste!

klassekampen på arbeiderklassa si side?

- Det er uråd å svare på. Ein forskjell på Oslo og Trondheim er at Samfundet ikkje har klippordning. Dermed kjem mange folk på valmøtet som ikkje har vore innom Samfundet før. Desse veit såleis lite om korleis Samfundet fungerer elles i året, noko både Sosialistisk Front og TKSF gjer seg nytte av. Skal Samfundet bli eit skikkeleg kamporgan, må det innførast klippordning. Som nå vert altfor mange passivisert ved at dei berre slepper ein stemmeseddel i urna to gonger i året, og elles let det valde styret ordne opp. NKS vil difor gå inn for klippordning i Samfundet.

- Kva saker meiner NKS det er særleg viktig for Raud Front å ta opp?

- Fyrst og fremst to ting: den aukande krigsfaren og krisa. Krisa rammer Trøndelag særleg hardt med mykje oppselingar og permitteringar. Raud Front må i langt sterkare grad ta opp kampen mot krisa, drive propaganda og agitasjon og ikkje minst aktivt støtte dei som har tatt opp kampen - småbøndene på Hitra og i

Frå valet hausten 1974.

Leksvika og vanlege arbeidsfolk. Raud Front må gjere sitt til å bygge opp ein permanent streikestøttekomite.

Like sikkert som at Raud Front er dei einaste som tek opp krisa i Samfundet, like sikkert er det at korkje Sosialistisk Front eller TKSF vil si eit ord om krigsfara heller. Raud Front samarbeidde som kjent med SV for eit par semestre sidan i Progressiv Front. Dette samarbeidet braut SV da fronten skulle starte diskusjon om Sovjet. I parentes bemerka skal SV ha ros for di dei gjennom brotet viste at dei skjønnte at vi og dei stod på kvar vår side i klassekampen før vi kom så langt som til å forstå at SV er eit parti for monopolkapitalen. Brotet slo fast for all verda at SV ikkje ville diskutere Sovjet, og i dag stemplar dei NKS for fantastar når vi peiker på at rivaliseringa mellom dei to supermaktene må føre til krig. Og TKSF er like nasegruse i si beundring av USA som SV av Sovjet. Opp mot denne dyrkinga

av supermaktene må Raud Front setja søtten til folka i den 3. verda sin revolusjonære kamp og støtte til arbeiderklassen sin kamp i dei kapitalistiske landa.

I alle spørsmål som kjem opp i Samfundet går det to hovudliner, ei tufta på ei marxistisk analyse og ei som er fast forankra i borgarskapets interesser. Det må vera alle progressive si oppgave å vise at SV konsekvent i alle saker tek utgangspunkt i eit borgarleg klassestandpunkt. Mot alle forsøk frå dei side på å framstille seg som eit sentrumsalternativ, må vi klart vise kva ein revolusjonær politikk inneber, og få fram avgrunnen mellom SV og oss. Følgande 3 paroler kan stå som rettesnor for arbeidet i Samfundet:

Studentersamfundet i folket si teneste!

Kamp mot all reaksjonær politikk!

KRISA og TARIFFOPPGJØRET 1976: SPILLET KAN

Lønnsoppgjøret er ikke bare ei økonomisk sak. Det er også ei politisk sak. Det er ikke bare spørsmål om profittens størrelse, det er en konfrontasjon mellom klassekreftene. Alle politiske krefter kommer til uttrykk ved et lønnsoppgjør. I Norge er det slik at arbeidskamper raskt får stor politisk betydning fordi alle som er i streik blir konfrontert med staten, med de borgerlige partiene og

revisjonistene og med hele den borgerlige pressa.

I det tariffoppgjøret for 1976 som nå har begynt, vil borgerskapet prøve å velte byrdene av den økonomiske krise over på arbeiderklassen. HVA MÅ GJØRES har intervjuet murer Tor Mostue, faglig leder i AKP(m-l) om borgerskapets og kommunistenes linjer for denne klassekonfrontasjonen.

- Hvilken plass har tariffoppgjør i klassekampen?

- En kan ikke oppnå hva som helst ved et tariffoppgjør, det avgjøres jo sjølsagt innadfor rammene av et borgerlig diktatur. Likevel kommer vi ikke fra at tariffoppgjøret er en maktkamp mellom klassekreftene. Klassekampen og klassekreftenes styrke er det som avgjør hvordan resultatet blir seende ut. Marx har summert opp prinsippene for lønnskamp slik: Jo større lønninger, jo mindre profitt for kapitalistene - jo mindre lønninger, jo mer profitt. Det er dette maktkampen dreier seg om.

Staten og borgerpressen slår alltid på

stortromma foran hvert tariffoppgjør og snakker om ei kake som er til fordeling, ei kake som sosialøkonomer som Aukrust & co. kan regne ut. Så skal den fordeles, akkurat som det er snakk om teknikk. Men dette er et fullstendig falskt bilde, for kapitalistenes profitt holdes alltid utafor denne kaka.

Men det går an å velte dette spillet. Siste tariffoppgjøret i 1974 ga jo det største streikeåret på svært lang tid. Det fins en "venstre"-idé som også til en viss grad er utbredt i arbeiderklassen, nemlig at hele oppgjøret er et show som Aspengren, Højdahl & co. styrer som de sjøl vil. Og det er klart det er et show også, men det går an å gjøre det om til harde klassekonfrontasjoner mot LO-ledelsens

vilje - det så vi i fjor.

- Hvordan står borgerskapet rusta foran dette lønnsoppgjøret?

- Forrige oppgjør kom ikke så lenge etter EEC-kampen, da høgresosialdemokratiet i LO og DNA hadde fått en alvorlig knekk og var nødt til å gi koncesjoner. Stikk i strid med si strategiske linje blei de pressa med på forbundsvise oppgjør. Nå er situasjonen prega av den økonomiske krise og et mer konsolidert sosialdemokrati som har kommet seg etter EEC-kampen og er bedre i stand til å presse gjennom en helt annen type oppgjør. Derfor vil det også bli tider med hardere og mer skjerpa klassekamp framover.

VELTES!

Høgresosialdemokratiet i DNA er erklærte classesamarbeidspolitikere. De sitter med alle viktige posisjoner i fagbevegelsen og står hundre prosent på kapitalens side. Det er ikke noen grunn til å undervurdere dem taktisk sett - de er i stand til å påføre arbeiderklassen svære nederlag. Uten deres hjelp kan ikke borgerskapet få gjennom politikken sin. De borgerlige arbeiderpartiene er en av kapitalens viktigste allierte i lønnsoppgjør.

Jeg vil også legge vekt på at revisjonistene i SV-ledelsen ved forrige oppgjøret ikke la to pinner i kors for å få folk til å stemme nei. De var og er helt uvillige til å gå mot høgresosialdemokratiet. I Oslo gikk de på et visst tidspunkt inn for proteststreik i avd. 1 av Jern og Metall der som ikke indeksskravet deres blei innfridd. Men da tida kom og det blei aktuelt, gikk Kalheim & co. aktivt mot streiken. Husk også hvordan NKPs faglige leder Kolbjørn Harbu hetsa mot streikestøttekomiteene sammen med Aspengren i fjor høst og vinter.

- SV på lærestedene har for vane å påstå at SVs faglige politikk representerer "den radikale delen av fagbevegelsen", som det gjerne heter. Hva har du å si til det?

- SVs opposisjon mot høgresosialdemokratiet i fagbevegelsen er bare taktisk betinga og ikke prinsipiell. F.eks. er heller ikke de prinsipielt mot det arbeiderfiendtlige lov- og avtaleverket, de går ikke mot Hovedavtalen som faktisk pålegger tillitsmenn å drive streikebryteri. Et praktisk eksempel på at DNA og SV-lederne kjører i spann ser vi forøvrig ved suspensjonssakene i høst. Begge går i første rekke for å suspendere kommunister fra klubber og foreninger.

- Hvilken sammenheng har disse suspensjonene med tariffoppgjøret?

- For det første at det er krise, og det vil føre til skjerpa klassekamp. Og det blir mindre sjanse for høgresosialdemokrater og revisjonister å komme med sin demagogi. Det blir vanskeligere å bortforklare tingene i

masse ull. For det andre at AKP(ml) har hatt en ikke ubetydelig framgang i det faglige arbeidet og arbeiderklassen i den siste tida. Så forsøker de å hindre sin egen undergang ved å suspendere kommunister overalt der de kommer til. De finner på mange "konkrete" grunner, men en del sier det også rett ut: Dere blir suspendert fordi dere er kommunister, fordi dere er medlemmer av AKP(m-l) og AKP mener det og det. Dette er også et vis å forberede et kriseoppgjør på.

- Hvordan vil krise i økonomien mer konkret prege tariffoppgjøret?

- Krisa betyr at det er vanskeligere

Tor Mostue, faglig leder i AKP(m-l)

enn før for monopolkapitalen å opprettholde maksimalprofitte. Den strategiske linja foran dette oppgjøret er følgelig ingen lønnsøkninger eller bare symbolske økninger.

Men det er ikke arbeiderne som er skyld i krise. Jeg vil gå litt inn på det for å stille det klarere: Monopolkapitalen sjøl har skapt krise. Den dukker opp i kapitalvaresektoren fordi det er blitt investert særlig mye i den typen industri. Særlig i 1974 var det svære profitter å hente i kapitalvaresektoren, i olje, i verkstedindustrien, i papir og shipping. Kapital blei overført dit fra andre bransjer. Det førte raskt til overproduksjon, slik vi ser i papirindustrien og i produksjonen av oljeutstyr nå - f.eks. oljeboringsplattformer. Norske skip ligger i opplag i alle fjorder. Osv. Arbeidsløsheten rammer ikke bare disse sektorene, men berer seg også til annen industri siden kjøpekrafta går tilbake. Det blir

mindre etterspørsel. Lønnsnedslag for arbeidsfolk vil føre til enda lavere etterspørsel. Lønnsnedslag vil ikke "løse" krise, men gjøre den enda djupere. Du kan si at å prøve å "løse" krise på den måten er som å slukke tørsten ved å drikke sjøvann.

Når det gjelder permitteringstrusler på grunn av krise, så er det ikke slik at de fleste permitteringene kommer fordi bedriften holder på å gå med underskudd. Monopolkapitalen har vansker med å opprettholde maksimalprofitten. Borregaard er et eksempel. Der er det varsla permitteringer samtidig som konsernet fra juni i fjor til juli i år regner med et overskudd på 270 millioner.

Så til k r a v a i oppgjøret: Vi må ikke glemme at dette er en maktkamp og at det ikke fins noe som heter "rimelige" krav. Men det er klart vi ikke stiller et hvilket som helst krav. Vi ser at arbeiderklassen lett griper at den skal ha kompensert for prisstigninga, skatteøkninga og produktivitetsøkninga. Beregna prisstigning på to år blir 22%, produktivitetsøkninga 10%. Regner vi med det som er kompensert i perioden betyr det at

vi må kreve 25-30% om ikke levestandarden skal synke og utbyttinga økes vesentlig. Flere foreninger og klubber i jern og metall har alt stilt krav om 25%: f.eks. Moss jern og met., ASEA Per Kure i Oslo, Ila og Lilleby Smelteverk i Trondheim. Krisa gir oss også anledning til å slå hardere til med krav som generelt redusert arbeidstid, forbud om overtid o.l. som et svar på, et alternativ til permitteringer og tre og fire dagers uke.

- Ved dette oppgjøret kjører pressa på med propaganda for Kleppe-pakke og "kombinert oppgjør". Hvilken rolle spiller dette i borgerskapets taktikk?

- Staten er alltid borgerskapets viktigste redskap i klassekampen. Den kan vedta tvungen voldgift. Den kan koble oppgjørene gjennom riksforts. vend!

forts.

meklingsmannen dersom det er forbundsvise oppgjør. Den har arbeidsretten, den har kringkastinga osv. Men spesielt viktig nå er den propagandaen som foregår for å få arbeidsfolk til å godta et "kombinert" oppgjør, der staten kommer inn med "skattelette" og skal betale en del av oppgjøret for kapitalistene.

Dette er borgerskapets opplegg for oppgjøret. De pengene staten betaler må jo komme et sted fra, og de blir ikke tatt fra subsidiene til monopolkapitalen. Det er arbeidsfolks egne skattepenger som de skal få noen smuler igjen fra. Dette kommer igjen til å gå ut over f.eks. sosialbudsjettet. Det vil minske kjøpekrafta og dermed øke krisa.

Men dette har også mer langsiktig politisk betydning for å øke korporativiseringa i arbeidslivet. Staten har ikke greid å få inn alt det de forsøkte gjennom Skånlandsutvalget, nå prøver den å få det inn bakveien. Det lønns- og inntektspolitiske rådet som Skånlandsutvalget la opp til, skal erstattes med en annen, liknende "kompetent forsamling".

Kanskje vil regjeringas Kontaktutvalg spille ei slik rolle. Forøvrig sies det i Stortingsmelding nr. 82 "Om pris- og inntektspolitikk" at engangsutvalget ved indeksoppgjøret 1973 bør gjøres permanent. (Se Klassekampen nr. 40). Denne statsdirigeringa av oppgjørene kjøres nå hardt fram av DNA-regjeringa og LO-toppen v/ nestformann Højdaahl.

I denne sammenhengen avsløres også revisjonismens rolle tydelig. Jeg kan nevne at "Friheten" både foran dette oppgjøret og det forrige foregrep statens "pakkeløsning" ved å lansere ideen om at staten skulle betale en del av lønnsoppgjøret. Jeg kan også vise til det mønstringsmøtet som LO-spissene innkalte forbundsledelsene til. Kobla oppgjør for forbunda blei presentert og enstemmig godkjent av møtet. Det var flere SVere til stede, men de åpna ikke kjeften til protest.

Det viktige er at SV aktivt agiterer for at staten alltid skal komme til og løse krisa. Det betyr i praksis at statsmonopolkapitalismen i Norge vil gå et stort skritt framover.

- Hvordan skal arbeiderklassen og kommunistene møte framstøtet fra staten og kapitalistene i dette oppgjøret?

- Den borgerlige demagogien om at vi må løfte i flokk, at lønnsnedslag kan redde bedrifta, at "pakkeløsning" kan sikre arbeidsplassene, den har ei viss virkning fordi høgresosialdemokratiet har fått råde grunnen så len-

Skånland - bulldozeren

ge aleine. Det stiller store krav til kommunistene i AKP(m-l). Blant annet må vi få spredd kjennskap til den marxistiske kriseteorien i arbeiderklassen. Uten at folk får kjennskap til denne teorien kan ikke den borgerlige demagogien gjennomskues.

Men uansett hvor hardt staten og borgerskapet går ut, uansett hvor samordna og korporativt oppgjøret blir lagt opp, mener jeg utsiktene er meget lyse. Arbeiderklassen kan heller ikke holde seg til det reaksjonære lov- og avtaleverket som bare er med på å holde klassen nede. Det viser seg jo at lovlige streiker blir ulovlige - voldgift blei vedtatt både mot heismontørene og telefonsen-

tralmontørene i fjor. Legalismen sitter ennå hardt i arbeiderklassen. Men både heis- og telefonsentralmontørene sa fra at de ikke ville bøye nakken for voldgiftsloven. De viste at det går an å velte dette spillet.

Større eller mindre grupper kan greie dette, ved å gå til streik, true med streik eller aksjoner. Om vi sammenlikner med forrige oppgjør, var det i Jern og Metall bare tusen stemmer som skilte før vi hadde fått et nei-flertall. Det skal ikke så mye til. En kraftig innsats fra kommunistene og andre progressive kan bety enormt.

- Hvordan vurderer du studentenes rolle i dette, spesielt gjennom streikestøttekomiteene?

- Det avgjørende er sjølsagt de indre forholdene i arbeiderklassen sjøl. Men når det er sagt, vil jeg si at studenter kan spille ei viktig rolle, ved tariffoppgjøret og ved streikerkamper i det hele tatt. Særlig viktig har studentene vært ved å gå i spissen for økonomisk støtte til arbeidere i streik, slik det kom til uttrykk ved heismontørstreiken og telefonsentralmontørstreiken. Strategisk bygges det bånd mellom studenter og arbeidere, studentene stiller seg under arbeiderklassens ledelse i den konkrete aksjonsenheten.

Når det gjelder støttekomiteene, så har de vokst kolossalt i omfang gjennom streikene og påfølgende aksjoner, og det er jo nå oppretta et eget skretariat i Oslo. Det er klart studentene må finne sin plass i hele denne streikestøttebevegelsen. Den er en enormt viktig foreteelse i norsk politikk nå. Det er viktig å ha den i ryggen foran oppgjøret til våren.

Skånlandutvalget la for to år sida fram planer om et "pris- og inntektspolitisk råd" med representanter fra staten og organisasjonene i arbeids- og næringsliv, bl.a. LO og NAF. Rådets oppgave skulle være å sentraldirigere lønnsoppgjør, jordbruksoppgjør osv. M.a.o. et korporativt statsorgan skal erstatte den nåværende oppgjørsforma med forhandlinger mellom LO og NAF.

Motstanden fra arbeiderne tvang DNA-regjeringa til å legge disse reaksjonære planene midlertidig på is. I steden prøver den nå å innføre Skånlandutvalget i praksis ved å gjøre Kleppes "pakkeløsninger" til en fast foreteelse ved tariff- og indeksoppgjør. "Kleppepakka" betyr at mer og mer av tillegget ved oppgjørene skal komme i form av skatteletter og "subsidiar" fra staten og mindre i form av lønnstillegg fra kapitalistene. På den måten slipper monopolkapitalen billigere og staten får mer direkte kontroll over lønnsoppgjøret. Dette er et åpent angrep på arbeiderklassens lønnskamp.

Et foreløpig punktum er satt for Hitra-bøndenes to måneder lange skattestreik.

At norske småbrukere gikk til det skritt å starte skattestreik, var en stor og viktig hending.

For det første fordi småbrukerne er så beinhardt utbytta av staten og monopolkapitalen at bare hard kamp fra småbrukernes side kan hindre at de blir utradert som yrkesgruppe. Siden krigen har de reelle lønningene i jordbruket stadig sunket og antall bruk har sunket til godt under halvparten på samme tid. Dette har staten drevet igjennom, om nødvendig med tvungen voldgift.

For det andre fordi krava denne gangen gikk utenom småbrukernes egne organisasjoner. Bondeorganisasjonene har alltid fungert som buffere mellom bøndene og staten. Effektivt har de hindra at småbrukerne har satt makt bak krava sine. F.eks. gikk bøndene til melkeleveringsstopp i 1955. Småbrukarlaget som er DNA dominert, gikk mot aksjonen "for vi har jo arbeiderregjering".

til direkte angrep på streiken i ei svart løgnkampanje om at mange bønder i hemmelighet saboterte streiken, at "ekstremister" (dvs. kommunister) infiltrerte osv. Alt for å skape splittelse. ÅUF og DKSF fulgte opp i DNS i Oslo ved å prøve å reise en anti-

kommunistisk bølge på falske påstander om at Klassekampen før med løgn i et intervju med Tore Tømmerdal. Dette blei raskt avslørt som svart løgnpropaganda, men forteller mye om borgerskapets taktiske spill.

Hitra-aksjonen forteller oss at det er massevis av kampvilje blant småbøndene, noe konferansen på Hitra også klart viste. Bøndene møtte en voldsom og velregissert motstand, og det foreløpige nederlaget må vi tilskrive bl.a. dette. Det er også et faktum at bøndene har liten kamp-erfaring, og at de er i en vanskelig situasjon med lange avstander og lang arbeidsdag. Disse forholda gjorde at både streike- og støttarbeidet var dårlig organisert. Det er en kjent sak at når de streikende har dårlig kontakt seg imellom, slår borgerskapets hets bedre inn. (Dette oppsummerer Komintern i "Strasbourg-tesene".)

Når dette skrives, fortsetter imidlertid streiken mange steder. Og de trenger støtte mer enn noen gang. Under kapitalismen vil staten og monopolkapitalen stadig rette utryddelsesangrep mot småbrukerne som yrkesgruppe. Det punktum som nå er satt for Hitra-aksjonen, markerer ikke slutten, men starten, spør vi, på langt mer omfattende kamper mot statens reaksjonære jordbrukspolitikk.

K.

HITRA-AKSJONEN: SMÅBØNDENE REISER SEG TIL KAMP

Og historia gjentar seg. Bondeorganisasjonene har naturligvis hatt "sympati for Hitra-bøndenes krav", men har hele tida motarbeidet streiken. Tillitsmenn i organisasjonene har aktivt gått imot der hvor forslag om å følge Hitra-bøndenes eksempel har vært reist. Og på konferansen var de drivende i arbeidet med å få nedlagt streiken.

Med snedig taktikk har de ulike delene av borgerskapet gjort sitt for å ta knekken på streiken.

Treholt hevdet som kjent at bøndenes krav alt er innfridd, at bøndene ikke forstår sitt eget beste. (Jfr. Gjerde som hevder at lærerstudentenes kamp mot PH-systemet bygger på en misforståelse.)

Senterpartiet og SV har "hatt forståelse for krava", men ikke for "ulovlig streik". (Berge Furre i TV.) Seiere har Ny Tid tatt opp krava ett for ett og "påvist" at de ikke tjener småbøndenes interesser. (Med en Senterpartimann som "sakkyndig".)

Den borgerlige pressa (Aftenposten, Adresseavisa, Arbeideravisa osv.) gikk

Gardsbruk i Hølanda

Hitra-stand i Trondheim

I høst har småbønder i en rekke kommuner i landet gått til aksjon: Med skattestreik har de forsøkt å tvinge fram bedra kår. Tidligere har det vært kortere leveringsstreiker, iverksatt av Bondelaget. Men en aksjon, direkte mot staten, iverksatt av småbønder, på sida av bondeorganisasjonene, er noe helt nytt etter krigen, og representerer et helt nytt nivå i klassekampen på landsbygda.

Vi skal i denne artikkelen påvise at det er grunnleggende enhet mellom DNA og KULs jordbrukspolitikk, selv om formene varierer ettersom KUL ynder å framstille sin reaksjonære politikk med »marxistiske» fraser.

For kommunistene er det en sjølsagt ting å støtte denne aksjonen av full kraft. Småbøndene står i skarp motsetning til monopolkapitalen og dens stat. Monopolene "setter lave priser på produktene som de kjøper opp hos småbøndene, skrur opp detaljprisene, og tilegner seg dermed en betydelig del av bøndenes inntekter. De monopolene som driver bearbeiding av landbruksprodukter (i mølle-, kjøtt-, konserver- og sukkerindustrien) soper inn veldige profitter på bekostning av de brede bondemasser. De tiltak statsmakten treffer - skattepolitikk, oppkjøpsoperasjoner og forskjellig slags såkalt "hjelp" til landbruket - fører til enda større berikelse for monopolene og økt utarming for storparten av bøndene." (Politisk økonomi - lærebok, Oktober 1975, s. 288). Denne beskrivelsen treffer de store bondemassenes situasjon i Norge på en prikk. Den beskriver kårerne til bondemassene i alle kapitalistiske land.

Samtidig har arbeiderklassen strategisk interesse av å støtte bøndene.

Arbeiderklassen trenger allierte i kampen for sosialismen - og den viktigste allierte kraft i Norge vil være det store flertallet av bønder og fiskere. Videre har arbeiderklassen også interesse av å kjempe for å opprettholde sjølberginga. Det er et forsvar mot utenlandsk imperialisme, et forsvar mot rasering av arbeidsmidlene i jordbruket - jorda.

Framskredne arbeidere analyserer også bøndene på denne måten. Derfor sendte f.eks. både Hammerverkarbeiderne og bedriftsklubben på ASEA-Per Kure støtteresolusjoner til de streikende bøndene.

KUL - IMOT SMÅBØNDENE

Skattestreiken har også forsterka KULs angrep på småbøndene. De benekter deres rett til å kjempe, og sverter dem som reaksjonære. KUL kaller seg "kommunistisk". Men politikken deres er så langt fra kommunistisk, men tvers igjennom borgerlig. Vi skal i denne artikkelen påvise at det er grunnleggende en-

het mellom DNA og KULs jordbrukspolitikk, det eneste som skiller er at KUL skjuler sin reaksjonære politikk bak "marxistiske" fraser.

KUL & DNA: ANTAGONISME MELLOM ARBEIDERE OG BØNDER
For kommunistene er småbøndene en viktig strategisk alliert til arbeiderne. Sjøl kan ikke småbøndene være en sjølstendig revolusjonære klasse. Men under ledelse av arbeiderklassen kan de være en revolusjonær kraft.

Hos KUL og DNA framstilles småbøndene som en antagonistisk motstander av arbeiderklassen og dens interesser. KUL sier de er reaksjonære grunneiere. DNA - særlig Håkon Lie - var og er velkjent og berykta for sin bondehets.

DNA har med få års unntak sittet i regjeringsposisjon siden krigen. Det er dette partiet som har satt monopolkapitalens politikk ut i livet på alle områder - også jordbrukspolitikken. DNA-ledelsen er gjennom sine byråkratkapitalistiske posisjoner sjøl en del av herskerklassen. De

har derfor interesse av å splitte enhver enhet i folket mot monopolkapitalen. Derfor bondehetsen. Skraper vi litt på KULs "marxistiske" fasade finner vi samme reaksjonære splittelsespolitikken. De roser til og med borgerskapet som en historisk sett progressiv klasse i dag, mens småborgerskapet på sin side er entydig reaksjonært. En del av denne hetsen er å spre forfalskninger og løgner om bøndenes virkelige situasjon. AP kjørte f.eks. for ei tid tilbake en svær kampanje for å vise hvor rike bøndene var - en kampanje som ble avslørt grundig ved å vise at Arbeiderbladet utelukkende tok storbøndene i betraktning - den delen av bøndene som nettopp er rike, som utbytter arbeidskraft og som utvilsomt er arbeiderklassens fiender, ikke dens allierte. KUL har på sin side påstått at bøndene tilegner seg "grunnrente" - en merprofit som skulle bety at de hadde inntekter langt over arbeiderklassens. Fakta er sjølsagt at hovedmassen av norske bønder tilhører de fattige deler av befolkningen, ofte med en inntekt langt under gjennomsnittet for en fagarbeider.

KUL & DNA: AVFOLKING AV LANDSBYGDA - SMÅBØNDENE OVER TIL INDUSTRIEN - ER EN PROGRESSIV UTVIKLING

Raseringa av småproduksjonen på landsbygda er en historisk progressiv utvikling ifølge KUL. De reaksjonære småbøndene som oppgir bruket og drar til oljeplattformene representerer en utvikling som vi må støtte, sier KUL. Til støtte for det pleier de å trekke fram sitater fra Marx eller Lenin, som viser at nedbrytinga av føydale forhold på landsbygda må kommunistene støtte. Men det bekymrer ikke KUL at de analysene de bringer for å støtte opp om påstandene sine, dreide seg om å fremme borgerskapets revolusjon mot føydalismen.

DNA har ikke slike teoretiske anføktelser. De slår ganske klart fast at bøndene er en reservearm for kapitalen. Det gjelder å få bøndene vekk fra landbruket og stille dem til disposisjon for monopolenes behov for arbeidskraft. Riktignok kan DNA-folk i fest-taler love bøndene både for det ene og det andre. Men i hele etterkrigstida har politikken gått ut på å få bøndene over i mer "nasjonaløkonomisk lønnsomme næringer", dvs. storindustrien, og i dag: særlig oljeindustrien.

KUL og DNA er her i skjønn forening. DNA tvinger småbøndene inn i industrien med økonomiske tvangsmidler - KUL står på sidelinja og roper: progressivt, progressivt!

KUL & DNA: STATEN ER BØNDENES VENN, IKKE FIENDE.

DNA avviser sjølsagt all kritikk mot statens politikk når det gjelder prisfastsettelsen på bøndenes produkter osv. Sosialdemokratenes ideologi går ut på at staten er alles venn og in-

gens fiende. Sosialdemokratenes praksis går ut på at staten skal brukes for å få bøndene over i mer lønnsomme næringer.

Småbøndene har sjølsagt skjönt det. Og derfor retter kravene deres seg mot staten. De krever lavere skatter, skikkeligere priser osv.

KUL angriper høylydt det at noen kan tenke så vondt om staten. Fiende til bøndene? Å langt ifra. Det er kapitalismen og markedet som gjør at bøndene får vanskelige økonomiske kår, ikke staten. Treholt har en sann advokat i KUL.

Men dette platte snakket lurer sjølsagt ingen bonde, som vet at det nettopp er staten som fastsetter skattene, avgiftene, prisene, osv. Statens politikk avgjør i stor grad bøndenes kår. KUL setter "markedet" og "kapitalismen" opp i stedet for staten. De har aldri skjönt at staten er monopolborgerskapets stat, og at den derfor griper inn i markedet for monopolkapitalen, at den iverksetter kapitalens interesser overfor bøndene. Det er riktig at kapitalismen er skyld i bøndenes vanskeligheter. Men den instans som iverksetter jævelskapen overfor bøndene, er kapitalens stat, monopolborgerskapets stat. Når KUL setter staten opp mot kapitalismen, viser det at de ikke har oppdaget utviklinga av statsmonopolkapitalismen.

KUL & DNA: SJØLBERGING ER FEIL OG DUMT

DNA representerer monopolenes interesser og har derfor aldri tatt spørsmålet om sjølberging særlig tungt. Etterkrigstida har vært en periode med nedsatt sjølberging og høyere spesialisering. At dette utleverer Norge til utenlandsk imperialism, bekymrer ikke DNA, som sjøl framfor alt har vært USA-imperialismens parti i Norge.

KULs oppfatning av norske småbønder kan illustreres av denne tegninga fra deres egen avis "Gnisten"...

KUL er også sjølsagt mot sjølberging. Det er et småborgerlige krav som ingen må støtte. Men hva betyr egentlig sjølberging? Det å opprettholde småbruk bidrar sjølsagt til å opprettholde jordbruksproduksjonen og dermed sjølberginga.

Ved siden av at KUL går mot sjølberging overser de at en rekke av de sakene vi vil ha produsert i Norge for å opprettholde sjølberginga, ikke er småborgerlig produksjon, men simpelthen industriproduksjon. F.eks. er sjølberginga avhengig av produksjon av traktorer, av en rekke maskiner, av klær, skotøy, osv. Sjølberging gjelder sjølsagt ikke bare mat, men alt som skal til for å gjøre landet mindre avhengig av utlandet. Vil KUL kanskje kalle det et småborgerlig krav om arbeiderne i tekstilindustrien går inn for å opprettholde den produksjonen i Norge?

KUL & DNA: SJØLBERGING HINDRER PRODUKTIVITETEN

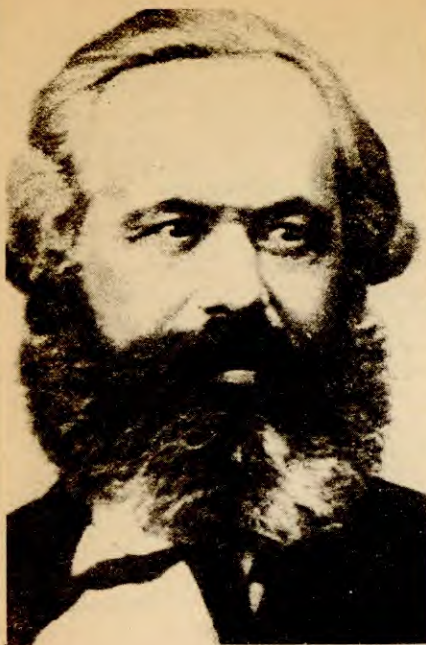
En rekke deler av den produksjon som må opprettholdes om Norge skal være sjølberga, er mindre profitabel enn annen produksjon. Derfor går DNA inn for å flytte en god del produksjon til utlandet, for så å investere i Norge der det er mest profitabelt. For eksempel tekstilproduksjonen, som LO's nestsjef Høydahl mener bør flyttes til lavtlønnsland.

Her er han helt på linje med KUL. Internasjonal arbeidsdeling er progressivt ifølge KUL, det utvikler produktivkreftene. Følgelig skal ingen bekymre seg over at produksjon nedlegges i Norge - det påskynder utviklinga av produktivkreftene og framskynder den sosialistiske revolusjonen, ifølge KUL. Monopolborgerskap og "revolusjonære" - hånd i hånd med andre ord.

Men dette er, som alt annet hos KUL, reine sprøyte. Å nedlegge produksjon i Norge, kjøre maskiner på sjøen, stenge Knaben gruber, asfaltere matjord - eller brakklegge den hvis den er i utkantene - er ikke noe annet enn å rasere produktivkrefter, og sette arbeidsmidler ut av produksjon.

Det KUL aldri har skjönt, er at under kapitalismen vil utviklinga av produktivkreftene skje etter hva som er mest profitabelt, etter hva som gir monopolprofit. Og det som gir profit, er slett ikke det samme som det arbeiderklassen har interesse av. KUL's teser er en skjønning og en skamros av imperialismen - stikk motsatt det som er kommunistenes analyse av imperialismen som råtende og snyltende kapitalisme.

E.

"Den leninistiske tesen om at forbundet mellom arbeidarklassen og bøndene er den sosiale krafta som er i stand til å styrte borgarskapet og byggje sosialismen, er fullt og heilt gyldig i vår tid også." (Enver Hoxha: Melding lagt fram på 6.kongressen til Arbeidarpartiet i Albania 1.november 1971. Omsett frå den engelske utgåva, s. 220.)

MARX:

"Man forstår de franske bønders situasjon etter at republikken hadde

som er bygget opp på den. (...). Sammen med tapet av troen på den napoleonske restaurasjon bryter den franske bonde med troen på sin parsell, og hele den statsbygning som er bygget på denne, styrter sammen; den proletariske revolusjonen får det kor uten hvilket dens solosang i alle bondenasjoner blir dens svanesang." (Same stad, s. 241.)

LENIN:

"Det vi treng i dag er ikkje mir-ein-skapen, men ein union mot penge-

Klassikkerne

lagt nye belastninger til de gamle. Man ser at deres utbytting bare i formen skiller seg fra proletariatets utbytting. Utbytteren er den samme: Kapitalen. De enkelte kapitalister utbytter de enkelte bøndene gjennom pantelån og åger, kapitalistklassen utbytter bondeklassen gjennom statskatten. Bøndenes eiendomshjemmel er den talisman som kapitalen hittil har holdt dem nede med, det påskudd som ble brukt for å hisse dem opp mot det industrielle proletariat. Bare kapitalens fall kan skaffe bøndene fremgang, bare en antikapitalistisk, en proletarisk regjering kan gjøre slutt på deres økonomiske elendighet, deres samfunnsmessige degradering. Den konstitusjonelle republikk er deres forente utbytters diktatur, den sosialdemokratiske, den røde republikk er deres forbundsfellers diktatur."

(Klassekampene i Frankrike 1848-1850. Verker i utvalg 3, Pax 1970, s. 117)

"Den borgerlige ordning, som i begynnelsen av århundret satte staten som skiltvakt foran det nydannede parseller og gjødslet det med laurbær, er blitt en vampyr som suger dets hjerteblod og dets marg og kaster det i kapitalens alkymistgryte. (...) Bøndenes interesser er altså ikke lenger, som under Napoleon, i overensstemmelse med borgerskapets interesser, med kapitalen; men i motstrid med dem. De finner altså sine naturlige forbundsfeller og førere i byens proletariat, hvis oppgave det er å omstyrte den borgerlige ordning." (Louis Bonapartes 18. brumaire, Verker i utvalg 3, Pax 1970, s. 239)

"I og med den fremadskridende undergraving av parselleiendommen bryter også den statsbygning sammen

makta, mot kapitalherredømmet, ein union av alle proletararar på landsbygda og alle fattige bønder frå dei ulike kommunane, ein union mellom alle dei fattige på landsbygda og arbeidarane i byane for å kjempe mot både godseigarane og dei rike bøndene." (Til dei fattige på landsbygda, mars 1903. Omsett frå Coll. Works 6, s. 379.)

"... den verkelege "kooperasjonen" som kan redde det arbeidane folket er unionen av dei fattige på landsbygda og dei sosialdemokratiske arbeidarane i byane for å kjempe mot heile borgarskapet. Jo snøggare denne unionen veks og blir sterk, desto snarare vil mellombonden innsjå at lovnadene frå borgarskapet er løgner alle saman, og desto snarare vil mellombonden kome over til vår side." (Same stad, s. 395.)

"Bonden er meir bunden til, meir vikla inn i det kompliserte nettet av kapitalistisk binding enn lønnsarbeidaren er. Han trur han er sjølvstendig og kan "gjere det bra". Men i røynda må han arbeide hardare (for kapitalen) for å halde det i gang enn lønnsarbeidaren." (Småproduksjon i jordbruket, 1913. Omsett frå Coll. Works 19 s. 282)

"Eit naudsynt vilkår for at den sosialistiske revolusjonen skal sigre, og berre det kan sikre at landlova kan sigre endeleg og heilt og fullt blir sett ut i livet, er at dei arbeidande og utbytta bøndene har ein nær allianse med arbeidarklassen - proletariatet - i alle framskridne land. I den russiske republikken må for framtida heile statsorganisasjonen og administrasjonen frå topp til botn vere basert på ein slik allianse. Berre denne alliansen kan sikre sigeren for sosialismen over heile verda, ved at han av-

viser kvar einaste freistnad, anten han er direkte eller indirekte, open eller løynd, på å vende tilbake til ein kurs som er blitt dømd av livet sjølv, til forsoningskursen med borgarskapet og dei som foreslår ein borgarleg politikk." (Utkast til resolusjon på omfram allrussisk sovjetkongress for bondeutsendingar, 15. november 1917, omsatt frå Coll. Works 26, s. 328.)

"Eg kom inn på spørsmålet om ein allianse mellom dei bolsjevikiske arbeidarane og dei venstre-sosial-revolusjonære, som mange bønder set sin lit til nett no, og eg synt i talen min at denne alliansen kan

alt gjort det - ut over den sams kampen mot godseigarane til den allment proletariske kampen mot kapitalen, mot herredømmet til utbytтарane som liter på penge- og egedoms-makta. Dei har gått framover frå å feie Russland reint for godseigarar til å opprette eit sosialistisk system." (Tale til den første all-russiske kongressen av land-departementar, fattig-bondekomitear og kommunar, 11. desember 1918. Omsatt frå Coll. Works 28, s. 339-340.)

"I røynda avheng alt av utfallet av kampen mellom proletariatet og borgarskapet, og dei mellomliggjande klassane (inkludert heile småborgarskapet og difor heile bondestanden) vaklar uunngåeleg mellom dei to

keleg sosialistisk måte berre når det står fram og handlar som for-troppen til heile det arbeidande og utbytta folket, som leiaren deira i kampen for å styrte utbytтарane. Men dette kan ikkje gjerast dersom ikkje klassekampen blir ført inn på landsbygda, dersom ikkje dei arbeidande massane på landsbygda blir sam-einte rundt det kommunistiske partiet til byproletariatet, og dersom dei ikkje blir trente opp av proletariatet. 2) Det arbeidande og utbytta folket på landsbygda, som proletariatet må leie inn i kampen, eller i alle høve vinne over, er i alle kapitalistiske land representerte av desse klassane:

Først: Jordbruksproletariatet, lønnsarbeidarar (heile året, i sesongen,

om bondespørsmålet

vere ein "ærleg koalisjon", ein reieleg allianse, for det er ingen radikal skilnad i interesser mellom lønnsarbeidarane og dei arbeidande og utbytta bøndene. Sosialismen er fullt ut i stand til å sette interessene til begge. Berre sosialismen kan støtte interessene deira. Difor er det mogleg og naudsynt med ein "ærleg koalisjon" mellom proletariatet og dei arbeidande og utbytta bøndene. Og motsett kan ikkje ein "koalisjon" (allianse) mellom dei arbeidande og utbytta klassane på den sine sida og borgarskapet på den andre vere ein "ærleg koalisjon" på grunn av den radikale skilnaden i interesser mellom desse klassane." (Alliansen mellom arbeidarane og dei arbeidande og utbytta bøndene. Eit brev til Pravda. 18. november 1917. Omsatt frå Coll. Works 26, s. 333.)

"Bøndene, som hadde kjempa som ein mann mot godseigarane, splitta seg no i to leirar - leiren med dei meir velstående bøndene og leiren med dei fattige arbeidande bøndene, som side om side med arbeidarane heldt fram med sin støe frammarsj mot sosialismen og gjekk over frå å kjempe mot godseigarane til å kjempe mot kapitalen, mot pengemakta og mot at den store jordreforma blei nytta til beste for kulakane. (...) Den store agrarrevolusjonen - erklæringa i oktober (1917) om at privat egedomsrett til jord var opphevd, erklæringa om sosialiseringa av jorda - ville uunngåeleg ha blitt ein papirrevolusjon dersom ikkje arbeidarane i byane hadde vekt jordbruksproletariatet, dei fattige bøndene, dei arbeidande bøndene, som utgjør det store fleirtalet til handling. Slik som mellombøndene utbytтар dei ikkje arbeidet til andre, og er difor ikkje interesserte i utbytting. Difor er dei i stand til å gå framover, og dei har

leirane. Spørsmålet er kva for ein av hovudkreftene desse mellomliggjande laga vil slutte seg til, proletariatet eller borgarskapet. Det kan ikkje vere noko anna alternativ. Han som ikkje har skjøna dette av å lese Kapitalen av Marx har ikkje skjøna noko hjå Marx, ikkje skjøna noko av sosialismen, men er rett og slett ein filistar og ein småborgar som følgjer blindt i kjølvatnet til borgarskapet. På den andre sida - han som har skjøna alt dette (...) vil tenkje og tale om praktiske ting, dvs. om dei konkrete vilkåra for ei tilnærming mellom bøndene og arbeidarane, om alliansen deira mot kapitalistane, avtalen mellom dei mot utbytтарane, dei rike og spekulantane. Proletardiktaturet er ikkje slutten på klassekampen, men framhaldet av han i nye former. Proletardiktaturet er klassekamp som blir ført av eit proletariat som har vore sigerrikt og har teke den politiske makta i hendene sine, mot eit borgarskap som har blitt slått ned men ikkje øydelagt, eit borgarskap som ikkje har forsvunne, ikkje stogga med å yte motstand, men har auka motstanden. Proletardiktaturet er ei særskilt form av klassealliansen mellom proletariatet, for-troppen for det arbeidande folket, og dei tallrike laga av det arbeidande folket (småborgarskap, småeigarar, bønder, intellektuelle osv.), eller fleirtalet av desse laga, ein alliansen mot kapitalen, ein allianse som har som mål å styrte kapitalen fullstendig, undertrykke fullstendig motstanden frå borgarskapet så vel som dets freistnader på restaurasjon, ein allianse for den endelege opprettinga og konsolideringa av sosialismen." (Forord til talen "Om å bedra folket med slagord om friidom og likskap" 23. juni 1919. Omsatt frå Coll. Works 29.)

"Proletariatet er ein verkeleg revolusjonær klasse og handlar på ein ver-

eller frå dag til dag), som tener til livsopphaldet ved å arbeide for lønn i kapitalistiske jordbruksforetak. (...) For det andre: Halvproletarane, eller dvergbøndene, dvs. dei som tener til livsopphaldet dels som lønnsarbeidarar i kapitalistiske foretak i jordbruk eller industri, og dels ved å arbeide på jordstykke dei eig sjølve eller leiger og som berre forsyner familiene deira med ein del av eksistensmidla. (...) For det tredje: Småbøndene, dvs. småbrukarar som anten som eigarar eller leigarar har små jordstykke som gjer dei i stand til å møte behova til familiane og gardana utan å leige arbeid utanfrå. Dette laget vil i seg sjølv tvillaust vinne på at proletariatet sigrar..." (Førebels utkast til teser om agrarspørsmålet på 2. kominternkongress juni 1920. Omsatt frå Coll. Works 31.)

STALIN:

"Spørsmålet er følgjande: Er det revolusjonære potensialet som ligg løynt hjå bøndene i kraft av dei særskilte eksistensvilkåra deira alt uttømt, eller ikkje; er det noka von, noko grunnlag for at dette potensialet kan bli utnytta for den proletariske revolusjonen, for å omforme bøndene, det utbytta fleirtalet av dei, frå å vere ein reserve for borgarskapet, som det var under dei borgarlege revolusjonane i vesten og som det enno er, til å bli ein reserve for proletariatet, ein alliert til proletariatet?

Leninismen svarar ja på dette spørsmålet, dvs. den vedkjenner at det finst revolusjonære eigenskapar i rekkjene til fleirtalet av bøndene, og at det er mogleg å utnytte desse for interessene til det proletariske diktaturet." (Om grunnlaget for leninismen, 1924. Omsatt frå J. Stalin: Works, vol. 6, Moskva 1953, s. 128.)

FRANCO SKJØNAR

Det spanske folket har reist seg på ny, den anti-fascistiske kampen går fram med stormskritt. Franco-regimet vaklar: dødsdommane er eit uttrykk for kor svakt dei i røynda står. Korleis skal kampen for å kaste utsugarane på havet først? Kva veg går den revolusjonære, anti-fascistiske og patriotiske fronten FRAP? Kva veg går den spanske motstandsørsla? Korleis stiller marxist-leninistane seg til bruken av vald i kampen mot fascismen?

Dette er spørsmål som me tar opp i denne artikkelen for å syne at det berre er den væpna revolusjonære kampen som vil føre til siger over Franco-fascismen.

Franco-fascismen sine dødsdommar er fåfengte freistnader frå eit desperat regime som kjempar mot sin eigen dødsdom. Og reaksjonane har ikkje latt vente på seg: over heile verda har anti-fascistiske, demokratiske og revolusjonære krefter reist seg til stormande protestar mot denne bøddelverksemda: 8000 i Stockholm, 10 000 i Paris, 30 000 i San Sebastian, 1 000 i København, 3000 i Oslo, 10 000 i Roma, 3 000 i Gøteborg, 2 000 i Bilbao... jamvel borgarar har teke fråstand frå desse handlingane.

MOTSEIINGAR MELLOM IMPERIALISTANE.

Tyder dette at borgarskapet i Vest-Europa er vortne trugne anti-fascistar? At dei vil stø eit fritt og demokratisk Spania? Nei, sjølvsagt ikkje. Og kvifor kjem det ikkje eit pip frå USA?

For å skjøne fråstandstakingane, attendetrekkinga av diplomatar, opphaussinga av anti-fascistiske demonstrasjonar (i Oslo vart t.d. ein demonstrasjon 30. september dobbelt så stor i borgarpressa enn ho i røynda var), boikott og proteststreikar osb., lyt me sjå nærare på motseiinga mellom ymse imperialistmakter.

FRANCO ER USA SIN FOT I EUROPA

USA har investert mykje i Franco-Spania, amerikanske monopolar speilar ei avgjerande rolle i økonomien. Utan amerikansk våpenhjelp, kredittar og støtte ville Franco falle. Samstundes er USA avhengig av Franco. Franco er USA sin fot i Europa. USA

er nemleg ikkje garantert ein einaste mellomlandingsplass i Europa i tilfelle ny krig i t.d. Midt-Austen. Dei andre NATO-landa har nekta dette. Dei avtaletingingane som vart ført mellom USA og Spania galdt nett spørsmålet om fornying av dei amerikanske basane i Spania. Fell Franco fryktar USA for portugisiske tilstandar der dei avgjort ikkje vil ha noko å seie. Difor held USA stramt på støtta til Franco.

BORGARSKAPET FRYKTAR REVOLUSJON I SPANIA.

For dei vest-europeiske imperialistane ser det annleis ut: Franco-regimet sin eksistens provoserar fram skarpe reaksjonar både i Spania og i deira eigne land. Borgarkrigen og nazifascismen sitt djupt i folks medvit, og dei som på ny har reist kampen mot undertrykkarane har fått overveldande støtte. Dette får borgarane til å skjelve i buksebeina: dei har heile tida visst kven Franco er, men så lenge dei kunne investere nokolunde fritt, kunne dei dekke over kva Franco i røynda står for. Men no når folka reiser seg vert Franco-Spania ein verkebyll på kapitalismen i Europa, ein verkebyll dei må ha skore hol på så snøgt råd er. Hvis ikkje kan den spanske revolusjonen gå for langt, folket kan ta over makta, og revolusjonen kan endatil spreie seg. Dei vesteuropeiske imperialismaktane ser difor helst at Franco-regimet vert avsett med ein gong og erstatta med eit borgarleg parlamentarisk system som kan stagge dei revolusjonære kreftene og splitte den anti-fascistiske fronten. Det er ikkje noko progressivt i dette. Difor såg me og snøgt at diplomatar vart sendt attende, dei byrja systematisk spreie løgnar om dei anti-fascistiske kreftene sin kamp, byrja snakke om "terrorisme", om at høgerekreftene har vunne fram på grunn av dei anti-fascistiske aksjonane osb.

KVEN ER FIENDEN?

Franco kom til makta gjennom

borgarkrigen i 1936-39. På den eine sida sto den republikanske regjeringa - ei folkefrontregjering som hadde vunne fleirtal i parlamentariske val, mot seg hadde ho dei franquistiske falangistar, støtta aktivt av Hitler og Mussolini. Tyske Ju-52-fly frakta Franco sine framandlegonærar frå Afrika til Spania, Hitler ga våpen og militærhjelp og seinare og ein herstyrke på 20 000 mann - "Legion Condor". Mussolini hjelpte til med meir enn ein milliard tyske mark og 50 000 soldatar. Kampen som fulgte vart lang, blodig og hard. Republikken sine soldatar kjempa ein heltemodig kamp, men vart tilslutt nedkjempa. Franco har sagt: "Vi har ikkje oppretta dette regimet på grunnlag av eit par skinnheilager vunne røyser, men grunnlagt det på bajonettspissane våre".

Som takk for hjelpa sendte Franco 47 000 mann til den russiske fronten som tok del i freistnadane på å slå det sosialistiske Sovjetunionen under tysk kommando.

Nazifascismen sitt nederlag i verds-målestokk vart og eit hardt slag for franquismen, og Spania vart mest isolert i fleire år - inntil USA-imperialismen byrja sprøyte inn milliardar av dollar i hjelp og kredittar.

I dag støttar Franco seg på ei lita gruppe menneske som har interesse av den blodige undertrykkinga: monopoligarar, bankierar, øvstre militær og kyrkjeleier og storgodseigarane, som er som føydalherrar å rekne. Denne gruppa, som jamvel og har indre strider og splittingar, er boren oppe med amerikanske hjelp - militær, økonomisk og politisk.

Franco-regimet har bygt opp eitt undertrykkarapparat som er noko av det mest brutale verda har sett. I spissen står eit statleg politiapparat som har tre berande element: Guardia Civil, ein halvmilitær politistyrke på 65 000 mann, Policia Armada, som dukkar opp overalt i byane i dei grå uniformane og bilane sine (dei vert

BERRE GEVÆRAS SPRÅK

Det spanske Guardia Civil i aksjon.

kalla Gristapo), og politistaben av sivilkledd politi og kriminalavdelingane. Det finst ein politimann for kvar 340. spaniar (til samanlikning kan nemnast at politistaten Vest-Tyskland "berre" har ein politimann pr. 500 innbyggjarar). Dei militære styrkane tel 220 000 soldatar, 15 700 offiserar med heile 150 generalar i spissen.

HALVKOLONI OG KOLONIALIST.

Samstundes som Spania er heilt og fullt underlagt USA-imperialismen, og økonomisk er å rekne som ein halvkoloni til USA, driv Spania sjølv ein blodig kolonikrig i Sahara. Denne krigen vert kraftig fordømt av dei progressive kreftene i Spania og FRAP står frigjeringskampen både fysisk gjennom kampen mot dei spanske legionæra og politisk gjennom støttefråsegner til frigjeringsrørslene på dei eigne vilkår.

NASJONALE MINORITETAR

Det er fleire nasjonale minoritetar i Spania som vert særskilt hardt undertrykt. Både galiserar, katalonar og baskarar har reist seg mot Franco-diktaturet og krev indre sjølvstyre. I tillegg er det aktivitetar i Valencia og på Kanariøyane. Galicia i Nord-Spania er ein av dei fattigaste og minst utvikla områdene i Spania og krev at Madrid skal yte støtte til jordbruket og utvikle industrien i området. Catalonia med Barcelona som senter har allereie lange tradisjonar i den anti-fascistiske kampen. Alt i femti-åra organiserte dei den første større folkelege motstands-rørsle mot Franco, og i streikekampane har Barcelonaarbeidarane, mange av dei organisert i den faglege arbeidarrørslene OSO, vore i fremste rekkje.

BASKARANE.

Baskarane har lenge vore relativt kjemde i Noreg spesielt gjennom aksjonar som ETA anten har stått for eller vorte skulda for. ETA - Euzkadi ta Askatuna (Heimland og fri-dom) har som politisk mål å skipe

ein eigne nasjon av dei provinsane som er befolka av baskarar - tre i Frankrike og fire i Spania. Totalt finst det 2.7 millionar baskarar i dette området, som og er kjend frå borgarkrigen sine dagar da Franco-styrkar gjekk til åtak på og nesten utsletta den gamle baskiske byen Guernica og 1654 sivile vart drepne.

TILHØVET MELLOM FRAP OG ETA

FRAP-komitear driv eit aktivt arbeid i alle desse områda, dei organiserar streikar, demonstrasjonar og aksjonar av skilde slag. Samstundes har dei god kontakt med ETA og andre separatiststyrkar og støttar dei i kamp. FRAP går inn for ein føderativ republikk som garanterar dei demokratiske rettane til minoritetane. Dei legg vekt ved at dei nasjonale minoritetane sjølve må avgjere om dei vil skipe eigne statar eller om dei framleis vil vere innafør den føderative folkerepublikken. Ein av Franco sin ideologiske påskot for å starte åtaket på den spanske republikken var nettopp at folkefrontregjeringa hadde garantert indre sjølvstyre for dei baskiske provinsane og Catalonia, og dermed truga Spania sin "heilage einskap". FRAP og ETA er usamde i mykje - elles ville det ikkje vore nausynt med t.d. eigen FRAP-komitear i Baskerland - men på den andre sida er dei samde i at Franco-regimet berre kan styrtast med våpen, og dei går saman i mange konkrete aksjonar på dette grunnlaget.

ARBEIDARANE SI KAMPKRAFT

I borgarpressa vert FRAP si verksemd anten kalla "terrorisme" eller heilt tagt ihjel. Det er eit faktum at FRAP si innverknad i massane har veksle mykje berre det siste året. Det spanske folket sin kamp, splitta og demokratisert gjennom mange år, har på ny fått eit organisert uttrykk i FRAP. Eit døme er den revolusjonære generalstreiken som FRAP gjennom OSO tok initiativet til i november i fjor. Han vart eit mektig prov på ar-

forts. vend!

DEN REVOLUSJONÆRE, ANTI-FASCISTISKE OG PATRIOTISKE FRONTEN.

Framst i den anti-fascistiske kampen står den Revolusjonære, Anti-fascistiske og Patriotiske Fronten FRAP, som er ein einskapsfront som har summert opp programmet sitt i seks punkt:

- 1) å styrte det fascistiske diktaturet og kaste ut USA-imperialismen med hjelp av revolusjonær kamp.
- 2) å opprette ein føderativ folkerepublikk som garanterar dei demokratiske rettane for folket og rettane til dei nasjonale minoritetane.
- 3) nasjonalisering av dei utanlandske monopoleigedommane og konfiskasjon av eigedommane til oligarkiet.
- 4) djuptgripande jordreform på grunnlag av konfiskering av dei store latifundiane (storgods).
- 5) likvidering av restane av den spanske kolonialismen.
- 6) skiping av ein her i folket si teneste.

FRAP vart skipa i januar 1974 og er organisert som ein einskapsfront der ein anten er medlem gjennom ein organisasjon som er tilslutta FRAP eller er direkte knytt til ein FRAP-komite. FRAP-komitear finst i dag i alle provinsar, i alle byar, i fabrikkar, blant soldatar, i boligområder, blant studentar osv. Dei organisasjonane som i dag er medlem av FRAP er:

- Den spanske sosialistunionen (USE)
- Arbeidarane sin fagforeningsopposisjon (OSO)
- Den demokratiske universitetsføderasjon (FUDE)
- Spanias Kommunistiske Parti (marxist-leninistane) (PCE(m-l))
- Spanias Nasjonale Frigjeringsfront (FELN)
- Spanias Kommunistiske Rørsle (marxist-leninistisk fraksjon) (MCE-m-l)
- Valencias demokratiske folkerørsle (MDPV)
- Spanias Kommunistiske Ungdom (marxist-leninistene) (JCE(m-l))
- Kvinnernes Folkeunion (UPM)
- Føderasjonen av demokratiske gymnaselevar (FEDEM)
- Landsbygdas Folkeunion (UPC)
- Nyhetsbyrået Folkets Spania (APEP)
- Einskapsfronten for Solidaritet (FUS)
- pluss ei rekkje grupper av meir lokal karakter.

Det er denne folkefronten som i dag står i fremste rekkje i kampen mot Franco-fascismen. Leiar for fronten, inntil han døydd i mai i år, var Julio Alvarez del Vayo, ministrar i Folkefrontregjeringa 1936, og legen-darisk kommissær i borgarkrigen mot Franco-styrkane.

forts.

beidarklassen sin kampkraft og dugleik. Meir enn ein million arbeidadarar over heile landet tok del i streiken, trass i revisjonistar og sosialdemokratar sine freistnader på å splitte han. Sjølv om streik er ulovleg i Spania, har talet på streikar auka jamt år for år. I fjor var Spania det andre landet i Europa når det gjeld talet på streikedagar, og berre i industriområda i Nord-Spania åleine vart det sett igong over 2000 streikar.

I protest mot avrettingane av dei fem anti-fascistane 27. september tok 2000 menneske del i ein ulovleg demonstrasjon i Bilbao, og i San Sebastian fulgte 30 000 arbeidadarar oppmødinga frå FRAP og ETA om å streike i protest og strøymde ut i gatene. Politiet freista gå til åtak på demonstrantane i fleire spanske byar, men t.d. i Zarau ved Biskaibukta greidde ikkje politiet stogge mora til den avretta baskaren Peredes som skreik: "Dei drap sonen min utan rettferd. Eg oppmodar det baskiske folket til einskap og fortsatt kamp."

REVOLUSJONÆR VALD OG INDIVIDUELL TERROR

Borgarane fryr på ryggen når dei høyrer om massane sin revolusjonære væpna kamp. Ikkje rart, ettersom denne rettar seg direkte mot deira maktposisjonar, mot deira utbytтарrolle. I eit intervju i Der Spiegel (nr. 41/75) uttrykker og revisjonistleiaren Santiago Carrillo otte for folket sin væpna kamp. Og dei norske revisjonistane får kalde føter, og dei opne bresjnevistane går tilmed til ville åtak på dei som fører an i

kampen: "Når det gjelder FRAP vil vi sikkert se at de havner sammen med de svarteste fascistiske krefter i Spania." (Rolf Dahl i Oslo Samorg, 29. september - to dager etter avrettinga av tre FRAP-medlemmer.)

Er FRAP "terroristar"? Går kommunistar imot bruken av vald mot klassefienden? Svaret er nei. Sjølv om me tek fråstand frå smågrupper som har individuell terror som hovudline i kampen og som rettar geværet mot vanlege menneske, så som t.d. Svart September og Janpanske "raude" armé, tek me ikkje fråstand frå dei av di dei nyttar vald. Men individuell terror som er skilt frå massane, som ikkje knytter den revolusjonære væpna kampen saman med arbeidarrørsla sin kamp som eit heile, fører berre til at reaksjonen får påskott til kraftige represalier mot folket og bringer massane sin kamp på avvegar. Terroristar byggjer på teorien om dei individuelle "hel-tane" og den passive "hopen" og bringer ikkje arbeidarklassen sin kamp ein tøddel nærare sosialisme og fridom.

FRA OG "TERRORISME"

Kva så med dei revolusjonære i Spania? FRAP legg heile tida vekt på massearbeidet i kampen dei fører. "No gjeld det å gå til åtak, men ikkje hamne i eventyrpolitikk eller terrorisme skilt frå massane. Det gjeld om å føre den folkelege vreden inn i organiserte formar for å slå meir og meir mot diktaturet." (Dokument fra FRAP, mai 1975.) Dei godt planlagte væpna aksjonane mot politihovudkvarter og einskilte torturistar,

spionar og tystarar vert intimt knytt saman med masseaksjonar, streikar og demonstrasjonar. Den kampen FRAP og anti-fascistar i Spania no fører har mange sams trekk med den anti-fascistiske kampen under andre verdskrigen og liksom vi støttar likvidering av Gestapistar og aktive NS-spionar og tystarar støttar vi fullt ut FRAP sine væpna aksjonar.

FOLKEKRIG ER SVARET

FRAP propaganderar no aktivt for å førebu ein folkekrig mot fascismen og imperialismen. Ut frå sine røynslar og etter studiar av verdsstoda seier FRAP:

"For i dag å frigjere menneska frå imperialismen, for å unngå oppdelinga av verda mellom dei to supermaktane og dei store offer som den påfølgjande kampen mellom dei to skulle føre med seg, finst ingen annan veg enn folka sin væpna kamp, folkekrigen. Og denne sanninga går opp for massane i verda i dag, noko som ikkje minst går fram av folka sine væpna kampar i Indokina, Thailand, Malaysia, Burma, Filipinene, Indonesia, Angola, Mozambique, Guinea-Bissau, Sør-Afrika. Vidare av det palestinske folkets kamp, kampen i den Persiske vika, i Colombia og Brasil og på andre stader der den nett har byrja. Dette er den einaste vegen, og den vegen som dei undertrykte folka før eller seinare er nøydd å følgje. Den væpna kampen, folkekrigen, har synt at der den først fast og beslutsomt leier den til siger same kven fienden er." (Deklarasjon om det althanna læget, FRAP, januar 1974).

USA UT AV SPANIA

Ein avtale som vart underskriven i 1953 og seinare fornya og utvida i 1963, 1968, 1970 og seinast 1975, har endra Spania til eit av USA-imperialismens fremste festningar i Europa. USA har i dag fly og flåtebasar, våpendepotar, utskyttingsrampar for rakettar osv. og har ein ståande militær styrke på 30 000 mann. Alle flyplassar står til USA sin disposisjon, og amerikanske "rådgjevarar" opererer på same vis som i Quislingregimet Thieus armé.

Og økonomisk sett har USA-imperialismen fått ein meir og meir framtrødande plass i Spania. USA-monopola har no herredømme over alle landets industrisektorar; US Steel Corporation kontrollerar jern- og stålproduksjonen, Westinghouse har monopol på elektriske hushaldningsmaskinar, ITT og deira datterselskap telekommunikasjonane, IBM data og informasjonssektoren, Ford og Chrysler freistar kontrollere bilmarknaden

og bilindustrien osv. Totalt var i 1974 meir enn 1500 Spania-etablerte verksemdar av alle slag datterselskap til eller under kontroll av USA-monopola. USA-imperialismen vil etablere seg i Spania av di dei her kan garantere dei lågste lønane og dei beste sjansene til å utbytte dei arbeidande massane. Følgjeleg tyder dette kraftige åtgjerder for å fryse fast lønane, auka undertrykking av arbeidarklassen og andre arbeidande klasser og lag, fleire ekspropriasjonar av jord frå bøndene, auka sjansar til å kome unna skattlegging osv.

Til sist, og ikkje minst, nyttar USA Spania som eit springbrett for eksport og investeringar i Europa, Midt-Austen, Latin-Amerika og andre delar av verda.

"Samstundes med kampen mellom dei to supermaktene utviklar det seg og samanstøytar mellom dei andre imperialistiske landa, både i høve til

dei to største og mellom dei sjølv: samanstøytar om marknader, økonomisk innverknad, råvarekjelder og kapitalinvesteringar, framfor alt i dei mindre utvikla landa. Slik fordjupast og skjerpast imperialismen sin almenne krise, der kvar imperialist

EIT FOLKEDEMOKRATI

Heile den borgarlege opposisjonen mot Franco, sosialdemokratar, liberalarar, konservative, revisjonistar osv. vil erstatte det fascistiske Franco-regimet med eit borgarleg demokratisk diktatur. Dei vil ikkje endre grunnleggande ved samfunns-systemet, dei vil berre endre ved forma dette diktaturet har fått. Målet er å sjølv bli dei framtidige utbytтарane. Dei revolusjonære kreftene i FRAP vil gå mykje lenger, og bryte med det kapitalistiske systemet, mobilisere fleirtalet av folket til væpna kamp for å knuse dette systemet, kaste ut framand imperialism og la folket sjølv råde over dei verdiar dei skaper i sin eigen stat.

På grunnlag av like rettar for alle nasjonale folkegrupper vil dei opprette ein føderativ folkerepublikk der arbeidarklassen vert den drivande krafta og der det vil bli eit verkeleg demokrati for folket.

Det er dei anti-fascistiske kreftene og FRAÅ si styrke som er avgjerande for om Franco sitt fascistiske diktatur skal verte knust og avløyst av ein verkeleg revolusjonær stat, eit ekte folkedemokrati, og ikkje falle under eit borgarleg styre som anten lar seg dominere av USA-imperialismen (franquismens støttespelar), eller sosialimperialismen (revisjonistane sin støttespelar).

STØTT FRAP OG DEN SPANSKE REVOLUSJONEN!

LEVE SPANIAS KOMMUNISTISKE PARTI (marxist-leninistane)!

V.

freistar knappe til seg den størst mogelege biten i utsugingen av folket. Dette kjem klårt uttrykt i Spania, av di sjølv om landet vårt er dominert av USA-imperialisme og tilhøyrer deira innflytelessfære og sjølv om den franquistiske regjeringa er ein av deira fremste lakeiar, så finst det andre imperialister, slik som franske, tyske, russiske osv. som kjempar i Spania for å vinne større innverknad og konkurrerer om ein del av USA-imperialismen sitt bytte. Sjølv sagt kjem imperialismen sin almenne krise til å få enorme økonomiske følgjer for Spania, da denne økonomien er svak og heilt underordna USA.

På bakgrunn av denne internasjonale situasjonen med strid mellom imperialistane, av kamp og allianse mellom dei to store imperialismakreftene, samt undertrykkinga og utsuginga av dei avhengige landa og folka, står for desse berre attende å intensivere kampen for frigjering." (Den Natonella Konferensen for Proklamerandet av Den Revolutionära, Antifascistiska och Patriotiska Fronten, FRAP, januar 1974, s.19.)

REVISJONISTANE- FIENDE AV KAMPEN

Revisjonistane sin politikk i Spania er verdt eit kapittel for seg sjølv. Santiago Carrillo, leiaren for revisjonistpartiet, har i Paris gått inn for å skipe "Junta Democratica", ei samling av alle "ansvarlege" opposisjonelle. Denne juntaen har som mål å ta over regjeringsmakta etter Francos død. Carrillo legg difor vekt på å syne at revisjonistane er "demokratisk inntilte personar" som herskarane i Madrid kan ha tiltru til. Følgjeleg stiller revisjonistane og opp til vala i dei fascistiske kontrollerte fagforeiningane, vidare uttrykkar dei vilje til einskap med kven det skal vere, berre ikkje dei som reiser kampen mot juntaen. Dei reknar med at heren vil vere "nøytral" i eit framtidig "maktskifte", går inn for spansk medlemskap i EEC, at alle avtalar som er inngått m. a. med USA-imperialismen skap oppretthaldast, osv.

Dei har ikkje noko perspektiv for kampen mot fascismen utover eit borgarleg-demokratisk samfunn, eit samfunn kor revisjonistane sjølv søker verte borgarar. Difor tar dei og klart avstand frå væpna kamp, revolusjon og proletardiktaturet, og difor går dei inn for dei krava som borgarskapet i Spania stiller.

Dei fungerer i røynda som ei støtpute i kampen mellom folket og fascismen og tener som ein støttespelar for juntaen.

Vi har saksa litt frå eit intervju som Santiago Carrillo har gjeve til Der Spiegel. Det skulle gi nokre smakebitar på kva han står for.

- Herr Carrillo, er det spanske kommunistpartiet (PCE) klar til å dele makta med dei demokratiske kreftene?

- PCE er villig til å ta del i ei provisorisk regjering som har som oppgave å førebu val. For dette vil PCE samarbeide med nesten alle krefter.

- Dykkar portugisiske kollega Cunhal har på ingen måte loyalt fulgt det demokratiske spill. Har De same planar som han?

- Som De veit, har det italienske KP og me valgt ein annan oppfatning av oppbygginga av sosialisme i eit demokrati. Me er overtydde om at ein i vestlege land bare kan kome til sosialisme innafor eit demokrati og i samarbeid med alle andre sosialis-

tiske krefter. Det tyder at dei individuelle rettane og dei menneskelege fridomane må verte respektert. Parlamentet og retten til opposisjon må framleis stå ved lag.

- Tyder det at PCE definitivt har gjeve avkall på proletardiktaturet og eittpartisystemet?

- Det kan De vere heilt trygg på. Det er ein del av det partiprogrammet som me har lagt til side.

- Korleis skil seg då Dykk frå sosialistane?

- Å, veit De, mellom oss og dei spanske sosialistane finst eigentleg ikkje nokre store skilnader.

- Om De ein dag skulle sitte i ei spansk regjering, ville De da revansjere Dykk og ta del i det europeiske samarbeidet?

- Sjølv sagt vil Spania vende seg til Europa.

- Og til det kapitalistiske EEC?

- Inn i EEC må vi endatil raskt, slik at det vert sosialistisk.

- I prinsipp er De ikkje mot eit monarki?

- Om det spanske folket gjennom verkeleg frie val røyster for det, ville eg akseptere det.

HVA MÅ GJØRES har intervjuet to studenter, Sin Chol Nam og Kim Su Yong fra Den Demokratiske Folkerepublikken Korea om situasjonen i Korea idag og om USAs rolle i Korea.

Hvordan har det seg at Korea er delt i to stater?

Sin: Det koreanske folket har levd som en nasjon med felles språk og kultur i tusener av år. I 36 år var landet vårt en japansk koloni. Etter kapitulasjonen i 1945, gikk styrker fra USA og Sovjet inn i Korea for å avvæpne den slagne japanske hæren. Men amerikanerne hadde ikke for gått i land, før de bekjentgjorde opprettelsen av et militærstyre sør for demarkasjonslinja, den 38. breddegrad.

av Nord-Korea 25. juni 1950. Samtidig ble det satt igang en voldsom propagandakampanje om at Nord-Korea angrep først, og FN godtok uten videre amerikanernes versjon. Uten å gjøre egne undersøkelser besluttet FN å intervenere på Sør-Koreas side. 80% av "FN-soldatene" var amerikanske. Slik dekket USA-styrkene seg bak FN-flagg.

Hvorfor mener dere USA startet krigen?

Sin: USA ville gjøre hele Korea til sin koloni. Dessuten ville de advare folket mot å starte en nasjonal frigjøringsbevegelse i Sør-Korea. For det tredje sto USA foran en truende økonomisk krise som krigen avverget.

2) Utveksling og samarbeid mellom nord og sør i politiske, diplomatiske, økonomiske og kulturelle saker.

3) Det innkalles en nasjonalforsamling bestående av representanter for alle lag av folket i begge land som inngående skal drøfte spørsmålet om nasjonal gjenforening med henblikk på å løse det.

4) Det dannes en konføderasjon mellom de to stater, samtidig som samfunnssystemene er slik de nå er i de to land.

5) Konføderasjonen blir medlem av FN som en felles stat etter at konføderasjonen er dannet. Samtidig krever vi på det sterkeste at FN snarest mulig trekker sine tropper ut av Korea.

USA truer med ny krig i Asia

Likevel ble det avholdt alminnelig valg over hele Korea. Folkeforsamlinga som ble valgt, utnevnte en folke-regjering, og Den Demokratiske Folkerepublikken Korea ble opprettet.

I 1948 etterkom Sovjetstyrkene folkets krav om å trekke seg ut av landet. Men USA står fortsatt i landet vårt og holder Sør-Korea som sin koloni og militærbase.

KOREAKRIGEN, AMERIKANSK ANGREP PÅ KOREA SKJULT BAK FN-FLAGG

Hva var bakgrunnen for Korea-krigen?

Kim: USA's mål er å kontrollere hele Korea. Før Koreakrigen samlet de store styrker i Sør-Korea og foretok stadig angrepstokter over demarkasjonslinja. Den sørkoreanske armeen ble oppbygd med USA-midler.

17. juni 1950 foretok USA's utenriksminister Foster Dulles en inspeksjonsreise langs demarkasjonslinja. Tilbake i Seoul erklærte han høylydt at USA var beredt til å yte både materiell og moralsk støtte til Sør-Koreas "kamp mot kommunismen". USA fikk marionetten Syngman Rhee til å sette igang en militær invasjon

Hvilken rolle spiller USA i Sør-Korea idag?

Kim: Idag står over 45 000 USA-soldater i Sør-Korea. USA kontrollerer Sør-Korea politisk, økonomisk og militært. Landet er åpent fascistisk med et amerikansk betalt militærbudsjett på 200 mill. dollar pr. år, verdens fjerde størst stående armé, og en hemmelig politistyrke på 350 000 mann. Det er en forutsetning for varig fred i Korea at USA trekker seg ut av landet og stopper all hjelp til Pak Jung His marionetteklikk.

KOREA VIL BLI GJENFORENT?

Sin: Frigjøring av Sør-Korea er først og fremst folket i Sør-Korea sin egen sak. Men som et første steg på veien til landets fredelige gjenforening, har Nord-Koreas president Kim Il Sung framsatt et fempunktsforslag for de sørkoreanske styremaktene:

1) Få slutt på situasjonen som preges av militær spenning. Opprustningen må opphøre, alle utenlandske tropper trekkes tilbake, de væpnede styrker reduseres. Det importeres ikke lenger våpen fra andre land, og en fredsavtale inngås.

NORD-KOREA, ET SOSIALISTISK LAND SOM HAR GJORT STORE FRAMSKRITT

Hvordan har Nord-Korea utviklet seg etter frigjøringa?

Kim: Vi tillemper Juche-tanken på alle områder. Vår leder, kamerat Kim Il Sung, utviklet Juche-ideen som innebærer uavhengighet, sjølforsvar og sjølforsyning. Vi kan også kalle det "å stole på egne krefter".

Ved bruk av disse prinsippene har vi bygd opp en moderne industristat. Vår industri blir ikke influert av de økonomiske krisene som feier over verden. Årlig økning i industriproduksjonen var 19% i perioden 1970-1975.

I jordbruket er kunstig vanning, elektrifisering og mekanisering for lengst gjennomført. Dette har naturligvis fått følger for folks levestandard. Den gjennomsnittlige månedslønna for en fabrikkarbeider eller kontorist var i 1970 blitt 11 ganger høyere enn i 1946. Den siste rest av skatt ble avskaffet i 1974, så nå er vi blitt et skattefritt land. Det er fri medisinsk behandling, fri skolegang, og folkets gjennomsnitt-

Koreanere feirer en seier over de amerikanske inntrengerne i 1954.

lige levealder er steget med 30 år siden 1945.

Men i Sør-Korea synker lønningene. I 1973 var reallønna 60% av nivået i 1960. 3 millioner barn blir nektet skolegang, og omkring 400 000 barn tigger for maten. Det er stor arbeidsløshet, og den politiske undertrykkelsen og forfølgelsen er blant de hardeste i verden. Blant annet paven, den svenske og den finske statsministeren har protestert mot de ville massakrene og torturen som foregår i Paks fengsler.

Sin: Vi har opplevd enorme framskritt siden 1945. Før frigjøringa arbeidet mine besteforeldre hos en godseier. De var hans eiendom. De fikk ingen lønn, men måtte tvert imot stadig arbeide mer og mer for den maten de måtte "låne" hos godseieren for å overleve. Tilslutt ble de slått ihjel av godseieren. Både min mor og min far arbeidet hos denne godseieren helt fra de var barn, fra morgen til kveld. Men etter frigjøringa ble jorda til godseierne ekspropriert og gitt til bøndene som arbeidet på den. Nå trenger de ikke

bekymre seg for mat, klær eller skolegang for barna.

SOLIDARITET MED KOREA

Alle progressive i Norge må protestere mot USAs innblanding i Korea. Folket i Korea trenger all den støtten de kan få fra verdensopinionen, slik at USA ikke tør starte en ny krig i Asia, og de er desperate etter nederlagene i Vietnam og Kambodsja.

TIDSKRIFT FOR KOMMUNISTISK TEORI OG DEBATT

**RØDE
FANE**

UTGITT AV ARBEIDERNES KOMMUNISTPARTI (MARXIST-LENINISTENE)

NYTT NUMMER OM KRIGSFAREN

Vi lever i ei førkrigstid. Folket må bu seg no!

Røde Fane - AKP(m-l)s tidsskrift for kommunistisk teori og debatt - har kome ut med eit stort nummer om KRIGSFAREN FRÅ DEI TO SUPERMAKTENE SOVJET OG USA.

I spissartikkelen - "Avslør Sovjets og USAs krigsforberedelser" - syner redaksjonen at faren for verdenskrig har vore drøfta av kommunistane heilt sidan fredsslutninga etter 2. verdenskrigen. Kampen USA førde for verdsherredømet truga freden over heile verda. Stalin og Mao mana til ein internasjonal kampfront mot dei imperialistiske krigsførebuingane.

Med kontrarevolusjonen i Sovjet braut Krusjtsjov denne kampfronten. Medan det sosialistiske Sovjet var det sterkaste vernet mot det amerikanske krigstrugsmålet, er det imperialistiske Sovjetsamveldet til Krusjtsjov

og Bresnjes blitt ein aggressiv stat som kjempar på liv og død med USA om hegemoniet i verda.

VI LEVER I EI FØRKRIGSTID

Før 2. verdenskrigen hadde England og Frankrike vore dei sterkaste imperialistmaktene i Europa. Med makt-overtakinga til Hitler vart Tyskland den sterkaste rivalen deira. Før 9. april 1940 var over 500 millionar menneske alt dregne inn i den imperialistiske nyoppdelingskrigen Hitler sette i sving. Like vullt var arbeidar-klassen i Noreg, Danmark og andre land ikkje budd på kva som måtte hende og kva som måtte gjerast.

Vi er i dag oppe i ein liknande situasjon i striden mellom den oppstigande supermakta Sovjet og supermakta USA som held på å misse fotfestet.

FRONT MOT KRIGSFØREBUINGANE

Røde Fane-nummeret om krigsfaren er laga for å hjelpe til at dette ikkje skal hende ein gong til.

Dette er ikkje gjort med eit eller to tidsskriftnummer. Det krev eit stort arbeid av kommunistane og alle anti-imperialistar. Det gjeld å få eit godt grep om stoda i verda, å skjønne dei lovene som gjeld for den imperialistiske striden om hegemoniet. Det må reisast ein kamp for norsk sjølvvråde rett mot baa supermaktene i dag. Kampevna i arbeidarklassen og hans allierte må styrkast. Revisjonistar og opportunistar som tener kvar si supermakt, må isolerast i arbeidar-rørsla.

BRUK NUMMERET I STUDIE-ARBEIDET

Røde Fane-nummeret er eitt steg i dette arbeidet. Studer oppslaga om det marxist-leninistiske synet på imperialismen og krig grundig, les og diskuter artikkelen om den internasjonale situasjonen og den stillinga han set Noreg og Norden i. Det finst studiøpplegg i bladet. Bruk det i studiesirkklar.

Andre del av
intervju med
Finn Sjøe om
fascisme

»Jo sterkere den moderne revisjonismen står i arbeiderklassen i et land, jo mindre behov har monopolkapitalen for fascistiske stormtropper av den tradisjonelle typen», slår Finn Sjøe – redaktøren av Klassekampen, avisa til AKP(m-l) fast i denne andre delen av en lengre samtale Hva må gjøres har hatt med ham. Første delen sto i Hva må gjøres 4/75 og påviste at nazistene med Blucher & co frykter militante aksjoner som f.eks. NRK-aksjonen, Molde-aksjonen, eller aksjonen ved Sporveien. Han påviste og den klare sammenhengen som er mellom skjerpinga av klassekampen og monopolkapitalens behov av stormtropper. Men hva med revisjonistenes rolle?

DEN MODERNE REVISJONISMEN:
NY "GULROT"

- SV-ledelsen har allerede avslørt at de saboterer den anti-fascistiske kampen. Mange forundrer seg fortsatt over dette. Det burde vel være en grei sak for et "arbeiderparti" å ta klar stilling i kampen mot fascismen?

- Jeg nevnte eksemplet fra 20- og 30-åra, hvordan herskerne satsa på å føre sin innflytelse inn i arbeiderklassens rekke gjennom de reformistiske fagforeningslederne alt mens de holdt de åpne terroristiske fascist-organisasjonene i beredskap. I 1975 bruker monopolkapitalen sjøl-sagt samme metoder for å sikre det borgerlige diktaturet. Enten bruker de "gulrota": Gamle og nye former for maskerte "arbeiderledere" som fører deres egen innflytelse inn i arbeiderne rekke under løfter om "demokrati i hverdagen", "fred", osv. Når gulrota ikke duger, må de ta fram kjeppen: Voldsapparatet og terroristiske grupper settes i sving mot arbeidsfolk i kamp. Men det er viktig å merke seg at "gulrota" tar nye former ettersom kapitalen blir mer og mer pressa. Husk at vi lever i imperialismens epoke, kapitalismens høyeste og siste stadium, i epoken for den proletariske revolusjonen. Den stadig skjerpa krise som imperialismen i øst og vest er ute i, vitner om at kapitalen er stadig mer pressa av frigjeringskamp og opprør, i den tredje verden, i de kapitalistiske byråkrat-kapitalistiske landa.

EN TROJANSK HEST

I en slik pressa situasjon utvikler herskerne et nytt viktig redskap for å sikre borgerdiktaturet i sitt eget

Borgerskapet mot arbeiderk PISKEN O GULRO

land og overherredømmet i verden: Revisjonismen, den moderne varianten vokser fram. Etter at kontrarevolusjonen i Sovjet blei sikre i 1956 i og med den 20. partikongressen, var grunnlaget lagt for å stabilisere kapitalismen for ennå ei tid. Revisjonismen ved makta var borgerskapet ved makta, og borgerskapet ved makta kunne snart forvandle det tidligere sosialistiske Sovjet til ei oppstigende imperialistisk supermakt. Gjennom de ulike revisjonistpartiene rundt om i verden blei etterhvert den reaksjonære Khrustsjovismen og Bresjnevismen spredd. Den moderne revisjonismen viste seg raskt som en trojansk hest i arbeiderklassen. Herskerne hadde klart å dekke et behov for nye undertrykkingsmidler. For å si det billedlig: Når en Willoch her i Norge ikke duger til å føre arbeiderklassen på avveie, oppstår et behov for en Bratteli. Men når sosialdemokratiet ikke lenger klarer å skjule at de administrerer og utvikler borgerdiktaturet, oppstår på nytt et objektivt behov for en Reidar T. Larsen. Jo mer kapitalen er pressa, jo større blir behovet for å lamme arbeiderklassens kampkraft inna fra - ved maskerte midler. Og dermed er vi framme ved et viktig politisk poeng som ofte blir glømt - og også når vi snakker om fascisme: At monopolkapitalen i krise i et land som Norge griper til både nye "arbeiderledere" av den moderne revisjonistiske typen og oppmuntring av nazi-grupper som reservetropper for å beholde diktaturet. IKKE BARE SPREDTE EKSEMPLER, MEN EI LINJE.

- Vi tror det er nødvendig å utdype dette. Eksemplene på sabotasjen av den anti-fascistiske kampen fra SV er

enda mange nok. Men å se at det er ei helhetlig linje kan være vanskeligere.

-Jeg mener det er nødvendig å forstå SV-ledelsens sabotasje av den antifascistiske kampen på bakgrunn av karakteren til den moderne revisjonismen i vår tid. Den har oppgaven som den trojanske hesten som kan løpe lengst inn i arbeiderklassens rekke i borgerskapets ærend for å lamme kampkrafta til klassen - uten at den blir oppdaga som det den virkelig er: Et borgerlig agentur. Eksemplene på revisjonistenes sabotasje av den anti-fascistiske kampen er jo flerfoldige allerede: SV nekter som parti å reise krav om forbud av nazi-partiet. Partispisser av Torild Skard-typen angriper Sporveisarbeiderne. Anti-Fascistisk Komite blir angrepet for å "splitte" kampen. NRK-aksjonen blir fordømt i SV-apparatet. Noe av den verste anti-kommunismen florerte i dette miljøet etter både NRK-aksjonen og Sporveisaksjonen. Nå finnes det mange medlemmer i SV som har inntatt en bra holdning, og krever for eksempel forbud av nazi-partiet. Det er bra. Men om NKP-avisa Friheten til slutt følte seg pressa til et forsiktig ymt om forbud, så må vi forstå at helheten i linja til revisjonistene er å sabotere den anti-fascistiske kampen som et ledd i kampen mot den proletariske revolusjonen. Torild Skards reaksjon mot Sporveisarbeiderne er viktig nok som en enkelt hending. Men hele SV-linja med å fortie kampen, unnlate å analysere klassekarakteren til nazistene, gripe til rabiat anti-kommunisme osv. osv.: Dette dekker et objektivt behov for monopolkapitalen i våre dager.

våpen lassen:

G DTA

STILLT PÅ SPISSEN

For å stille det på spissen: Jo sterkere den moderne revisjonismen står i arbeiderklassen i et land, jo mindre behov har monopolkapitalen for fascistiske stormtropper av den tradisjonelle typen. Derfor er det typisk at det i Norge, og store deler av Vesten forøvrig, nå dukker opp fascistgrupper: Kapitalen er pressa, den moderne revisjonismen fungerer ikke så effektivt som tidligere i 1960-åra som borgerskapets trojanske

Nazisvina under husokkupasjonen på Sogn. Fra høyre Erik Blücher, Jan Andersen og Tor Petter Hadland.

hest i arbeidernes rekke. Sosialdemokratiet er etter hvert for åpent borgerlig. Kjeppen må fram gullrota holder ikke fullt ut.
DET DREIER SEG OM Å HINDRE DEN PROLETARISKE REVOLUSJONEN

- Ut fra dette kan vi slå fast at alle som vil slåss mot fascismen på de forberedende trinn, må jobbe for å gripe klassekarakteren til fascismen: At den er kapitalens mest reaksjonære politiske framstøt mot det arbeidende folket, sier Sjøe. - Og videre er det viktig for de revolusjonære kreftene i den anti-fascistiske enhetsfronten å vise at denne kampen i vårt land er en del av kampen for den proletariske revolusjonen. Og dermed blir det klart at den moderne revisjonismen som ideologisk og politisk strømning og SV-ledelsen i Norge ikke er "progressive i dagskampen", i kampen mot fascismen av tradisjonell støpning: Ganske enkelt fordi revisjonistene har oppgaven å sikre borgerskapets diktatur, hindre den proletariske revolusjonen, sjøl bli en del av den herskende klassen som sitter med statsmakta og fungerer som politisk spydspiss for supermakta Sovjet.

FOREN VIRKELIGE ANTI-FASCISTER

- Men ikke bare kommunister og revolusjonære må delta i kampen?

- Alle som støtter kampen mot fascismen må trekkes med i kampen. Nettopp alle krefter som kan forenes må forenes. Men ledelsen i kampen må tuftes på arbeiderklassen, drives fram av den revolusjonære delen av klassen, og samle alle virkelig anti-fascister rundt seg. Og

erfaring viser at det nettopp er det kommunistiske partiet som må ta på seg ansvaret for å gå i spissen for å reise klassens og massenes kamp mot reaksjonen. De falske "kommunist"-lederne fungerer derimot som sabotører av denne kampen, dels ved å nekte å være med i kampen, dels ved rabierte angrep på kommunistene og progressive når de tar i bruk korrekte og bestemte aksjoner mot nazistene.

SV-TILHENGERE MÅ BLI MED.

- Det er grunn til å understreke hvor viktig det er at alle SV-tilhengere som ønsker klassekamp og oppgjør med fascistiske krefter, blir med i denne kampen. Trass i SV-ledelsens reaksjonære politiske linje er det strort sett progressive folk blant SVs tilhengere. Det sier seg sjøl at disse må ta del i den anti-fascistiske kampen uansett hvor mange ganger NKPs Kolbjørn Harbu forteller at en del av denne anti-fascistiske fronten, AKP(m-l), er "en fascistisk variant".

GLØM IKKE SUPERMAKTENE OG FASCISMEN!

- Hva synes du sjøl er viktig å legge vekt på i kampen mot fascistene framover?

- Kampen for å drive ut nazister og fascister fra fagforeninger, skoler og alle steder hvor de prøver å suge seg fast må jo fortsette. Kravet om forbud mot det nye partiet må støttes. De må møtes med hard og rask hand. Anti-kommunismen og forsøkene på å legge grunnlaget for forbud av kommunistene må avvises. Klassegrunnlaget til nazistene må fram i dagen, vi må jobbe mye for å vise hvordan monopolkapitalen og dens ulike støtter og tjenere beskytter og aler dem opp. Jeg vil også understreke at kommunistene og de virkelige anti-imperialistene må spre forståelse for at de to supermaktene Sovjet og USA er de fremste kreftene i å oppmuntre og spre fascisme. Den oppstigende supermakta Sovjet eksporterer fascisme (f. eks. India), oppmuntrer og driver fram sosialfascisme, som i Portugal. Naturlig nok, ettersom Sovjet sjøl er et fascistisk diktatur idag. Disse to supermaktene, og i fremste rekke Sovjet, står for de farligste fascistiske kreftene i dag. Fascisering er et trekk ved imperialismen. I ei tid hvor Sovjet og USA forbereder en tredje verdenskrig må ikke minst kommunistene føle et særlig ansvar for å vise at fascismen dreier seg om noe mye mer enn Hadland og Blücher. Om vi tror at dette er det hele, vil kapitalen, og de moderne revisjonistene, være fornøyde. Derfor: Kampen mot fascismen stiller oss overfor store og vanskelige oppgaver i dag. Men aksjonene som hittil er gjennomført, lover svært bra. Og både revisjonismen og fascismen står relativt svakt blant norske studenter. Dette er utvilsomt en strategisk fordel i ei førkrigstid, slutter Finn Sjøe.

England i dag: Monopolkapitalen mobiliserer fascismen

Enkelte har halvt i spøk hevdet at grunnlaget for det engelske imperiets eksistens var at de inntok te i hele riket på samme tidspunkt. Engelskmennene drikker fortsatt te, men det engelske imperium er borte, tilbake finnes latterlige levninger av skikker og seder fra ei svunnen tid. Lite er tilbake av »Stor»britannia. I dag knaker det engelske samfunnet i sine sammenføyninger, klassekampen er mer skjerpa og kapitalismen er nærmere sitt sammenbrudd enn kanskje noen gang før i landets historie.

Den nåværende verdenskrisa har gjort ideen om den krisefrie kapitalismen til skamme. Arbeidsløsheten er i dag på linje med før 2. verdenskrig. De vestlige land har nå i skrivende stund ca. 15 mill. arbeidsløse. England unngikk lenge stor arbeidsløshet, men i dag stiger antallet raskere enn noen gang tidligere. Pr. 11. august hadde landet 1 250 000 arbeidsløse, i tillegg kommer den skjulte arbeidsløsheten. Til tross for tilhengerens løfter om at EEC skulle løse arbeidsløshetsproblemet, har medlemskapet vært med på å skjerpe krisa.

KRISEPOLITIKK AV EN REGJERING FOR KAPITALISMEN

"Arbeiderpartiet" som sitter ved regjeringsmakta forsøker på alle måter å løse krisa for kapitalismen. Regjeringa truer arbeiderklassen med siffrer over arbeidsløsheten. Wilson og arbeidsminister Healey sier: "Dere tror at dette er ille. Aksepterer dere ikke store lønnsreduksjoner blir det enda verre." Wilson bruker sjåvinisme for å stoppe kampen mot krisepolitikken til regjeringa. Statsministeren har gjort en offensiv med sikte på det han kaller "nasjonal selvdisciplin" og vil at de neste 12 månedene skal bli "et år for Storbritania - et år hvor vi alle sammen, det britiske folk, tar et tak for Storbritania".

Grunnpillaren i Arbeiderparti-regjeringas økonomiske politikk er den lovfestede lønnsstoppen som ledd i en anti-inflasjonspolitik. Det viktigste for regjeringa er å få arbeiderklassen og fagforeningene med på å godta en maksimal grense for lønnsøkninger på 6 pund i uka. 23 millioner brosjyrer skal deles ut for å overtale engelskmennene til dette. Denne politikken innebærer også et ønske om et samarbeidsråd mellom stat, arbeidsskøpere og fagforeningene. Med andre ord et korporativt organ. Hvor ytterst reaksjonær denne kelasamarbeidspolitikken er, for-

står vi bedre når vi veit at 84% av all privateiendom eies av 7% av befolkningen i landet. Samtidig med denne sosialsjåvinistiske propagandaen skjæres statsutgiftene ned. Særlig innen to greiner er dette i ferd med å få katastrofale følger:

Utdannelsessektoren vil i perioden 1976/77 få sine bevilgninger beskåret med 80 millioner pund. Det er ikke vanskelig å forestille seg hvilke konsekvenser dette vil få for både lærernes og elevenes situasjon. Særlig hardt vil arbeiderklassens barn rammes.

Innen helsesektoren har det allerede i lengre tid vært nedskjæringer, i perioden 1966-73 mista England/Wales 4000 sjukehusplasser hvert år. I løpet av året 1974/75 innsparer regjeringa 13 mill. pund og de lokale myndigheter 4,3 mill. De aller nyeste planene er langt mer drastiske. Situasjonen for helsepersonalet og pasienter er mer enn kritisk nok fra før. Mange leger jobber opptil 120 timer i uka, et sjukehus mangler f. eks. 300 pleiere og må derfor stenges p.g.a. manglende bevilgninger.

De andre borgerlige partiene slutter i hovedsak opp om regjeringas anti-inflasjonspolitik (hvorfor skulle de ikke det?).

HVORDAN MØTER ARBEIDERKLASSEN DENNE KRISEPOLITIKKEN?

De store streikekampene akkurat nå er imponerende sett på bakgrunn av at kampene i hovedsak ikke har noen organisert politisk ledelse.

Både leger, helsepersonale, lærere og studenter har gått offensivt ut mot nedskjæringer av budsjetten. Både med streik, husleiestreiker og okkupasjoner. Kampen mot lønnsstoppen er langt fra oppgitt blant de engelske lærerne. I industrien er streikekampene lite samordna, men

hver dag bryter nye streiker ut. De er lite organiserte og prega av spontanisme. Særlig effektive har streikene vært innen gruve-, bil- og skipsindustrien. Eksempelvis har det vært 16 000 arbeidere i streik i 9 uker på British Leyland. 5 000 arbeidere i skipsindustrien ved Tyne-side streiker og krever 10,50 pund i uka og har blitt tilbudt 5,50.

Store deler av arbeiderklassen kjemper heltetmodig og har også vunnet seire, men situasjonen er alvorlig, slik de britiske marxist-leninistene oppsummerer det i sitt organ "The Worker" i august i år:

"For britisk kapitalisme og dens kapitalistiske regjering er det 1926 på nytt igjen. Har vi arbeidere lært noe siden dengang? Er vi politisk i stand til å forstå det revolusjonære potensial som ligger i situasjonen? Hvis ikke, så står vi overfor et nederlag mer ødeleggende enn nederlaget i storstreiken i 1926."

DEN BRITISKE FASCISMEN

De engelske ml'ernes oppsummering av situasjonen akkurat nå bringer oss rett over til spørsmålet om nederlag for arbeiderklassen og dermed over til den framvoksende fascismen i landet.

National Front er danna av en rekke smågrupper av ulik fascistisk type og har ca. 20 000 medlemmer. Mange av de tidligere gruppene var åpne nazistiske organisasjoner hvor medlemmene brukte uniformer og hakekors. Flere av lederne av disse gruppene er nå Front-menn, men ønsker av alt i verden å skjule sin virkelige bakgrunn. Colin Jordan og John Tyndall er veteraner i den brune bevegelsen, de starta National Socialist Movement som skiftet navn til the British Movement. Så gikk Tyndall ut og danna the Greater Britain Movement som i sin tur forsvant inn i NF.

Demonstrasjon i London mot rasediskriminering.

Kullgruvearbeidere stopper streikebryteri.

Bilder av disse folka viser dem stolte i sine uniformer og med Hitler-bilder. I dag skal alle spor til fortida utsettes, samtidig som det er en kamp i NF for å fjerne de avslørte nazistene i ledelsen. Nå blir lederskapet overtatt av tidligere Tory-politikere som har ukompromittert bakgrunn.

Fortsatt finnes det motsigelser i den fascistiske bevegelsen og splittelse, men NF selger opp som den samende bevegelsen for høyre-ekstremistene.

FORHOLDET NF OG TORY-PARTIET

En av de ting som styrker fascismen av i dag i forhold til 30-åras, er det åpenbare samarbeidet og den organisatoriske overlappingen som finner sted mellom NF og det Konservative partiet i England. Det anti-fascistiske tidsskriftet "Searchlight" slår fast i sitt julinumner for i år at mange rike medlemmer av det Konservative parti arbeider innad i NF. De såkalte Mandagsklubbene, en gammel Tory-tradisjon, er i dag åpent et samarbeidsorgan for torries og NF. Det finns eksempler på at slike lokale Mandagsklubber har støttet NF-kandidater i tilleggvalg og lokale valg. Både formannen i NF og flere ledende NFere er ex-torries. I det Konservative partiet finnes det ulike strømninger som kan gjøre opprør mot en gammelkonservativ ledelse. Enoch Powells rasistiske linje sammenfaller i stor grad med NFs.

NATIONAL FRONTS MULIGHETER

Som vi har sett finns det muligheter for en ytterligere oppsamling av høyrefolk under NFs ledelse og styrking av alliansen NF og deler av Torypartiet.

Ved en slik frontpolitikk vil NF styrkes. Deres program innretter seg

enkelt sagt inn på rasespørsmålet og immigrasjonsspørsmålet. I 1970-valget stilte de opp med 10 kandidater som i gjennomsnitt fikk 3,6% hver. Etter dette har de i de såkalte tilleggsgvalgene stadig økt oppslutningen sin, f.eks. i desember 1972 i Uxbridge hvor de fikk 8,2%, i 1973 i West Bromwich 16,2%. Her stilte en av NFs ledere opp, Martin Webster som tidligere er blitt arrestert for mordborsøk på Kenyas president, Jomo Kenyatta! Gjennomsnittsprosenten deres i lokale kommunevalg i 1974 på 7,7%. Enkelte steder som i Blackburn, fikk to av kandidatene 13%. Dette er steder hvor rasespørsmålet har stått i sentrum, og NF har kjørt en vulgær propaganda overfor arbeiderklassen. Deres største parlamentariske seier til nå skjedde i tilleggvalget i Newham South i mai 1974, hvor de slo det konservative partiet og fikk 25,9% av stemmene.

NF hevder sjøl at de politiserer nye velgermasser som arbeiderklassen og den lavere middelklasse. I noen grad har dette vært tilfelle, ettersom de også kjører ut mot den internasjonale kapitalismen og vil framstille seg som "radikale". De har en bevisst politikk på å skaffe seg innflytelse i fagbevegelsen. Deres hovedlinje her er: "fagforeningene må ta effektive tiltak for å forsvare levestandarden og arbeidsplassene for den britiske arbeiderklasse ved å presse regjeringa til å stoppe farget immigrasjon og starte hjemsendelsen av immigrantere".

Den økende arbeidsløsheten samt det store antallet fremmedarbeidere skaper muligheter for å nå fram i en skjerp situasjon med sin rasisme som 30-talls fascistene ikke hadde. Allerede i dag organiserer de vold mot fargede immigranter, og eksempler på voldsbruk fra NFs side øker, og mer av det kan ventes i tida som

kommer. Den oppheta situasjonen i forbindelse med det som skjer i Irland utnytter NF til det ytterste. De samler folk under en anti-IRA politikk samtidig som det finns forbindelser mellom de ulike fascistiske paramilitære gruppene i Nord-Irland og fascistene i England.

National Front er i ferd med å organisere en borgerhær. Flere tidligere offiserer bl.a. med kamperfaring fra Nord-Irland går med i NF for å delta i oppbygginga av paramilitære grupper etter mønster fra Nord-Irland. Allerede i dag finns det mange slike grupper. Tidligere NATO-sjef på Kolsås, general Walker, har starta Unison for å "redde lov og orden", og en annen offiser har bygget militærorganisasjonen Greater Britain 75.

Borgerskapet ønsker seg NF og vil på alle måter legalisere deres virksomhet og politikk. NF er noe langt mer enn en gjeng støyende bråk-makere som vil rasle litt med sablene sine. De er borgerskapets reservearm i ei krisetid hvor gamle midler ikke nytter. Et eksempel på hvor langt dette er gått, er det som skjedde i Glasgow i mai i år. NF hadde fått leie en hall av bystyret for å holde et møte der. Dette ville antifascister demonstrere imot. Uten forvarsel kastet politiet seg inn på NFs side og arresterte 70 demonstranter, deriblant flere av byens ledende fagforeningsfolk. Den borgerlige pressa slo dagen etterpå uten videre fast at de arresterte var medlemmer av totalitære grupper og var ekstremister. Sannheten var at de fagforeningslederne som var arrestert, var gamle "aktverdige" kjente navn - og kan langt fra karakteriseres som spesielt radikale. Så langt vil altså borgerskapet gå for å reinvaske fascistene.

Russiske stridsvogner og stormpanservogner landsettes under øvelse fra landgangsbåter av "Alligator-klassen".

SV-eren Hans Ebbings »analyse» av Sovjet slik den kommer til uttrykk i Kontrast nr. 51 og 53 er i stor grad blitt SVs »offisielle» syn på spørsmålet. Ebbings standpunkter har derfor en viss betydning. I virkeligheten er Ebbings »kritiske marxistiske analyse» av Sovjetunionen ikke noe annet enn et forsvar for sosialimperialismen. Hans problem er å framstå forskjellig fra de åpne bresjnevistene i NKP og samtidig forsvare samme standpunkt: Sovjet er en sosialistisk stat. Dette forsvaret presenteres som en »analyse» med tre »bærende elementer»:

- — — Systematisk revidering av marxismen
- — — Fornektning og unnvikelser av »ubehagelige» fakta om Sovjet.
- — — Systematisk fordreining og »stråmanns»-argumentasjon i polemikk mot AKP(m-l)s syn på Sovjet.

Denne artikkelen skal ta for seg noen hovedpunkter i Hans Ebbings "analyse" av Sovjet slik den kommer til uttrykk i Kontrast nr. 51 og 53. Denne "analysen" er i stor grad blitt SVs "offisielle" syn på Sovjet og er derfor av en viss betydning. Vi skal forsøke å vise at Ebbings "kritiske marxistiske analyse" i virkeligheten ikke er noe annet enn et forsvar for sosialimperialismen. Dette kommer til uttrykk i: hans re-

Hans Ebbing tjener sosialismen

videring av marxismen, hans unnvikelser og fornektning av viktige fakta om dagens Sovjet og hans systematiske fordreining og stråmannsargumentasjon i polemikk mot AKP(ml)s syn på Sovjet.

EBBING OG "FRAMTREDELSESFORMENE"

Et systematisk trekk ved Ebbings framstilling er at han unnlater å ta opp sentrale trekk ved dagens Sovjet, men avfeier det som "framtredelesesformer". (1). Av saker Ebbing unnlater å ta opp er følgende fakta:

- Sovjet driver i dag en intens opprustning og har passert USA-imperialismen i militær styrke.
- Sovjet-hæren er en typisk angrepshær som er klart innrettet på Europa medregnet Norge.
- Sovjet holder i dag tropestyrker i alle Comecons medlemsland - over 350 000 tropper i DDR, 75 000 i Tsjekkoslovakia, 60 000 i Ungarn,

40-50 000 i Polen. (2)

- Sovjets krigsflåte patruljerer i dag alle verdenshavene på samme måte som USA-imperialismen.
- Maltas forslag om å renske Middelhavet for supermaktens krigsskip på "fredskongressen" ble bryskt avvist av Sovjet som "småstats-sjåvinisme".
- Sovjet gikk i mot kyststatenes krav om 200 mils grense for territorialfarvann.
- De nye tsarene i Kreml går inn for å dele Barentshavet mellom Norge og Sovjet etter "sektorprinsippet". Et prinsipp som i sin tid ble lansert av den russiske tsar i 1906 (3) på tvers av gjeldende internasjonale prinsipp: deling etter midtlinja. Dengang som nå er hensikten å karre til seg en større del av kaka. Konkret for Barentshavet innebærer det "tsaristiske" delingsprinsipp 155 000 kvadratkilometer ekstra til Sovjet, nesten halvparten av Norges landområde, og større enn det norske sokkelområdet i

Nordsjøen. Området har stor betydning økonomisk (olje og fisk) såvel som militært (sikre Sovjet fri ferd- sel fra verdens største marinebase på Murmansk).
- Sovjets siste trekk i dette området er rakettøvelsen som foregikk innenfor farvann som rettelig til- hører Norge.

Denne lista av sovjetiske politiske og militære "framtreddelsesformer" kunne gjøres lang som et vondt år. Vi vil hevde disse forholdene ikke er til- feldige, ikke uinteressante "framtre- delsesformer", men tvertimot kon- sekvente uttrykk for en im- perialistisk supermakts ag- gressive politikk.

Ebbing på sin side vil måtte hevde at disse eksemplene er det naturlige ut- trykket for et sosialistisk lands uten- rikspolitikk. Men, sjøl Ebbing har problemer med å få dette til å henge sammen. Problemet løses ved at han stempler det som "framtreddelses- former" og ikke går nærmere inn på det. At på til beskylder han oss for å være Kautskyanere (4) fordi vi legger vekt på slike framtreddelsesformer. Dette er et godt eksempel på Ebbings systematiske forvrengning av marxis- men. Saken er den at hovedpunktet i Lenins knusende kritikk av Kautskys "imperialismebegrep" ikke var at han la ensidig vekt på politiske og mili- tære forhold. Men at han hevdet at imperialismaktenes ville plyndring var et "tilfeldig" trekk ved kapita- lismen.

Lenin sier i sin bok "Imperialismen

som kapitalismens høyeste stadium" (norsk utgave, Ny Dag, s. 102): "Det vesentlige er at Kautsky skiller im- perialismens politikk fra dens øko- nomi, idet han taler om anneksjoner som en politikk finanskapitalen "foretrekker", og stiller den opp mot en annen angivelig mulig borgerlig politikk på samme basis, nemlig finanskapitalens."

Kautsky laget et fullstendig umarxis- tisk og idealistisk skille mellom øko- nomi og politikk. Marxismen analy- serer alltid politiske og militære for- hold som uttrykk for økonomiske og klassemessige forhold. Som Lenin sa: "Politikken er økonomiens for- tattede uttrykk". (5)

Tvert om er det faktisk Ebbing som rammes av Lenins kritikk med full tyngde. Ebbing kan ikke hoppe bukk over militærspørsmål, men må fak- tisk forklare hvordan Sovjets åpen- bare aggressive karakter henger sammen med dets "sosialisme".

EBBING, KAUTSKY OG ULTRA- IMPERIALISMEN

Ebbings Kautskianisme går faktisk ennå lengre. Ebbing sier: "Når vi snakker om imperialismen, er det ikke primært "landene" (statene, nasjonene etc.) som er imperialis- tiske, men kapitalen i de ulike land. Statene i disse landene er de politiske "representantene" for den internasjonale monopol- kapital. Imperialismens natur blir bare forstått i sine overflateytringer når vi bestemmer den som knyttet

til "supermakter" og ikke til den internasjonale monopolkapital." (6).

Hvordan skal dette sitatet oppfattes?

Hovedinnholdet er et angrep på den marxist-leninistiske teorien om supermaktene. Denne teorien peker på den lovmessighet at i imperia- lismens epoke til enhver tid vil det være to eller noen få imperialist- makter som står i særklasse i kam- pen om verdenshegemoniet. Ebbing forsøker her å framstille det som om denne teorien benekter at det er borgerskapet i disse landene som har en imperialistisk karakter. Dette er rein løgn. Allerede Lenin understreket det faktum at et få- tall imperialistmakter sto i sær- stilling i sin kamp om verdensmar- kedet. Han peker videre på at disse imperialistmaktenes kamp er en kamp mellom ulike staters fi- nanskapi- tal. Lenins definisjon av imperialismen peker på at et vesens- trekk er at oppdelinga av verdens landområder mellom de største im- perialistmaktenes er avslutta og at ettersom styrkeforholdet endrer seg, er bare en omfordeling mulig. I sin ytterste konsekvens kan denne "om- fordelinga" mellom imperialist- maktenes bare løses gjennom krig.

Lenin fastslo derfor at "imperialis- me betyr krig". (Se artikkelen "Im- perialisme betyr krig" i dette num- mer.) Ebbings framstilling tjener nettopp til å dekke over det faktum. Hos Ebbing er alle stater "politiske representanter" for en og samme monopolkapitalistiske blokk. Dette er ikke noe annet enn "Kautskys naive fabel om "fredelig" ultraimperia- lisme" som Lenin uttrykte det.

Om denne "fabelen" sier Lenin: "Fra et rent økonomisk standpunkt, skriver Kautsky, er det ikke utelukket at kapitalismen kan komme til å gjen- nomgå enda en fase: kartellpolitik- kens overføring til utenrikspolitikken, ultraimperialismens fase, *) dvs. en overimperialisme, en forening av im- perialismene i hele verden, en fase hvor de ikke kjemper seg i mellom, en fase hvor kriger under kapitalis- men er opphevet, og hvor "den inter- nasjonale forbundne finanskapital ut- bytter verden i fellesskap" **)" (7). (Stjernene er henvisninger til Kaut- skys artikler i "Die neue Zeit", min anm.).

Sammenligner en Kautsky med Ebbing er slektskapet åpenbart. I Kautsky og Ebbings verden er motsetningene mel- lom imperialistmaktenes forsvunnet, imperialismen er blitt en enhetlig blokk. Kautskys teori tjente i sin tid til å dekke over det faktum at impe- rialistene kapprusta og forberedte den 1. verdenskrig. Ebbings "giftige brygg" tjener liknende formål: dekke over det faktum at de to supermak- tene USA og Sovjet i dag forbereder en tredje verdenskrig. Det skulle bli interessant lesning å se Ebbing for- klare årsakene til 1. og 2. verdens- krig ut fra denne teorien.

forts. vend!

Imperialismen

Khrustsjov fikk tidlig smak for Pepsi-Cola.

forts.

EBBING BENEKTER IMPERIALISMENS UJAMNE BYTTE

Sjøl om Ebbing kategorisk benekter at Sovjet er et kapitalistisk og imperialistisk land, ser han seg i Kontrast nr. 53 nødsagt til å gå inn på en del faktiske forhold mellom Sovjet og andre nasjoner som er dokumentert i Røde Fane nr. 4/74 om Sovjet. I denne forbindelsen velger han fullstendig å hoppe bukk over forholdene mellom Sovjet og de andre østblokk-landa. Dette er ganske forståelig: Det er nettopp i forhold til disse landa at Sovjets imperialistiske utbytting og undertrykking er lengst utviklet.

Ellers prøver Ebbing her så godt han kan å forvrengte vår analyse av Sovjet. Han sier: "Også for AKP er det 'prinsippet' om å kjøpe billig og selge dyrt som 'forklarer' kapitalismens funksjonsmåte i dens høyeste stadium, imperialismen." (8).

Dette er en rein forfalskning og be-
tegnende for nivået på Ebbings argumentasjon. Kapittelet i Røde Fane om Sosialimperialismen påviser at Sovjets imperialistiske karakter på alle punkter sammenfaller med Lenins egen definisjon av imperialismen. Også på et punkt som Ebbing helt prøver å benekte eksistensen av, nemlig kapitaleksporten. For det første prøver han å trylle bort Sovjet-eide selskaper i utlandet, de såkalte "joint-ventures". Selskaper hvor Sovjet går i "kompaniskap" med andre land om etableringer i disse landene. For det andre ser han ikke eller bevisst fortier - at kapitaleksport også kan ha form som statslån.

Lenin peker på dette i "Imperialismen", s. 72, hvor han sier om Frankrikes kapitaleksport: "... Her dreier det seg forresten overveiende om lånekapital, om statslån og ikke om kapital som investeres i industriforetak. Til forskjell fra den koloniale engelske imperialismen kunne en kalle den franske for ågerimperialisme."

Som "ågerimperialist" er Sovjet spesielt framskreden. Et av mange eksempler er India som pr. dato betaler tilbake mer renter på lån enn landet får i nye kreditter av Sovjetunionen. Dessuten må India betale tilbake i naturalier til ytterst ugunstige priser.

Men tilbake til det faktum at Sovjet selger dyrt og kjøper billig. I Røde Fane nr. 4/74 står det beskrevet 10 - ti andre vesentlige trekk ved Sosialimperialismen som Ebbing skyver under matta. I stedet prøver han å koke en meget tynn suppe på at Sovjets ujamne bytte ikke har noe med imperialismen å gjøre. Kronargumentet hans er at denne metoden står i motsetning til "prinsippet om

det ekvivalente byttet" som i følge Ebbing utgjør "et sentralt teoretisk element" i Marx' verditeori. Ut fra dette prøver faktisk Ebbing å gjøre det faktum at Sovjet systematisk selger til overpris og kjøper til underpris til et argument for at det ikke er kapitalistisk, men sosialistisk! Slå den!

Argumentasjonen har bare en liten hake. Marx har aldri påstått at alle varer kjøpes og selges til priser som tilsvarende deres verdi, dvs. ekvivalent bytte. Sjøl under konkurransekapitalismen fluktuerte vareprisene over eller under verdiene. Alt etter tilbud og etterspørsel. Det Marx påviste, var at all verdiskaping skjedde i produksjonen gjennom menneskelig arbeid. At det følgelig ikke kunne skje noen verdiokning i distribusjons-sfæren. Summen av prisene på alle varer må med andre ord falle sammen med verdien av alle varer som selges på verdensmarkedet. Dette betyr ikke at alle varer selges til sin verdi. Sjøl om verdiloven vil ha en regulerende effekt, vil prisen på den enkelte vare som kjøpes eller selges, kunne avvike betraktelig fra vareverdien.

I imperialismens, i monopolkapitalismens epoke er det faktisk det ikke-ekvivalente byttet som dominerer: "Monopolene får først og fremst verdige profitter fra sine kapitalinvesteringer i de koloniale og avhengige land. Disse profittene er et resultat av den mest brutale og umenneskelige utbytting av de arbeidende masser i den koloniale verden. Monopolene beriker seg på ikke-ekvivalent varebytte, dvs. ved å selge sine varer til de koloniale og avhengige land til priser som ligger langt over varenes verdi, og kjøpe opp varer som produseres i disse landene, til utrolig lave priser som ikke dekker deres verdi." (Politisk Økonomi, Lærebok, s. 237, norsk utg.)

I kraft av sin dominerende stilling er de store monopolene i stand til systematisk å selge sine varer til over deres verdi. De selger til monopolpriser og håver inn monopolprofitt. Så også med det statsmonopolkapitalistiske Sovjetunionen. Dette betyr at mindre kapitalister taper i kampen med monopolene om fordelinga av merverdien. Når Sovjetunionen selger dyrt og kjøper billig er dette i pakt med imperialismens økonomiske lover. Ebbings prat om "prinsippet om det ekvivalente byttet" er en rørete sammenblanding av særegenheter ved konkurransekapitalismen med de særegne lovmessigheter som gjelder for monopolkapitalismen.

SOVJET OG INDIA

Til tross for lanseringa av "prinsippet om det ekvivalente byttet" som kapitalismens "grunnlov" ser Ebbing seg likevel nødt til å gå inn på forholdet Sovjet/India.

Siden den gang har Indira Gandhi oppretta et fascistisk diktatur med Sovjets fulle støtte. En hendelse det "offisielle" SV inkludert Ebbing, har valgt å holde kjeft om.

Ebbing innrømmer at Sovjet systematisk kjøper indiske skjorter til priser langt under verdensmarkedet. Men, sier han, "i den grad de er produsert med produksjonsutstyr levert fra Sovjet gjennom prismekanismer som er forskjellige fra de kapitalistiske, vil produksjonsprisenes størrelse på skjortene være bestemt av utenfor-kapitalistiske forhold. Dette gjør det mulig for India å levere varer tilbake til Sovjet til en pris som ligger under verdensmarkedets priser for tilsvarende varer uten at India taper på det i forhold til det landet kunne tjent som det hadde produsert tilsvarende produkter for verdensmarkedet med produksjonsutstyr kjøpt på verdensmarkedet." (9).

Her forsøker Ebbing å framstille det slik at grunnen til at India ikke taper på å selge skjortene til underpris er at de er produsert med sovjetiske produksjonsmidler. Hvis dette skulle være mulig, forutsetter det at disse er solgt fra Sovjets side til lave priser. Men virkeligheten er jo tvert i mot slik at Sovjet systematisk selger sine varer til priser langt over verdensmarkedets. Det gjelder ikke minst India. For eksempel tvinger Sovjet India til å kjøpe sovjetisk bomull til 2600 rupier pr. balle, mens den vanlige bomullsprisen i India ligger på 1900 rupier pr. balle for samme kvalitet. (10). Sovjetiske MIG-21-jagere selges for 775 000 dollar på verdensmarkedet,

mens det samme flyet koster 1,3 mill. dollar å produsere i India fordi delene som importeres fra Sovjet aleine koster en million dollar. (11)

Dette holder Ebbing kjeft om fordi det får hele korthuset om "utenfor-kapitalistiske prisdannelser" til å rase sammen. Sannheten er at Sovjet håver enorme profitter ut av India. Dette er mulig gjennom at de kontrollerer viktige ledd i den indiske økonomien. India får mer og mer karakter av en vasallstat under Sovjet. Ebbings forsøk på å bortforklare disse forholdene er så løvtynne at han ikke kan tru på det sjøl. At motivet ikke er noen "kritisk marxistisk analyse" av Sovjet, men tvert i mot dekke over Sovjets karakter, kommer klart fram.

HISTORIEN OM "SJKTET" UTEN KLASSEKARAKTER

Ebbings hovedpoeng i artikkelen i Kontrast nr. 51 er at Sovjet ikke kan være imperialistisk fordi det ikke er kapitalistisk. I følge ham er systemet "statssosialistisk" og representerer et "overgangssamfunn mellom kapitalisme og utviklet sosialisme". Samtidig, innrømmer han, er det ikke arbeiderklassen som har makta over produksjonsmidlene, men "... et sjikt innenfor rammene av staten". Dette sjiktet har ifølge Ebbing ingen klassekarakter.

Et viktig element i dette "oppkoket" er det faktum at Ebbing er nødt til å innrømme at det ikke er arbeiderklassen som har makta i Sovjet i dag. Det er et uttrykk for svakhet. Bortsett fra det, reviderer Ebbing i rask

rekkefølge den marxistiske statsteorien og teorien om sosialismen som proletariats klassesdiktatur over borgerskapet. I følge Marx er staten et organ for klasse herredømme, et organ for den ene klassens undertrykking av den andre. Dette er kjerna i den marxistiske statsteorien. Dette er ei kerne som revisjonister opp gjennom historia, fra Bernstein og Kautsky, fram til dagens Moskva-revisjonisme, har forsøkt å forfalske. Revisjonisten Hans Ebbing føyer seg pent inn i rekken. I hans "verden" er Sovjet blitt et samfunn hvor ingen klasse har statsmakta.

For det andre driver Ebbing og prater om at AKP mangler "begrep om overgangssamfunnet" og innfører revisjon nummer to: Det finnes tre typer sosialisme, "statssosialisme", proletariats diktatur og "utviklet sosialisme".

Allerede Marx slo klart fast at sosialismen ikke kunne være noe annet enn proletariats diktatur. Marxismens "begrep" om overgangssamfunnet er nettopp ikke noe annet enn perioden med proletariats diktatur over borgerskapet - overgangen mellom kapitalisme og kommunisme. Ebbings "tredeling" er en revisjonistisk konstruksjon som har til hensikt å dekke over det faktum at Sovjet i dag er et statsmonopol-kapitalistisk samfunn.

Marx oppsummerte dette slik: "Mellom det kapitalistiske og det kommunistiske samfunn ligger perioden med det første revolusjonære omdannelse til det andre. Til den svarer også en politisk overgangsperiode,

hvis stat ikke kan være noe annet enn proletariats revolusjonære diktatur." (12).

Vi har vist at Ebbing bryter totalt med marxismen i sin framstilling av Sovjet som et sosialistisk samfunn. Samtidig argumenterer han frenetisk mot at Sovjet er kapitalistisk.

PRODUKSJONSFORHOLDAS KARAKTER ER AVGJØRENDE

Hva er det så som bestemmer om et samfunn er kapitalistisk? Om dette sier AKP(ml)s programmatisk vedtak om Sosialimperialismen: "Klassekarakteren av ethvert samfunn bestemmes av de produksjonsforholda som råder - det vil si det forhold mennesker har til hverandre i produksjonen. Dersom menneskene i produksjonen opptrer som kapitalist og lønsslave, så er samfunnet kapitalistisk, sjøl om de som spiller kapitalistenes rolle ikke formelt og juridisk har eiendomsretten til produksjonsmidlene." (13).

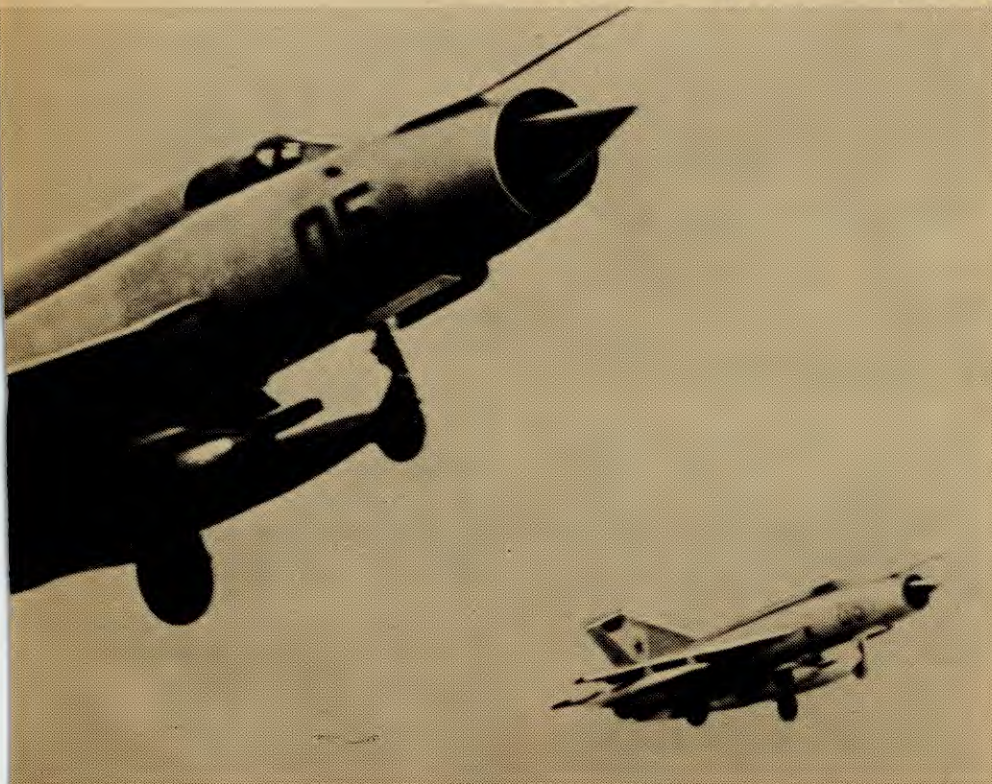
Ser vi på utviklinga av kapitalismen i vesten, er det lett å se at dette medfører riktighet. De kapitalistiske eiendomsformene har utvikla seg fra stort sett familieeide bedrifter via aksjeselskaper til i dag hvor vi ser en økende tendens til statseie. Eksempler på statseie i Norge er f.eks. Jernverket, Norsk Hydro og Statoil. Sist så vi den statlige overtakelsen av store deler av Rekstens virksomheter. Bare de mest åpne reformistene innafor SV tør å påstå at disse bedriftene dermed er sosialistiske. Ebbings "kritiske marxisme" ville ikke tåle en slik belastning. Likevel er logikken i Ebbings argumentasjon mot at Sovjet ikke er kapitalistisk nøyaktig den samme.

Fordi det ikke eksisterer mange "enkeltpapirer" kan det ikke være kapitalisme. Faktum er at Ebbing igjen blander sammen særegenheter ved konkurransekapitalismen med kapitalismens allmenne lover. Vi hevder ikke at Sovjet er et samfunn dominert av frikonkurranse, men tvert i mot et statsmonopolkapitalistisk samfunn i imperialismens epoke. Allerede Lenin pekte på framveksten av statsmonopolkapitalismen. I forord til "Staten og revolusjonen" sier han: "Den imperialistiske krigen har i høyeste grad påskyndet og skjerpet prosessen med monopolkapitalismens forvandling til statsmonopolistisk kapitalisme. Den fryktelige undertrykkingen av de arbeidende masser gjennom staten, som mer og mer smelter sammen med de allmektige kapitalistforbundene, blir stadig frykteligere."

På grunn av at Sovjet er et land hvor sosialismen er forvandlet til kapitalisme gjennom kontrarevolusjon, er statskapitalismen spesielt dominerende. Samtidig er det et faktum at det ved siden av denne hovedformen i det siste også har vokst fram privateide fabrikker, hoteller osv.

forts. vend!

To russiske taktiske jagerbombere (MIG-21)

forts.

Det vesentlige er imidlertid at Ebbings eneste store argument er at kapitalismen i Sovjet ikke stemmer med Marx' analyse av konkurranse-kapitalismen.

Vi bør legge merke til at Ebbing ikke et øyeblikk benekter at direktørsjiktet og parti- og statsbyråkratene kontrollerer produksjonen og at de sjøl velter seg i overflod og luksus. I det hele tatt er Ebbing nødt til å innrømme de fleste faktiske forhold når han blir presset.

Hele borgerpressen, fra Farmand til Ny Tid kaller Sovjet for et "sosialistisk" og "kommunistisk" samfunn. Fra den åpent reaksjonære delen av denne pressen framstilles Sovjet som det store eksempelet på "sosialismens fallitt". Objektivt fungerer Ebbings "kritiske" variant på samme måte. Ved å kalle en fascistisk og imperialistisk stat for "sosialistisk" får en norske arbeidsfolk til å vende seg bort fra sosialismen.

OM EBBINGS FORM FOR REVISJONISME

Vi har påvist at Ebbing er en rein-tyrka revisjonist med aner tilbake til Karl Kautsky. I så måte står han "solid" på den moderne revisjonismens grunn. Vi vil likevel påpeke et viktig særtrekk i forhold til de åpne bresjnevistene i NKP. Der hvor Martin Gunnar Knudsen er klar, er Ebbing systematisk uklar. Han be-

nytter en teknikk som har lange historiske røtter spesielt ved universiteter og høyere læresteder: obskurantismen (lat.: uvilje mot opplysning). Under føydalismen rettferdiggjorde presteskaper undertrykking og urett ved hjelp av teologisk skolestikk. Alle som har satt sine bein på et borgerlig universitet, veit at metoden holdes i god hevd der fortsatt. Enkle problemer hylles inn i en tåke av kvasi-vitenskapelig snikk-snakk. Særlig innafor borgerlig samfunnsvitenskap er dette framherskende. Hensikten er ikke at folk skal skjønne mer, men at de skal skjønne mindre! Ebbing er et ektefødt barn av denne obskurantismen. Flere år som "teolog" ved filosofisk institutt i Bergen har gitt ham de nødvendige ferdigheter. Tradisjonen han står innafor er en tradisjon som finnes ved de aller fleste universiteter i vestlige kapitalistiske land: Den akademiske, borgerlige "marxologien". For kommunister og virkelige marxister er den marxistiske teorien et redskap til å analysere de virkelig konkrete forholda, for Ebbing er marxismens allmenne begreper et redskap til å unngå denne virkeligheten. Ebbing er ikke interessert i opplysning om Sovjet, men tvert imot en tåkelegging av hele spørsmålet.

IG

Noteapparat

- 1) Kontrast nr. 53, s.16
- 2) Sosialimperialismen, Sovjet i dag, s.152.
- 3) Klassekampen nr. 37/75, s.10.

- 4) Karl Kautsky, herostratisk berømt tysk revisjonistleder i den andre Internasjonale. Lenin førte skarp polemikk mot Kautsky bl.a. i "Imperialismen, kapitalismens høyeste stadium" og i "Den proletariske revolusjon og renegaten Kautsky". Begge finnes på norsk.
- 5) Lenin: "On Trade Unions" (Moskva 1970), s.383. (Min overs.)
- 6) Kontrast nr. 53, s.18.
- 7) Lenin: "Imperialismen" (Ny Dag), s.104.
- 8) Kontrast nr. 53, s.11.
- 9) Kontrast nr. 53, s.13 og 14.
- 10) Oppgitt i Hsinhua News 13/2-74. Pristallene for bomull etter det indiske "Financial Express", januar 1974.
- 11) Hsinhua News, nr. 147, 20.juni/75.
- 12) Karl Marx: Kritikk av Gotha-programmet (Ny Dag 1951), s.24.
- 13) Sosialimperialismen, Sovjet i dag (Oktober 1975), s.22.

ANBEFALT LITERATUR OM SOSIAL-IMPERIALISMEN:

Sosialimperialismen, Sovjet i dag, Oktober forlag 1975.
Den fredlige kontrarevolusjonen, Del 1 og 2, N. Holmberg, Sv. Oktober.

SPESIELT OM POLEMikken MOT EBBING:

Materialistens førstkommande nummer i høst vil ta opp ulike sider av Ebbings "analyser".

Forts. fra side 31

på olje, viktig strategisk, samtidig som det også er et viktig marked. "Det ligger klart i dagen hvorfor Midt-Østen er så viktig. Det er porten til Afrika, og derfor uhyre viktig for NATO. Det har enorme ressurser i form av olje som vi trenger. Det byr på en åpning til havet som Sovjet gjerne ville ha. Dette knutepunktet i den internasjonale samferdsel er så viktig at en dominerende makt i Midt-Østen har mulighet til å ta kvelertak på Europa." (R. Nixon).

SUPERMAKTENE DRIVER NARRE-SPILL FOR Å SPLITTE

Det som truer supermaktens ønsker om dominans over Midt-Østen er nasjonal uavhengighet og enhver folkelig reising. Når supermaktene stadig lanserer nye "fredsforslag", enten det er USA's "skritt for skritt løsning" slik den kommer til uttrykk ved Sinai-avtalen mellom Egypt og staten Israel, eller Sovjets "totale løsning" ved en Geneve-konferanse, så må vi se på det som det er: Et gedigent narrespill som har til hensikt å splitte den arabiske enheten og likvidere palestinerne våpne folkekrig. Palestinerne kamp er en anti-imperialistisk kamp, og imperialister kan aldri drive en anti-imperialistisk politikk! Tvert om viser de enorme opprustningene

at tendensen nå ikke er fred, men forberedelser til krig.

Et brennpunkt for rivaliseringa mellom supermaktene er i dag Midt-Østen, og utbruddet av en ny verdenskrig kan godt skje i området. Midt-Østen er en viktig flanke til Europa, og kontroll over området står sentralt i kontrollen over Europa. Vi må også ha klart for oss at USA's militærmakt vil bli helt lammet uten tilførsel av olje fra Midt-Østen. Vi må derfor vurdere viktigheten av den kampen Palestinerne fører ut fra disse kjennsgjeringene.

PLO STÅR STERKERE ENN NOEN-SINNE

Hvordan er situasjonen for frigjøringsbevegelsen i dag?

Trass i utallige forsøk fra imperialistene og sionistene på å likvidere den palestinske frigjøringskampen, så har dette ikke lyktes. Det palestinske folket slutter opp om PLO og palestinerne står sterkere enn noen gang før. Fra å være kalt terrorister er nå PLO blitt anerkjent av stadig flere stater som det palestinske folkets rettmessige representant. De har blitt innvilget observatørstatus i FN, fått plass i FN's alle underorganisasjoner og fått fullt medlemskap i Organisasjonen av alliansefrie land.

TI ÅR MED VÆPNA KAMP

Frigjøringsbevegelsen har klart å rotfeste seg i Palestina i løpet av de to siste årene, og gjennomfører nå daglige militære operasjoner på okkupert Palestina. Den organiserte motstandskampen er nå ti år, en kort tid, men det palestinske folket har hatt stor framgang, og grunnlaget for framgangen har vært folkekrig. En folkekrig skjer ikke etter de tradisjonelle retningslinjer for krig. Det er massenes egen krig. Den viktigste forutsetningen for seier i en slik krig er enheten i folket. Alle de palestinske - og etterhvert også de andre arabiske massene må bli trukket med.

Store deler av det palestinske folket deltar aktivt i kampen og er medlemmer av de forskjellige masseorganisasjonene, så som Arbeiderunionen, Kvinneunionen, Studentunionen, Lærerunionen og Forfatterunionen. Det er dessuten egne organisasjoner for jenter og gutter.

Palestinerne vet at frigjøringskampen vil bli lang og hard, og at den vil by på mange vansker. Men inspirert av det vietnamesiske folkets heroiske seire, vet de at med et rettfærdig mål og en riktig strategi vil de også seire en dag.

BA

Den 1. januar 1965 blei den første organiserte geriljaoperasjonen gjennomført. Det var ei lita gruppe fra den militære delen av Al Fatah, Al Assifa, som gikk til aksjon mot okkupantstaten Israel. Med dette angrepet begynner en ny epoke i den palestinske frigjøringskampen.

I de sytten årene som var gått siden staten Israel blei oppretta, hadde palestinerne avslørt sioniststaten som en rasistisk og ekspansjonistisk stat, og en base for imperialismen som må knuses for at det palestinske folket skal få tilbake sine nasjonale rettigheter og et fritt og demokratisk Palestina bli oppretta.

De hadde også sett at stormaktsløsninger aldri kan bli noen løsninger som tjener det palestinske folket.

for en større del av det palestinske folket at de bare kunne frigjøre seg ved å stole på egne krefter. Men andre spredte bevisst defeatisme og sa man bare kunne oppgi håpet om å frigjøre det okkuperte Palestina og anerkjenne staten Israel.

SLAGET VED EL KARAMEH

Frigjøringsbevegelsen måtte derfor vise at palestinerne selv er de eneste som kan vinne tilbake Palestina. Slaget ved El Karameh 21. mars 1968 kom av den grunn til å bli en generalprøve for den palestinske frigjøringsbevegelsen. Byen hadde etter krigen i 1967 mottatt tusener av flyktninger og bar preg av å være en flyktningeleir. Al Fatah hadde en hemmelig base der. Ca. 13 000 israelske soldater

PLO UTTRYKKER DEN NASJONALE ENHETEN

De største frigjøringsbevegelsene erobra i 1969 herredømmet over PLO og gikk i 1970 sammen i en militærkommando.

PLO hadde eksistert siden 1964, men hadde utelukkende vært et redskap for de arabiske regimene til å kontrollere den palestinske frigjøringsbevegelsen. Nå skulle PLO utvikles til det organisatoriske uttrykket for den nasjonale enheten.

Frigjøringsbevegelsen begynte nå å bli farlig, og i juni 1970 lanserte USA's utenriksminister Rodgers en ny fredsplan som var et resultat av et intimt diplomatisk samarbeid mellom USA og Sovjet. Hovedinnholdet

DEN PALESTINSKE MOTSTANDSKAMPEN 10 ÅR: FOLKEKRIG IKKE SUPERMAKTSDIKTAT

Kvinnelige palestinske geriljasoldater

Frigjøringsbevegelsen hadde nå tatt saka i egne hender, og gjennom erfaringene fra Vietnam lært at man må stole på egne krefter, og at folkekrig er den eneste veien fram.

10 år har nå gått av den væpna, organiserte frigjøringskampen. Hva har skjedd fram til i dag?

I 1965 var Al Fatah en liten undergrunnsbevegelse med noen få trenede geriljasoldater (lært opp i Kina). Den var dessuten lite kjent blant de palestinske massene. Ved junikrigen i 1967 blir de arabiske statenes styrke fullstendig avslørt og det ble klart

rykket inn i byen og ble møtt av befolkningen og 700 trenede geriljasoldater. Kampen endte med at den israelske styrken måtte trekke seg tilbake. Frigjøringsbevegelsen hadde vunnet sin første seier!

"I sin historiske sammenheng betyr kampen den 21. mars 1968 at et undertrykt folk går over fra å se på fienden som stor og uovervinnelig, til å se på ham som stor og fortsatt farlig men overvinnelig." (Yassir Arafat)

Tusener av palestinere meldte seg nå til frigjøringsbevegelsen. Troen på at seier er mulig var skapt.

i planen var at araberstatene skulle godkjenne staten Israel, men et annet viktig poeng var at araberstatene også skulle forplikte seg til å likvidere den palestinske gerilja-bevegelsen.

SEPTEMBERMASSAKEREN 1970
3 måneder seinere går så USA-lakeien 3 måneder seinere gå så USA-lakeien Hussein til angrep på frigjøringsbevegelsen i Jordan. Septembermassakeren ble et militært nederlag for frigjøringsbevegelsen og den måtte trekke seg ut av byene. Men Hussein klarer ikke å knuse det palestinske folkets frigjøringskamp. Palestinerne reiste seg igjen.

I 1973 gikk den libanesiske hæren til angrep på palestinerne, og vi kunne fått et nytt Jordan -70. Men frigjøringsbevegelsen hadde innsett nødvendigheten av å utvikle enhet med befolkningen i de land de oppholder seg i. Derfor ble det ikke et nytt nederlag, men en seier for folket.

NEI TIL ET PALESTINOSTAN!

Etter oktoberkrigen går supermakten sammen igjen for å finne en "løsning" på konflikten. Fredskonferansen i Geneve er det nå som skal skape "fred". Sovjets forslag til fred er en palestinsk ministat på Vestbredden og Gazastripa. "Når det gjelder de pseudopolitiske planene, slik som planen om en palestinsk marionettestat, så bør slike planer og initiativ møtes med væpnet politisk kamp." (Fra PLO's program).

Både USA og Sovjet har store interesser i Midt-Østen. Området er rikt

forts. s.30

Supermaktene forbereder verdenskrig

Når imperialistene skriker høyst om fred og sikkerhet, da er det sikkert at de forbereder seg på krig. I 1938 kom Chamberlain hjem fra fredskongress med Hitler. »Peace in our time«, lød det da. Vi veit alle hvordan det gikk.

I dag propaganderes de »store« resultatene fra Helsinki-konferansen om Europas fred og sikkerhet. Aldri har supermaktene rusta seg mer til krig. Helsinki – konferansen slår ikke fast annet enn det som alle landa tidligere har skrevet under på i FN. Intet er bindende for deltakerlanda, Sovjet har til og med vært så frekke å skrive under på »ikke-intervensjon i andre lands indre anliggender«, noe som viser at avtalen ikke er verdt det papiret det er skrevet på (Husk Tsjekkoslovakia!)

I sin tale på Kinas fjerde nasjonale folkekongress i januar i år, ga Chou En-lai en karakteristikk av verdens-situasjonen:

»Den nåværende internasjonale situasjonen er fortsatt preget av stor uorden under himmelen, en uorden som er i ferd med å vokse seg

større og større. Den kapitalistiske verden står ansikt til ansikt med den mest alvorlige økonomiske krisen siden krigen, og alle de grunnleggende motsigelsene i verden er i ferd med å bli skjerpet. På den ene siden utvikler tendensen med revolusjon av verdens folk seg aktivt; land ønsker uavhengighet, nasjoner ønsker frigjøring, og folket ønsker revolusjon – dette er blitt en uimotståelig historisk strøm. På den andre siden er kappestriden om verdensherredømmet mellom de to supermaktene, De forente stater og Sovjetunionen, i ferd med å bli mer og mer intens. Kappestriden strekker seg til hvert hjørne av verden, mens brennpunktet for striden er Europa. Sovjetisk sosial-imperialisme »gjør en finte mot øst, mens den går til angrep i vest«. De to supermaktene, De forente stater og Sovjetunionen, er de største internasjonale undertrykkerne og utbytterne i dag, og de er kilden til en ny verdenskrig. Den ville kappestriden deres er nødt til å føre til verdenskrig en dag. Folket i alle

land må forberede seg. Det snakkes om avspenning og fred over alt i verden; det er nettopp dette som viser at det ikke finnes noen avspenning, for ikke å snakke om varig fred, i denne verden. For tiden øker både faktorene for revolusjon og krig. Hva enten krigen frambringer revolusjonen eller revolusjonen hindrer krigen, så vil den internasjonale situasjonen i et hvert tilfelle utvikle seg i en retning som er gunstig for folket, og verdens framtid vil bli lys.«

La oss se på hva som ligger i uttrykket »stor uorden under himmelen«.

I de siste par åra har blant annet følgende hendinger funnet sted i verdenspolitikken:

- Krigen India-Pakistan der India hadde Sovjet i ryggen, og USA var nesten passiv tilskuer. Sovjet base i Bangla Desh.
- Kuppet i Chile, iverksatt av CIA.
- Oktoberkrigen i Midt-Østen, på initiativ av araberstatene mot ønsket

- til begge supermaktene.
- Mobilisering av kjernevåpenstyrker (US) i Vest-Tyskland etter rykter om Sovjet-planer om troppe-sendinger til Midt-Østen.
- Egypt, tidligere nykoloni av Sovjet, bryter med Sovjet og søker kontakt med USA.
- Oljeboikott mot USA fra araberstatene. Japan, Australia og EEC tar ensidig kontakt med araberstatene for å komme fri fra boikotten.
- Amerikanske krigstrusler mot araberlanda for å tvinge dem fra samla kamp på ny.
- Den væpna frigjøringskampen i de portugisiske koloniene seirer. Fascist-styret i Portugal faller. Revisjonistene inn i regjeringa i et NATO-land.
- Krig på Kypros, med de to NATO-medlemmene Hellas og Kypros på hver sin side. Sovjet prøver å utnytte Kyproskonflikten til å slå inn en kile i NATO og skaffe seg fotfeste i Middelhavet.
- Fasciststyret til CIA i Hellas faller. Hellas på god vei ut av NATO. NATO-basene i Hellas i fare.
- Tyrkia bryter med NATO.
- Sovjetisk infiltrasjon avslørt i Jugoslavia.
- India gjennomfører kupp i Kashmir, seinere i Sikkim - på ny med sovjetisk ryggstøtte.
- Revolusjonen vinner i Kambodsja, Vietnam (Laos: samlingsregjering med de revolusjonære ved initiativ). USA helt ute. Sovjet ytrer ønske om base i Vietnam.
- USA vil ha NATO-medlemmene i Europa med på å få Spania og Sør-Afrika med i alliansen. Avslått!
- Regjeringene i Sørøst-Asia vender seg mot USA.
- PLO blir godkjent som observatør i flere komiteer i FN, mens Israel begynner å bli stengt ute fra komiteene i FN.
- Den tredje verden opptrer mer og mer samla i FN, og deres krav dominerer forhandlingene i hovedforsamlinga, i komiteer og konferanser.
- Den tredje verden greier å øke råvareprisene på mange viktige varer ved å opptre sammen, og de oppnår gode vilkår med EEC ved å opptre samla på Nome-konferansen.
- Voksende, stadig mer intens krise i økonomien i USA og andre vestlige imperialistland.
- En sterkt voksende streikebølge i de fleste landa i vesten.
- De revisjonistiske partiene styrker seg i mange land: Danmark, Italia, Hellas, Norge, Finland. Fascistkupp fra regjeringpartiet i India - støttes av Sovjet.

Det er viktig å merke seg at alle disse hendene virker sterkt inn på situasjonen for begge supermaktene og forholdet mellom dem. Når den ene får vansker i en av interesse-sfærene sine, rykker den andre fram, og prøver å fiske i rørt vann med diplomatisk, politisk, økonomisk

og militære midler. Begge to blander seg inn overalt.

Fortsettelsen av disse militære framstøtene må bli krig mellom supermaktene. Rivaliseringa mellom dem fører til at hendinger på et sted får innvirkning på hele verdenssituasjonen. En krig mellom dem vil måtte bli en verdenskrig.

Det at den tredje verden er i ferd med å rive seg løs fra supermaktene fører også til at beinet å slåss om blir mindre, og kampen mellom dem blir enda bitrere og mer skjerpa.

USA I TILBAKEGANG

Et viktig særtrekk ved situasjonen er at den ene supermakta, USA, er i tilbakegang. USA hadde etter 2. verdenskrig en posisjon som imperialistmakt nummer en, og seierherre. Denne stillingen har gjennom de siste ti-femten åra blitt kraftig undergravd. Den økonomiske kontrollen over Europa svikter, frigjøringskrigene har tvunget USA til retrett i Asia, i Afrika og Latin-Amerika. Vietnam-krigen har vist verdens folk at det er mulig å slå tilbake verdens sterkeste krigsmakt gjennom folkekrig.

USA har ikke bare problemer ute, økende kamp fra det amerikanske folk viser at imperialismen er råt-nende kapitalisme, døende kapitalisme. Men sjøl om USA er i tilbakegang, må vi ikke lures til å tro at USA frivillig vil legge seg på ryggen, bare de møter motstand. USA er tvunget opp i et hjørne som de bare kan komme seg ut av gjennom en krig, en verdenskrig.

SOVJET PÅ FRAMMARSJ

Det andre særtrekket ved denne før-krigssituasjonen er Sovjets stilling som ung, ekspansiv, oppadstrebbende imperialistisk supermakt.

I dag har Sovjet flåtestyrker på alle hav, noe som klart viser at landet har andre interesser enn bare å forsvare seg sjøl. Som Hitler var det før andre verdenskrig, er i dag Bresjnev den ivrigste til å snakke om fred og samarbeid. Men bak disse frasene står et fascistisk diktatur og en militær opprustning som savner like i verdenshistorien. Over hele verden kommer Sovjets aggressive karakter til syne: Tsjekkoslovakia 1968, Sovjets innblanding i Midt-Østen. Sovjet var også de første til å støtte Indira Gandhis fascisme. India er idag viktig for Sovjets forsøk på å skaffe seg støttepunkter over hele verden. Sosialimperialismen står ikke tilbake for USA-imperialismen når det gjelder å eksportere fascisme.

EUROPA I BRENNPUNKTET

Sovjet er på frammarsj på en rekke steder og særlig der USA er på vei ut. I boka om imperialismen viser

Lenin at grunnlaget for den første verdenskrigen var den ujevne utviklinga mellom de to imperialist-blokkene England/Frankrike og Tyskland. Han viste at den økende takta i den økonomiske veksten i Tyskland førte krigen nærmere og nærmere som løsning på krisa i imperialismen og at Tyskland som den stigende imperialistmakta, ville bli den utløsende faktoren. I dag er det den økende rivaliseringa mellom de to gigantene USA og Sovjet som vil føre til verdenskrig. I dag er det USA som er i tilbakegang og Sovjet som er den stigende imperialistmakta. Motsigelsene mellom disse to supermaktene kan bare løses gjennom en imperialistisk omfordelingskrig.

I brennpunktet for kampen mellom USA og Sovjet står Europa. Vest-Europa rammes idag av ei krise og USA har store problemer med å holde på investeringene sine. Samtidig forsøker Sovjet å løse sin økonomiske krise ved å eksportere kapital til Europa. Såkalt "industrielt samarbeid" med Norge, med Portugal og andre land, viser at Sovjet har sine fangarmer ute.

Europa er for det første et viktig marked, for det andre er meste-parten av verdens teknologi og industri samlet her. Derfor er dette området av avgjørende betydning. "Uten Europa er USA ingenting, og med Europa er Sovjet nesten alt." Sovjet bruker alle midler for å skaffe seg innflytelse i Europa, fra provokatoriske militærøvelser i Barentshavet for å presse Norge i fiskerigrensespørsmålet, til politiske framstøt gjennom sine politiske agenturer, revisjonistpartiene, som er lydige tjenere for de nye tsarene i Kreml.

Krigen er sjøl den verste krisa for imperialismen. To verdenskriger har påført arbeiderklassen og folket enorme lidelser på alle kontinenter, men ut av begge disse krigene vokste det fram nye sosialistiske stater og folkedemokratier. For imperialismen er framtida mørk, for arbeiderklassen og folket er den lys.

Stalin advarte og forberedte det sovjetiske folk allerede i begynnelsen av 30-åra: "Om 10 år vil vi bli angrepet av Tyskland."

I dag er det vår oppgave å forberede norske folket på verdenskrig og å avsløre supermaktens falske snakk om fred.

Avslør supermaktens falske prat om fred!

Kamp mot supermaktens krigsforberedelser!

Støtt den tredje verdens front mot supermaktene!

I dette nummeret av Hva Må Gjøres starter en artikkelserie om den internasjonale situasjonen og faren for verdenskrig. Hvis en sammenligner verdenssituasjonen med kartet, så er marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning kompasset som vi må orientere oss etter.

Dette er en artikkel som ikke på noen måte beviser at den 3. verdenskrigen

kommer, men den går kort igjennom marxismen-leninismens standpunkter til imperialism og krig, de fire grunnleggende motsigelsene i verden og den allmenne krise i imperialismen. I diskusjoner og studier av den internasjonale situasjonen vil vi ikke kunne »se skogen for bare trær» hvis vi ikke setter oss grundig inn i teorien, i dette tilfellet tesen om at imperialismen betyr krig.

IMPERIALISME BETYR KRIG

"Det finnes fire grunnleggende motsigelser som bestemmer utviklinga i verden:

- Mellom imperialismen - med de to supermaktene i spissen - på den ene sida, og verdens undertrykte folk og nasjoner på den andre sida.
- Mellom proletariatet og borgerskapet i de kapitalistiske landa.
- Mellom imperialistlandene og de sosialistiske landa.
- Mellom de imperialistiske landa innbyrdes.

I 1974 går hovedmotsigelsen i verden fortsatt mellom imperialismen og de undertrykte folk og nasjoner. Samtidig blir de andre motsigelsene også skarper. Motsigelsen mellom imperialistene - og særlig mellom USA-imperialismen og sosialimperialismen - har blitt stadig skarper i flere år og setter stadig sterkere preg på hele verdensutviklinga og øker sannsynligheten for verdenskrig." (Fra vedtak om sosialimperialismen fra AKP(m-l)s landskonferanse nov. 1974.)

Tida etter den andre verdenskrigen har vært prega av den tredje verdens kamp mot imperialismen, av fri-

gjøringsbevegelsene med det vietnamesiske folket i spissen. I dag skjerpes imidlertid kraftig den motsigelsen som har ført til de to verdenskrigene i dette århundret - motsigelsen mellom imperialistmaktene, kampen om verdenshegemoniet.

LENINS IMPERIALISMETEORI

Lenins teori om imperialismen er hjørnesteinen i forståelsen av situasjonen i verden i dag. Boka "Imperialismen" blei skrevet i 1916 - under den første verdenskrigen - og analyserte det økonomiske grunnlaget og motsigelsene som førte til denne krigen. Lenin påviste at kapitalismen vokste ut av frikonkurransetadiet og gikk over i monopolkapitalisme og imperialism i begynnelsen av dette århundret. Da hadde kapitalismen utvikla følgende fem kjennetegn.

1. konsentrasjon av produksjon og kapital som har nådd et så høyt utviklingstrinn at den har skapt avgjorte monopoler som spiller den avgjørende rolle i det økonomiske liv,
2. bankkapitalen er smeltet sammen med industrikapitalen, og det er

skapt et finansoligarki på grunnlag av denne "finanskapital",

3. kapitaleksporten, til forskjell fra vareeksporten, får særlig stor betydning,
4. det oppstår internasjonale monopolistiske kapitalistsammenslutninger som deler verden mellom seg, og
5. jordens territoriale oppdeling mellom de kapitalistiske stormakter er avsluttet."

(Lenin: Imperialismen, Ny Dag 1969.)

Disse fem kjennetegna avgrenser imperialismen fra tidligere stadier i kapitalismen.

Kjerna i Lenins analyse av imperialismen var det lovmessige eller tvangsmessige i imperialismens undertrykkelse av andre folk og nasjoner, og den imperialistiske verdenskrigen. Imperialisme er "kapital som flyter over".

"Kapitalistene deler verden mellom seg, ikke på grunn av noen særskilt ondskap, men fordi det stadium konsentrasjonen har nådd, tvinger dem til å gå denne veien for å få profitt, og fordelingen foretas etter "kapital", etter "makt" - noen annen måte å

dele på kan det ikke finnes i vareproduksjonens og kapitalismens system." (Lenin: Imperialismen. Ny Dag, 1969, s. 84.)

Lenin utviklet denne teorien i kamp med reformisten Kautsky. Kautsky hevdet at imperialismen var en politikk som de kapitalistiske landa kunne velge, eller la være å velge. Han mente at arbeiderbevegelsen kunne reformere vekk imperialismen i et imperialistisk land, få dem til å føre en fredelig politikk. Kautskys linje blei i realiteten et forsvaret for imperialismen, fordi han søkte å tilsløre at det eneste som kan ta knekken på imperialismen er den proletariske revolusjonen. Konsekvensene av de to linjene er illustrert i bolsjevikrevolusjonen som sprang ut av 1. verdenskrig, og skjebnen til den tyske arbeiderbevegelsen etter krigen. En moderne variant av denne teorien er de moderne revisjonistenes forsvaret av sosialimperialismen. I alle konkrete utslag av imperialistisk politikk fra Sovjets side forklares dette som "avvik" som sikkert kommer til å bli reformert.

Lenins definisjon av imperialismen er også retta mot Kautskys påstand om at imperialistene bare slåss om jordbruksområder, eller råstoffkilder, underutviklede områder. (Ideen er også populær i dag.) Faktum er at de imperialistiske maktene kjemper seg imellom om investeringsområder, markeder, råstoffer, innflytelsessfærer, kontroll over arbeidskraft, militærstrategiske posisjoner. Derfor kjemper de for økonomisk, politisk og militær kontroll over industriland. Lenin bruker Belgia som eksempel. I dag har vi Tsjekkoslovakia, Finland (og Norge for den saks skyld). Imperialistene kjemper om havområder, øde øyer og polarområder. De kjemper om herredømmet over verdensrommet til og med.

DE ØKONOMISKE LOVENE BAK VERDENSKRIGENE

Det finnes ideer om verdenssituasjonen som ikke duger, som har røtter tilbake til Kautsky. Det er forskjellige varianter av superimperialismen, verdensmonopolet, imperialistenes harmoniske samarbeid om utbyttinga av verdens folk, som har fått ny næring etter 2. verdenskrig. Vi ser sjølsagt bort fra revisjonistenes verdensbilde som hevder at en imperialistisk blokk med USA i spissen står mot en sosialistisk blokk med Sovjet i spissen, (eller den mer "uforpliktende" varianten som er så populær på universitetene - "land som har brutt med kapitalismen").

Blant progressive lever stadig ideen om at Sovjet og USA samarbeider fredelig, og kan fortsette med det. På denne måten lar en seg lure av overflatefenomener, en lar seg lure av den imperialistiske fredspropagandaen, og ser ikke den stadig økende

Russisk "FROG-3" selvdreven taktisk atomrakett på Nordflanken.

rivaliseringa mellom supermaktene, faren for verdenskrig.

Lenins imperialismeteorien stoppet ikke på punkt 5 i imperialismedefinisjonen, "jordens territorielle oppdeling mellom de kapitalistiske stormaktene er avsluttet". Som dialektisk materialist så Lenin at ingenting i verden står stille. Sjøl om landområdene i verden er oppdelt mellom imperialistmaktene, så betyr ikke det at styrkeforholdet mellom dem alltid vil være det samme. Et helt sentralt punkt i leninismen er loven om at de kapitalistiske landa utvikler seg ujamnt. Det er kapitalismens vesen, det at den bygger på produksjon for profitt, som legger grunnlaget for denne ujamne utviklinga. Produksjon for profitt kan ikke sikre ei harmonisk og allsidig utvikling av produksjonen. Den fører til ensidighet, overproduksjonskriser og valutakriser. Arbeiderklassen i det imperialistiske landet merker den stadige profittjakt på kroppen, og fører en hardere klassekamp for sine interesser. Alt dette og mere, gjør at imperialismen ikke kan utvikle seg jamnt og sikkert. Noen kapitalistiske land vil styrke seg, andre vil gå nedover. Det landet som har hegemoniet i verden, blir særlig hardt utsatt, for det er det landet verdens folks kamp i størst grad retter seg mot, og det er mest utsatt for andre imperialistmakters konkurranse. Hvis en kort rekapitulerer imperialismens 75 år til når, så ser vi det tydelig. Rundt århundreskiftet var England den ledende imperialistmakta - i dag er det en tredjerangs imperialistmakt.

SUPERMAKTSBEGREPET

Det er et typisk trekk ved imperialismen at et par av de største imperialistmaktene kjemper om hegemoniet - dvs. overherredømmet. Norge er sjøl et imperialistisk land, men ikke i stand til å utøve hegemoni. De norske imperialistene må drive sin utplyndring i ly av andre imperialistmakters hegemoni, under og etter 1. verdenskrig i ly av Englands styrke, i dag gjelder dette USA.

Etter siste krig sto USA fram som hegemonisk supermakt i særklasse. I dag er USA-imperialismen - den tidligere allmektige - på defensiven. Den har store problemer ute og hjemme. Den "vestlige verden" er ikke lenger noen blokk under USA-imperialismen. Den tredje verdens framgang har rystet dens grunnvoller.

Etter kontrarevolusjonen i Sovjet er Sovjet blitt et imperialistisk land, en hegemonisk supermakt, og utfordrer USAs hegemoni. Revisjonister av alle slag hevder at supermaktbegrepet er "umarxistisk", i virkeligheten er det i samsvar med Lenins analyse av et par imperialistiske stormakters hegemoni. Det er USAs og Sovjets suverene hegemoni og enorme økonomiske og militære potensial som gjør det berettiget å kalle dem supermakter. Revisjonistene har aldri sagt at det er "umarxistisk" å kalle USA en supermakt. De skråler om marxismen for å dekke over sitt forsvaret av sosialimperialismen. Må

forts. vend!

USA-tanks i ørkenkrigsøvelse .

forts.

de gi seg på supermaktsdiskusjonen, skråler de i stedet for om at "da er Kina en supermakt også" osv. i det uendelige. Sånn kan marxismen brukes som en lek med ord, i stedet for å være et redskap til analyse av den verden vi lever i i dag.

IMPERIALISTISK FRED OG IMPERIALISTISK KRIG

Lenin pekte på den nære sammenhengen mellom krig og fred i imperialismens epoke.

"Borgerlige pasifister og deres "sosialistiske" etterplaprerere, eller tilhengere, har alltid forestilt seg, og forestiller seg nå, at fred er noe helt adskilt fra krig. For pasifistene av begge nyansene har aldri forstått at "krigen er fortsettelsen av politikken under freden og freden er fortsettelsen av politikken under krigen". Verken borgerskapet eller sosialsjåvinistene ønsket, og de ønsker heller ikke, å se at den imperialistiske krigen fra 1914-17 er fortsettelsen av den imperialistiske politikken fra 1898-1914, om ikke fra en tidligere tidsepoke. Verken de borgerlige pasifistene eller de sosialistiske pasifistene ser at om de borgerlige regjeringene ikke blir styrt av revolusjonen kan freden nå bare bli en imperialistisk fred, en fortsettelse av den imperialistiske krigen." (Lenin: Borgerlig pasifisme og sosialistisk pasifisme, Lenin on War and Peace, Peking 1966, s. 95.)

HVA ER KRIG? TEORI OM KRIGEN

Få områder i politikken er mer infiltrert med borgerlig tåkeprat enn dette spørsmålet. "Krig er igangsatt av gale menn, ulykker osv". "I dag er det umulig med en ny verdenskrig, fordi dagens våpen er så forferdelige at ingen våger å sette i gang en verdenskrig". "Vi rustet så hardt slik at vår motpart ikke skal tørre å gå til angrep." Teorier om gale menn og terrorbalansen gir ingen forklaring på at alle imperialistiske nasjoner rustet nettopp som "gale", mens de på konferanser snakker fett om fred. Imperialistisk fredsprat forsøker å dekke over at utbytternasjoner, utbytterklasser gjennom hele historia og ikke minst i den imperialistiske epoken har rusta opp for å føre krig, ikke forhindre krig. At imperialistiske nasjoner rustet seg for krig, ikke for å hindre den.

Mens borgerskapet var i sin revolusjonære epoke og sto for virkelig vitenskap - i kamp mot føydalismen - utviklet tyskeren Clausewitz sine teorier om krig. "Krig er fortsettelsen av politikken med andre midler", var hans berømte tese. Dette betyr i imperialismens epoke at imperialiststatenes politikk - undertrykkelse av arbeiderklassen og folket i eget land, rivalisering om deling av kolonier etc. med andre imperialistmakter, utsugning av folkene i den tredje verden - også er krig når en ikke kommer noen vei med andre midler.

Som Mao Tsetung skriver: "Men krigen har også sine særdrag, og i denne forstand er krigen ikke rett og slett identisk med politikken i sin alminnelighet. "Krig er fortsettelse av politikken med andre midler." Når politikken har nådd et visst utviklingsstadium og ikke lenger kan utvikles videre med vanlige midler, da kommer krigen for å feie hindringene ut av veien for politikken..." (Om langvarig krig. Mai 1938.)

Slik er altså imperialistisk krig, ikke en "ulykkeshendelse iverksatt av gale menn", men en fortsettelse av den imperialistiske politikken "med andre midler", voldelige midler.

NYOPPDELING AV VERDEN

Når imperialistmakten utvikler seg ujamnt, så fører det til at den gamle oppdelinga mellom dem ikke lenger står i samsvar med deres nye styrke. Da må det til ei nyoppdeling av verden. Siden ingen imperialistmakt vil gi fra seg kontrollen over noe som helst på frivillig vis, så er det til slutt bare krig som kan løse det såkalte "misforholdet" mellom en imperialistmakt i framgang og den nedgående imperialistmaktas store kontroll. Når økonomisk og politisk press ikke fører videre, finnes det til sjuende og sist bare ett middel for å "løse" dette "misforholdet", og det er krig.

Lenin viste i sine analyser til Tyskland og Japan som kom seint med i kappløpet om koloniene, men som utviklet seg utrolig fort industrielt. I artikkelen "Om Europas forente stater" fra 1915 bruker han talleksempel: "Etter år 1871 styrket Tyskland seg 3-4 ganger så raskt som England og Frankrike, Japan 10 ganger så raskt som Russland."

Det tyske imperialistiske borgerskapet har i dette århundret to ganger utløst imperialistiske nyfordelingskriger, verdenskriger for å utvide sitt "lebensraum", på bekostning av England og Frankrike. I den andre verdenskrigen som alliert med Japan og Italia.

Tyskland, Italia og Japan slo seg sammen i 2. verdenskrig, dels for å bekjempe det sosialistiske Sovjet og dels for å bryte hegemoniet til England, Frankrike og USA (merk: resultatet av 1. verdenskrig). Krigen endte med at imperialismens samla blei tilført store nederlag gjennom de folkedemokratiske revolusjonene, og at USA blei en hegemonisk supermakt i særklasse. USA tok fullstendig økonomisk, politisk og militær kontroll med Vest Tyskland og Japan, og styrket seg kraftig på bekostning av sine allierte England og Frankrike (eks. Indo-Kina).

Som vi ser, har de to verdenskrigene spilt rollen som regulator mellom den virkelige økonomiske, politiske

og militære styrkeforholdet imperialistmaktene i mellom og deres dominans over kontroll over verdens territorium. De har fordelt verden på nytt etter deres innbyrdes styrke. Karl Marx sa at "vold er sjøl en økonomisk potens". Lenin trakk sammen ligninga mellom økonomiske kriser og imperialistiske kriger. "Under kapitalismen finnes det ingen andre midler til å gjenopprette den ødelagte likevekten enn kriser i industrien og krig i politikken." (Fra artikkelen "Parolen om Europas forente stater".) Det samme forberedes foran våre øyne i dag. Økonomisk, politisk og diplomatisk rivalisering og kjemperustninger er supermaktens praksis i dag. Fredspratet er propaganda.

RETTFERDIGE OG URETTFERDIGE KRIGER

Kommunister avviser pasifismen. Så lenge det finnes privateiendom og klasser, like lenge vil utbyttere og herskere holde på sin makt og utvide den når det er nødvendig gjennom våpenmakt. Krigen er den høyeste form for kamp mellom klasser, nasjoner, stater og politiske blokker. Verdenssituasjonen er en levende dokumentasjon av dette forholdet. I Chile ble folket slaktet ned av den chilenske herskerklassen, det hele aktivt støttet av USA. USA har ført blodige undertrykkelseskriger mot de indokinesiske nasjonene. Det er hykleri av reineste vann når liberale tar avstand fra all våpenbruk. Det er som å ta avstand fra kriminalitet uten å skille offer og ransmann, hvem som har retten på sin side og hvem som ikke har det.

I historia har det vært progressive kriger, kriger for rettferdige saker, slik som de krigene folkene i Indo-Kina har ført for å knuse USA-imperialismens aggresjon. Det har vært borgerkriger, slik som den spanske borgerkrigen hvor kommunistene (også norske frivillige) slo aktivt på den republikanske sida mot den brutale Franco-fascismen. Slik er det også med de store sosialistiske revolusjonene i dette århundret.

Urettferdige er slik kriger som imperialistmaktene har ført seg i mellom for å dele opp verden, alle kapitalismens undertrykkelseskriger overfor andre stater og nasjoner, og de undertrykkelseskriger utbytterklassene har ført mot sine egne undertrykte klasser.

Å ta avstand fra krig og våpen som sådan er å si fra seg muligheten til å styrte imperialismen og innføre sosialismen, å avvæpne alle undertrykte og utbyttede tjener imperialismen og reaksjonen. Kommunister er ikke for krig eller mot krig som sådan. Krig er et faktum i historien, det som er viktig er at det finnes rettferdige og det finnes urettferdige kriger.

Imperialisme betyr krig. Derfor må vi styrte imperialismen og kapitalismen for å utrydde krigen.

"Vi er for at krigen skal avskaffes, vi ønsker ingen krig. Men krigen kan bare avskaffes ved krig. Den som vil at de ikke skal finne geværer - han må gripe til geværet." (Mao Tse-tung: Krigens og strategiens spørsmål, 1938.)

IMPERIALISTISK PASIFISME

Josef Stalin innførte begrepet "imperialistisk pasifisme". Det er en kjent sak at begge de imperialistiske verdenskrigene ble forberedt under en skog av fredsavtaler, ikke-angrepspakter og nedrustningsforhandlinger. Før den andre verdenskrigen husker vi Chamberlain med sitt budskap etter at han hadde solgt Tsjekkoslovakia til Hitler. Det var "peace in our time" og året var 1938. Samme året hadde nazi-partiet i Tyskland sin siste "Parteitag" før krigen. De ble kalt "partidager for fred". I verdens mest spente og urolige område - Midt-Østen - der føres det fredsforhandlinger året rundt. I dag snakker supermaktene høylydt om fred, mens de kappruster som aldri før.

Derfor bør vi minnes Stalins analyse: at den imperialistiske pasifismen er et instrument for krigsforberedelsene. Den er retta inn på å lulle folkene i alle land inn i søvn.

DEN ALLMENNE KRISA I KAPITALISMEN

Gjennom den første verdenskrigen og spesielt gjennom den sosialistiske Oktoberrevolusjonen kom imperialismen inn i sin allmenne krise. Kapitalismen er nå råtnende kapitalisme med det ene beinet i grava. Sosialistiske revolusjoner og frigjøringskriger river store deler av verden ut av imperialismens kontroll både økonomisk og politisk. Den økonomiske krisa får mer langtrekkende virkninger og krisene blir hyppigere. De imperialistiske landene utvikler statsmonopolkapitalisme som et siste desperat forsøk på å løse motsigelsen mellom den stadig høyere graden av samfunnsmessig produksjon og den private tilegnelsen hos et lite mindretall av befolkninga. Statsmonopolkapitalismen løser på ingen måte denne motsigelsen - tvertimot bringer den til sin spiss - fordi produksjonen fortsatt skjer ut fra kampen for maksimal profitt, ikke for å løse samfunnsmessige behov. Imperialismen militariserer økonomien for å få i gang produksjonen og for å ruste seg til nyfordelingskrig. Militariseringa skjerper motsigelsen mellom de imperialistiske maktene og låser dem enda hardere i kampstilling overfor andre imperialistiske makter. Dette er deler av den allmenne krisa

i imperialismen, og i våre dager skjerper den seg. Selv om faren for en tredje verdenskrig henger over hodene våre, er det viktige ved utviklinga i verden i dag at imperialismen går sin undergang i møte. Vi har sett to imperialistiske nyfordelingskriger i dette århundret - i kjølvannet på begge to - mektige sosialistiske revolusjoner.

DE ØVRIGE MOTSIGELSENE I VERDEN

"Alle reaksjonære er papirtigre. I sin framtoning er de reaksjonære fryktinngytende, men i virkeligheten er de ikke mektige. Sett over lang sikt er det ikke de reaksjonære, men folket som er virkelig maktfulle"

Mao Tse-tung
Tida jobber for folkene. Vi har nå vært inne på motsigelsen mellom imperialiststatene. Marxisme-leninismen lærer oss at det finnes tre andre dype, grunnleggende motsigelser som er like viktige. Den første går mellom imperialismen på den ene sida - anført av Sovjet og USA, og verdens folk på den andre. Utviklinga av denne motsigelsen maner til optimisme hos alle progressive. Denne motsigelsen har ført til de indo-kinesiske folkenes strålende seier over imperialismen. Det er denne motsigelsen som Lenin la stor vekt på å forklare, som vi kan analysere den tredje verdens kamp mot supermaktens hegemoni. Denne motsigelsen skjerpes kraftig. Den andre motsigelsen går mellom borgerskapet og proletariatet i de kapitalistiske landene, både i USA og i Sovjets maktsfære. De siste åra har vist et stort oppsving i arbeiderklassens kamp i disse landene. USA har hatt sine største streikekamper til dags dato under lavkonjunkturen i vår. I Polen og andre øst-europeiske land har imperialismen blitt tildelt harde slag av proletariatets revolusjonære handling. Den siste motsigelsen går mellom imperialismen og de sosialistiske landene. Denne motsigelsen skjerpes gjennom imperialismens og spesielt sosialimperialismens krigstrusler og aggresjon, særlig mot Kina og Albania, for ikke å snakke om USAs kampanje for krig mot Nord-Korea.

Dette er grunnen til at kommunistene og de progressives arbeid i Norge i dag er en del av kampen mot det imperialistiske systemet. Vi legger vekt på å støtte frigjøringsbevegelser i den tredje verden, vi kaster oss inn i arbeiderklassens og folkets kamp mot monopolkapitalen i Norge, støtter våre klassebrødre og søstres kamp i andre land, og forsvarer de sosialistiske landene mot reaksjonære og revisjonistiske bakvaskelser. I dagens situasjon legger vi vekt på å reise kampen mot begge supermaktene, på å forklare at supermaktens rivalisering vil kunne kaste verden ut i en tredje verdenskrig.

Dette vil bli emne for en artikkelserie i Hva må gjøres.

Vi prentar her andre delen av eit intervju med ein revolusjonær indiar. Den første bolken (i Hva må gjøres 4/75) tok opp bakgrunnen for Naxalbari-opprøret 1967, då fattigbønder i Nord-Bengalen gjekk til opprør mot jordeigarar og reaksjonære. I intervjuet vart det streka opp dei partipolitiske skilje-linene og kampen for eit revolusjonært parti som kunne gå i spissen for ein væpna oppstand. Denne gongen kjem han inn på sjølve opprøret, svika til dei såkalla »marxistiske» partileiarane og feila til leiinga av det nye partiet, CPI(m-l). Me gjer merksam på at det som kjem fram står for den intervjuua si rekning.

NAXALBARI-OPPRØRET

- Berre få dagar etter braut så Naxalbari-opprøret ut. Bakgrunnen for dette opprøret var denne: Ein jordeigar og pengeutlånar ville presse ut ein fattig bonde frå huset og jorda si. Dei revolusjonære og kommunistane organiserte seg så godt at dei reaksjonære og jordeigaren ikkje turde gjere noko. Dei vart drive bort frå området og dei revolusjonære tok over kontrollen. Dei freista organisere ein revolusjonær bondekomite.

CPI-M GJEV ORDRE OM Å SKYTE PÅ FOLKET

- Regjeringa støtta ikkje opprøret, som spreidde seg sørover til Andhra, til andre provinsar og distriktar i Vest-Bengal, Kerala, Punjab, Uttar Pradesh, Madhya Pradesh. Regjeringa gjekk altså imot opprøret sjølv om det vart leia av revolusjonære innafor CPI-M! Landbruksministeren reiste med ein gong til Naxalbari og snakka med dei lokale leiarane. Han ba dei legge ned våpen med det same og byrje tingingar over bordet. Alt skulle gå føre seg fredeleg. Da dei revolusjonære bonde-massane nekta dette og kravde retten sin, reiste han attende og ga ordre til politi og militære om å skyte fritt

Røynsler frå India: Revisjonisme tyder nederlag

mot sine egne partifeller og folket som hadde røysta på han! 10 menneske - 9 kvinner og eit born vart drept.

- Som om ikkje dette var nok kunn-gjorde regjeringa namna på dei lokale CIP-M-leiarane på førstesida i avisa si. Dei revolusjonære vart kalla renegatar og ekstremistar og samstundes utelukka frå partiet. Borgarskapet hylte opp om at dei snarast måtte gripast og setjast i fengsel.

- Studentane som støtta Naxalbari-opprøret vart og kalla ekstremistar og forædarar av både dei reaksjonære og revisjonistane i CPI og CPI-M. Prosessen var då alt sett i gong for å skipe ein ny organisasjon.

BRYT VALLØFTA

- Det var og ein annan ting som avslørte foræderiet til CPI-M-leinga for studentane. I Calcutta er det eit universitet som tradisjonelt har vore ein eliteskole for lokale borgarar. Men og her var den politiske aktiviteten frå dei revolusjonære si side komen så langt at det føre valet vart sparka ut nokre studentar som var sær aktive. Dei gjenverande studentane hadde då

svara med streik for første gong. Føre valet hadde CPI-M lova at om dei vart valde skulle dei sørge for at dei som var sparka ut fekk kome inn igjen. Da studentleiarane og ved dette universitetet støtta Naxalbari-opprøret, vart dei og kalla renegatar, og det vart aldri snakk om å ta dei ekskluderte studentane attende.

CPI (M-L) OG MAZUMDAR

- Dei revolusjonære studentane gjekk etter dette i spissen for å skipe eit nytt parti - og på Lenin sin fødedag 23. april 1969 vart CPI(m-l) skipa. Partiet femna sær mange og var sterkt i fleire provinsar. Partileiar vart Mazumdar som sto i spissen for Naxalbari-opprøret. Han hadde stor autoritet, han sa sjølv at han var den indiske revolusjonen personleg. Det skulle snart syne seg at Mazumdars autoritet skulle føre med seg store tilbakeslag.

- Parola han reiste var ominkjering av klassefienden. Den einaste vegen å gå var individuell likvidering av dei reaksjonære. Alle andre vegar vart avviste. Ein skulle ikkje skipe nokon einskapsfront, ikkje nokon regulerende folkehær.

INDIVIDUELL TERROR

Mazumdar ga direktiv om at 3-4-5 folk i kvar landsby skulle skipe ei gerilja-celle. Desse skulle sjølve avgjere, på vegner av folket, kven som skulle drepast, og kven som skulle gå fri i rettferda sitt namn. Etter at denne gruppa hadde drept ein jordeigar, vart det umogeleg for dei å vere att i byen av omsyn til politiransakingane. Folk vart redde og ville ikkje gje dei skjulestader - Mazumdar sa og at dei måtte stikke unna. Men om det no var fleire gerilja-grupper i same byen, så visste ikkje dei andre kva som var planlagt. Etter eit slikt attentat måtte difor og desse freiste kome seg ut av byen så

cpi, cpi-m, cpi(m-l)

CPI - Indias Kommunistiske Parti, eit heilt og fullt Moskvatru revisjonistparti som t.d. støtta Indias åtak på Folkets Kina i 1962 og som i desse dagar er Gandhis mest trugne allierte i utøvinga av det fascistiske diktaturet.

CPI-M-Communist Party of India - Marxist, vart skipa som følge av CPI si avlørande haldning til Kina. Tusental kadrar trudde at dette nye partiet

ville stå på marxismen-leninismen sin grunn, at dei ville lansere væpna kamp mot dei reaksjonære. Men den intervjuua fortel her korleis CPI-M gjekk i spissen for å kruse alle revolusjonære masserørslar. Konsekvensen av dette sviket var skipinga av CPI(m-l)-INDIAS Kommunistiske Parti(marxist-leninistane) med Mazumdar som første formann.

snart råd var. På dette viset mista CPI(m-l) både støtte frå folk og mange partikadRAR på landsbygda. Mazumdar ga så direktiv om å skipe bygerilja-grupper.

RAUDEGARDAR OG KULTUR-REVOLUSJON

- Til studentane sa Mazumdar at no har vi knekt den økonomiske basisen til reaksjonen på landsbygda. Vi må no følge kulturrevolusjonen i Kina og gå til åtak på overbygninga i byane. Etter ei mekanisk overføring fra det sosialistiske Kina til det halvføydale kapitalistiske India, ville Mazumdar skipe Raudegardar som skulle rive ned dei materielle strukturane i byane. Studentane skulle knuse skulpturar av borgarlege undervisningsreformatorar, skolar og universitet skulle jamnast med jorda. 4-5 studentar forma ei aksjonsgruppe og gav laus på alt i namn av Raudegardistar.

- All undervisning stoppa opp, byen vart mørklagd etter klokka fem om kvelden, det var gatekampar overalt. Og ikkje berre politiet og dei reaksjonære var målet, men og CPI-M-leinga. Det var ikkje mogeleg for nokon ungdom å vere nøytral på denne tida. Om ein var heime, kunne politiet kome heim til ein og seie: "Det må vere ein grunn til at du sit her, vi trur du gøymmer noko bak drikkeglasset ditt." Og anten vart ein drept, eller arrestert av politi og militære.

FEILA ØYDELEGG MASSEKAMPEN

- Eg vil hevde at det ikkje var studentane sin feil at alt dette skjedde, men leinga sine direktiv. Parola var: "Bomb hovudkvartera til reaksjonens idear" - og resultatet vart store øydeleggingar. Ei anna parole var:

"Formann Mao i Kina er også formannen vår." Dette hjelpte dei reaksjonære, dei kunne seie at vi var kinesiske agentar og nytte dette i propagandaen sin.

- Alt vart lagt opp kring den individuelle terroren si line - vi greip pistolen til trafikkipolitiet av di dei utgjorde det svakaste leddet i borgarskapet sitt valdsapparat. Vi drepte og, ved at vi kalte dei spionar, nokre uskyldige personar. Denne politikken førte til at vi mista støtte. Den regelrette borgarkrigen som hadde massane si misnøye som utgangspunkt, vart spolert gjennom dei feila det kommunistiske partiet gjorde.

STUDENTANE FORLET SKOLANE

- Mazumdar sendte mellom anna ut direktiv til alle revolusjonære studentar om straks å forlate all utdanning og ta del i kampen utafor skolane. Og dette vart i byrjinga gjort med stor suksess - opprøret spreidde seg vidare til andre provinsar så som Srikakulam i Andhra. Intellektuelle marxist-leninistar, lektorar, medisinarar o. a. lemna undervisinga og yrkene sine for å ta del i kampen. Slikt hadde berre skjedd før under den britiske imperialismen.

- Men det openbert at dette ikkje kunne gå bra i lengda. Institusjonane vart etterlatte i eit vakuum der andre politiske grupperingar kunne mobilisere fritt...

HMG: - Korleis er da situasjonen i studentrørsla i dag, fleire år etter Naxalbari-opprøret og den rørsle det skapte?

OG VAKUUMET FYLLT AV FASCISTAR

- Jau, dette vakuumet vart fylt av kontrarevolusjonære. Fascistiske element byrja aktivisere seg på skolane. Dei gjekk ikkje av vegen for å drepe studentleiarar som var venstreorienterte, dei truga med maktbruk ovafor studentunionar som ikkje handla i samsvar med det dei ville. Desse fascistiske elementa er støtta av herskarklassa. Dei får våpen og utstyr og pengar til å drive sine aktivitetar. Dei tillet ikkje studentane å røyste på andre enn seg sjølve. Om studentane ikkje gjer det, drep dei desse, eller kidnappar dei, eller går til åtak på husa der dei bur. Og om dei ikkje får tak i leiarane, går dei laus på familie eller skyldfolk. Alt dette skjer med støtte frå dei reaksjonære i det nasjonale partiet som er regjeringspartiet.

- Men det ser ikkje heilt svart ut - etter 1974 har situasjonen igjen snudd seg i ei gunstigare retning for dei progressive og revolusjonære studentane. Igjen har studentane styrke til å kjempe mot kontrarevolusjon og fascisme, ein freistar igjen å delta i og utvikle arbeiderklassen og bonderørsla.

SET FRI DEI POLITISKE FANGANE!

- Eg vil tilslutt be alle progressive studentar som les dette å rette søket mot det som skjer i India. Framleis sit det over 20 000 politiske fangar berre i Bengalen, meir enn 50 prosent av dei er studentar. Dei har sitte der i opptil 6 år utan lov og dom. Alle progressive og revolusjonære må difor reise krav om at dei politiske fangane må setjast fri, ein må krevje slutt på grunnlause arrestasjonar og tortur og undertrykking av revolusjonære studentar og andre i India.

Demonstrantar i Bombay stikk eit britisk kjøretøy i brann.

Denne artikkelen tar for seg folkekrigen i sin alminnelighet og belyser en del av de viktigste prinsippene gjennom eksempler fra Kambodsja. De som er spesielt interessert i de særdeles verdifulle erfaringene fra Kambodsja bør ta del i arbeidet til Vennskaps-sambandet Norge - Kambodsja og studere tidskriftet Fritt Kambodsja. Studer også de øvrige verkene fra litteraturlista til slutt.

Eneste vei til FOLKEKRIG

FOLKEKRIGEN

Folkekrigen er en fase i kampen for sosialismen, en krig mot en ytre fiende og egne forrædere der hele folket er mobilisert til væpnet og politisk kamp og til uegennyttig innsats i produksjonen. Ledelsen for en folkekrig må beherske militær strategi og taktikk, den må mobilisere befolkningen til kamp også i områdene som kontrolleres av fienden, den må drive opplysnings- og skoleringsarbeid i de frigjorte områdene, organisere folket der politisk og i produksjonen, sikre forsyninger og rekruttering til frigjøringshæren.

1. DEN OBJEKTIVE SITUASJONEN

Epoken med imperialismen og proletariske revolusjoner er også folkekrigens epoke. Imperialistiske makter angriper andre land og tvinger folkene der til å gripe til våpen for å drive dem ut. Folkekrig har vært anvendt i mange land, f.eks. Kina, Korea, Albania, Indokina og Palestina. Idag er Kambodsja et særlig aktuelt eksempel å vise til, fordi det viser hvordan et lite folk (7 mill.) kan beseire en supermakt.

En supermakt har svære ressurser å ta av, både militært og økonomisk. Men den fører en reaksjonær krig som undergraver den både politisk og økonomisk og utløser omfattende politiske og økonomiske kriser. Kostnadene i Indokina-krigen i mange år. Kostnadene i Indokina-krigen og mangelen på nettopp de råvarer krigen var ment å sikre (olje bl.a.) bidro sterkt til den svære krisa USA's økonomi befinner seg i idag. Supermakter og imperialismen vil ha stadig vanskeligere for å få internasjonal støtte. I Kambodsja ble det f.eks. raskt umulig for USA å sette inn store mengder egne styrker.

Kambodsja hadde få materielle ressurser. USA sørget raskt for å utrydde det som var av tekstilfabrikker, gummiplantasjer osv, og sprøytet gift over dyrket mark. Men frigjøringskrigens progressive karakter gjør at folket tar del i den, forener seg og nærmest utretter mirakler for å holde kampen og produksjonen gående. Slik kunne FUNK holde matvareforsyningene, våpentilførselen og rekrutteringen til de væpnede styrkene oppe hele tiden. Mens USA ble isolert internasjonalt, var det etter hvert stadig flere land som aner-

kjente GRUNK. De tre indokinesiske folkene støttet hverandre, og den internasjonale støttebevegelsen vokste.

Lærdommen er såre enkel: Folkekrigen er folkets måte å beseire imperialismen på. Folkets sak er rettferdig og vil få støtte. Imperialismens sak er urettferdig og vil miste støtte.

2. DEN MILITÆRE KAMPEN

Folkekrigen starter når det første skuddet blir løst mot fienden, og slutter når fienden har gitt opp all militær motstand. Dette gjør at folkekrigen ofte blir sett på som identisk med den militære kampen. Men militær kamp uten produksjon, uten politisk kamp for å mobilisere folket er en eventyrpolitikk à la Che Guevara, en politikk for nederlag og demoralisering av folket, en politikk for å styrke fienden, en reaksjonær politikk.

Folkekrigens militære del blir også ofte forvekslet med geriljakrig. Men geriljaen er bare en del av folkekrigens militære del. Alle som har oppsummert folkekrig slår fast at det må anvendes både geriljaenheter i stort antall og regulære trenede styrker for mobil krigføring. 1) KKP slo fast i begynnelsen av motstandskrigen mot Japan i 1937 at: "Med hensyn til helheten er mobil krigføring det primære og geriljakrigføring det utfyllende. Med hensyn til delen er geriljakrigen det primære og den mobile krigføringen det utfyllende." 2)

Geriljakrig bygger på soldater på deltid, bønder o.l., som operer militært ut fra sine landsbyer. De foretar sabotasje-handlinger, angriper fiendens forsyningslinjer, forsvarer egne forsyningslinjer og produksjon. Regulære styrker bygger på soldater på heltid som ikke er avhengig av å dyrke jorda og som derfor kan bevege seg fritt gjennom store områder. Deres behov for mat, klær og delvis våpen og ammunisjon må sikres gjennom forsyningslinjer og produksjon i baseområder. Den lange marsjen i Kina er et ypperlig eksempel på nødvendigheten av mobile regulære styrker.

Det vietnamesiske folket har gitt verden et strålende eksempel på folkekrigens vei

frigjøring

Kombinasjonen gerilja/regulære styrker er et sentralt trekk ved alle stadier i folkekrigen. Kambodsjanerne delte inn frigjøringshæren i tre kategorier: de regulære, de regionale og de lokale, som alle hadde forskjellige oppgaver. I sluttangrepet på Phnom Penh ble alle tre anvendt. Et godt eksempel på bruken av lokale krefter er kvinneavdelingen ved kysten som sikret vaktholdet der og produserte salt til de frigjorte områdene.

Vilkåret for slike styrker er full enhet mellom folket og soldatene. Soldatene har også en viktig politisk funksjon i organiseringen av folket, og som forbilder i disiplin og revolusjonært heltemot.

3. DEN POLITISKE KAMPEN

Under folkekrigen er den politiske kampen avgjørende. Vilkåret for seier er enhet i hele folket, både i de frigjorte områdene, langs fronten og i områdene kontrollert av fienden. Den politiske kampen må føres i alle disse områdene.

FUNK's virksomhet i Phnom Penh og andre byer under Lon Nol var svært omfattende. Det var stadige demonstrasjoner og møter blant ungdommen for å kreve at Lon Nol skulle gå av og overlate styret til FUNK, for å protestere mot overgrep på de mest elementære demokratiske rettigheter, for å kreve tiltak mot inflasjonen og for sikring av mat til "flyktningene" som Lon Nol sopte inn til Phnom Penh for å la dem sulte. Studentenes og skoleelevenes kamp nådde et høydepunkt i februar 1974 da over 10 000 mennesker samlet seg til et massemøte i protest mot at regjeringa hadde torturert fire skoleelever til døde. Dette var etter at Lon Nol hadde satt i gang massearrestasjoner, massakre og husundersøkelser, og forbudt alle samlinger av mer enn fem personer.

I 1972-73 streiket titusener arbeidere i Phnom Penh flere måneder i trekk i krav om bedre lønns- og arbeidsforhold. Til og med de ansatte i USA-ambassaden gikk til streik! I februar 1974 sendte FUNK's ansvarlige for Phnom Penh, Chey Chum, ut en erklæring der han ga sin fulle støtte til demonstrasjonene og streikene som var i gang, forsikret at folkets væpnede styrker befant seg i byen og at

de frigjorte områdene rett utenfor Phnom Penh var sikre for alle som måtte flykte. 7. mars meldte FUNK's radio at: "Arbeidere fra forskjellige fabrikker og bedrifter i Phnom Penh har besluttet å fortsette sin kamp i form av streik... De erklærer at de ikke vil gå tilbake til arbeidet før myndighetene har etterkommet kravene deres. Kravene går ut på demokratiske rettigheter, høyere lønninger, lavere priser, tilstrekkelig forsyninger med ris, og slutt på tvangsinnrulling av befolkningen og ungdommen i hærer. Blant slagordene til de streikende er øyeblikkelig tilbake-trekking av forræderne fra makta, for at FUNK og GRUNK skal overta styret i Phnom Penh og i hele landet..."

Det gjelder å holde kampgløden blant folket oppe for å demoralisere fienden så mye som mulig.

I de frigjorte områdene bygges det opp en stat hvor folket utøver den politiske makta. Massene organiseres på alle mulige måter til studier, til produksjon og i statsorganer. Skoler kommer i gang for unge og for voksne, det blir organisert barnehager for å sikre full revolusjonær innsats av både kvinner og menn. Analfabetismen blir hardt bekjempet. Et lokalt helsevesen blir opprettet: i folkekrigen er hvert individ uerstattelig.

Enheten i folket blir styrket gjennom kulturarbeid, med vekt på nasjonal form og progressivt, anti-imperia-

Kambodsjanske frigjøringssoldater står vakt på den erobrede flyplassen i Phnom Penh etter seieren.

listisk og demokratisk innhold. Mao holdt Yenan-talene om litteraturen og kunsten i mai 1942, midt oppe i den anti-japanske krigen. Truong Chinh slår fast at kulturen må være nasjonal, vitenskaplig (for å kjempe mot eldgamle reaksjonære fordommer og overtro som å "stole på himmelen" i stedet for på egne krefter) og folkelig - kambodsjanerne har eksplisitt nevnt at disse samme tre prinsippene ligger til grunn for deres arbeid med utdanning.

FUNK hadde i lang tid kaderskoler som fungerte i ro og mak bare noen få kilometer fra Phnom Penh. Arbeidsdagen i fabrikkene i de frigjorte områdene ble avsluttet med politiske studier om produksjonen og den militære situasjonen. FUNK kom svært langt i organiseringsarbeidet, med landsomfattende organisasjoner for arbeidere, kvinner, ungdom, lærere og intellektuelle, forfattere og diktere, patriotiske buddhist-munker osv. Alle organiserte medlemmene til studier og produksjon, f. eks. frivillig arbeid på vanningsanlegg. I de frigjorte områdene valgte befolkningen FUNK-komiteer på alle nivåer, blant sine egne rekke. For første gang fikk den kontroll over et eget statsapparat.

Gjennom folkekrigen vinner massene en høy grad av politisk innsikt og forståelse. Som Sihanouk selv sier: "Amerikanerne bombet mitt folk til bevissthet." 3)

forts. vend!

forts.

4. PRODUKSJONEN

Den som ikke spiser kan heller ikke kjempe. Kambodsjanerne sier: å dyrke ris er å styrke landets uavhengighet. Dette er den enkle grunnen til at folkekrig må føres med utgangspunkt i baser på landsbygda.

Under hele frigjøringskrigen var de frigjorte områdene i Kambodsja selv-forsynt med ris og vel så det. Her økte produksjonen år for år. Vanningsanleggene ble forbedret, og for første gang i Kambodsjas historie ble det høstet to og til og med tre avlinger i året. Folkemassene jevnet ut bombe-kratere og plantet. Gummi-, pepper- og bomullsplantasjer kom i gang igjen, og under stråtak ble det drevet fabrikker av alle slag: tekstil, gummisåle, sukker osv. Folket tok selv initiativ til å drive fabrikker og jordbruk på kollektiv basis, og opprettet samvirkelag til kjøp og salg. Håndverket, som Lon Nol og USA prøvde å knekke for å sikre seg salg av amerikanske ferdigvarer, kom til heder og verdighet igjen.

For det kambodsjaniske folket var Lon Nol selveste sjefsforsyneren, særlig i metallvarer, våpen, stridsvogner, ammunisjon osv. Landsbygda glitrer av aluminiumskasseroller støpt av bøndene ut fra nedskutte amerikanske fly.

Varer som før ble importert, ble laget på grunnlag av lokale råmaterialer. Etter flere måneders eksperimenter greidde en gruppe bønder å framstille såpe ut fra kokosnøtter. Kambodsja er i dag selvforsynt med mat, tekstil og flere viktige industri-varer. Landet vet at prinsippet om sjølberging er avgjørende for ethvert folks uavhengighet.

5. FOLKEKRIGENS TRE STADIER

Folkekrigen er en langvarig krig. Vietnameserne kjempet i enda tretti år etter at de nær hadde vunnet i september 1945. I 1954 hadde de nær vunnet igjen, men måtte altså kjempe i enda tjue år.

Når vi snakker om folkekrigens tre stadier, sier vi ikke at enhver folkekrig gjennomgår en etter en tre forskjellige faser og at det ikke kan bli tilbakeslag. De tre stadiene uttrykker tre forskjellige nivåer, som kan oppsummeres slik:

1. Fienden er strategisk sett på offensiven, folket på defensiven. Folket kommer med taktiske angrep og sørger for å bevare sine styrker (militære, politiske, produksjon) mest mulig intakt. Dette stadiet kan vare svært lenge.
2. Fiendens strategisk offensive

framrykninger er stanset, folket er ennå ikke sterkt nok til en allmenn motoffensiv. Folkets taktiske angrep fører til en til dels sterk innsnevring av fiendens territorium. Folkets strategi er fremdeles defensiv. Dette stadiet kan også vare svært lenge.

3. Folkets allmenne motoffensiv for å knuse fienden fullstendig. Dette stadiet kan være svært kort.

I Kambodsja hadde folket frigjort 70% av landet allerede mot slutten av 1970. En regner likevel med at det første stadiet varer helt til 1972. Da ble Lon Nols siste strategiske offensiv - "Chenla II" - fullstendig knust. Etter dette nederlaget satte USA inn historiens mest hensynsløse bombetokter over Kambodsja - i seks måneder regnet det mere bomber over Kambodsja enn over Storbritannia i hele 2. verdenskrig! Men folkets styrker gikk stadig fram, og i mars 1975 ble den siste betingelsen for overgang til stadiet med allmenn motoffensiv oppfylt: Mekong-elva, Lon Nols viktigste forsyningsvei, ble sperret. Slutten kjenner vi.

6. FOLKEKRIGENS KLASSE-KARAKTER

Folkekrigen er revolusjonær. Den fører ikke til en gjenoppretting av det gamle samfunnet. Den skal være et ledd i kampen for sosialismen, for et samfunn fritt for utbytting, med demokrati for folket. Kambodsjanerne snakker foreløpig ikke om sosialisme. Men visestatsminister Ieng Sary uttrykker det slik: "...et Kambodsja ... hvor det ikke skal finnes hverken fattig eller rik, hverken utbytterklasse eller utbyttet klasse, ... hvor alle og enhver tar del i produksjonen, i oppbyggingen og i forsvaret av landet." 4)

SV-ere som Arne Kielland prøver å "lære" av folkekrigen ved å foreslå at det norske forsvaret skal organiseres som et "desentralisert heimevernsforsvar" innrettet på "geriljakrig". Dette er i beste fall en mekanisk overføring av form - gerilja - uten klasseinnholdet. Men i praksis er det nok SV's velkjente tema: overlate det nasjonale forsvaret til borgerskapet.

Alle vitenskaplige oppsummeringer av folkekrig slår fast arbeiderklassens ledende rolle. Truong Chinh skriver: "Denne forsvarskrigen er en folkekrig. Det overveldende flertallet av folket er bønder... Forsvarskrigen vår er i virkeligheten en bondekrig ledet av arbeiderklassen." 5) I et FUNK-dokument fra 1973 heter det: "Arbeiderklassen og bondeklassen har bestandig utgjort kjernen i alle patriotiske styrker. I denne kjernen danner arbeiderklassen fortroppen... Den er blitt en klasse som er helt og fullt i stand til

å lede den revolusjonære krigen for nasjonal og folkelig frigjøring til seier..." 6)

Arbeiderklassen ledes av ekte kommunistiske, dvs. marxist-leninistiske partier. Selv har Kambodsjanerne ennå ikke sagt noe offentlig om noe parti. Men de har understreket at det finnes en ledende revolusjonær organisasjon som forberedte krigen lenge før kuppet i 1970, som nå leder oppbyggingsarbeidet og som bygger på et vitenskaplig grunnlag. 7) Truong Chinh og Mao understreker gang på gang betydningen av partiet.

7. LÆR AV FOLKEKRIGEN!

Faren for at Norge skal bli innblandet i en krig med en eller begge supermakter er stor, og den øker. Røster hever seg for å si at i så fall er Norge umulig å forsvare. Kommunistene i Norge må være de første til å lære av andre land som har beseiret supermaktene. Vi må si til alle at vårt folk vil bli hardt rammet, fordi det nå er forsvarsløst. Vi må si at hvis vi anvender folkekrigens prinsipper fullt ut, vil folket til slutt seire for å bygge sosialismen.

- marat -

Noter:

- 1) Se: Mao: Militære skrifter, samt Verker i Utvalg. Truong Chinh: Folkekrigens vei, Oktober 1975. Al Fatah: Politisk og væpnet kamp, Oktober Trondheim, 1973. Vo Nguyen Giap: People's War Against US Aeronaval War, Hanoi 1975. Vo Nguyen Giap: The Military Art of People's War, Monthly Review Press, 1970.
- 2) Se bl.a. Maos artikkel: Om den langvarige krigen.
- 3) Se Sihanouk: My War with the CIA, Penguin, 1974.
- 4) Fra Roger Pics intervju med Ieng Sary for Le Quotidien de Paris, 19. september 1975. Denne delen av intervjuet ble forøvrig sensurert bort av den borgerlige dagsavis. Hele intervjuet kommer i Fritt Kambodsja nr. 2, 1975.
- 5) Truong Chinh, side 33.
- 6) FUNK: La Classe ouvriere et les travailleurs du Kampuchea dans la geurre revolutionnaire de liberation nationale et populaire, 1973. Store deler av dette viktige dokumentet er oversatt i Fritt Kambodsja nr. 2, 1975.
- 7) Kilden er nyhetsmeldinger fra FUNK-radioen fra og med august 1975.

Øvrige kilder:

- Informasjonsbulletinen til FUNK's misjon i Paris, samt samtaler med representanter for GRUNK.
- Sosialistisk Framtid nr. 6, om "Sosialistisk forsvarspolitik" (SF).

KNUT OLAI THORNÆS:

«Frem kamerater..»

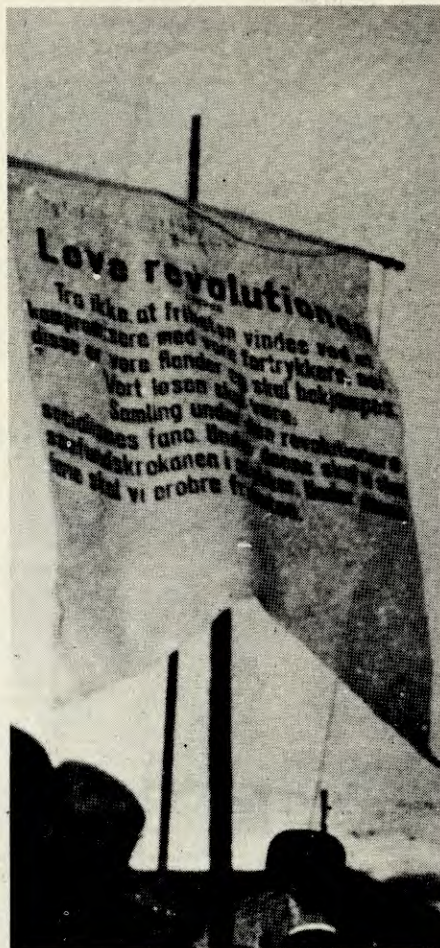
KNUT OLAI THORNÆS (1874 - 1945)

"FREM KAMERATER, FREM MOT KRIGERAANDEN, ..." er songen som har gjort Thornæs kjend blant progressive i dag.

Han vaks opp i Kristiansund, utdanna seg som typograf og flytta til Trondheim. Frå 1902 til 1932 jobba han både som redaksjonssekretær og redaktør i avisa "Ny Tid". Han så ikkje på seg sjølv som forfattar, men leilighetsdiktar. Han ga ut eit par songbøker, t.d. "Trompet-skrald" (1915), og skreiv ei samling dikt, "Agitatoriske dikt", som han ga ut på eige forlag. Elles skreiv han dikt, kritikkar og artiklar i dei progressive blada som fanst.

Han var og ei drivkraft innafor ungdomsrørsla, kor han var leiar for studiekårsar, og han skipa til ei "litterær avdeling" i Trøndelag-distriktet.

Det første nummeret av SV-avisa "Ny Tid" trakk linene attende til Thornæs for å syne kva slags tradisjon namnet har. Dette er ikkje anna enn forfalskning og forvrengning av historia. Thornæs sloss mot opportunisten til Tranmæl, og sto på klassekamplina da partiet vart delt i 1923, og det er ikkje den tradisjonen "Ny Tid" av i dag byggjer på.

A. B.

DE GAMLE OG DE UNGE

Det er nok en skik, en forbandet skik, at gamlinger regnes for kloke naar aanden er søv og tungen slaar klik

og tankernes traad vil sig floke, — at krokede rygger er mest bekvemme og skjælvende knær skal farten bestemme.

Det gamle var godt nok, det hadde sin tid, er gammel, — se, det maa bli dommen som dømmer en kraft til dødssøvnen blid naar ungdommens time er kommen. Hvad under at verden hver tid kan ramle, naar støtterne ormætte er og gamle.

Vi bøier os dypt for sølvhvide haar, — av sølv er begravelseskransen — og aldri vi glemmer de mange aar han stod som den første paa skansen. Men det maa vi kræve, det maa vi kræve: Staa ikke i veien for det som skal leve.

Vi takker for hvert et lysende ord som ikke har alderens skygge, og det vil vi ta til vor rettesnor, paa det vil vi videre bygge. For det har han talt i manddommens alder, vi hører med taalmod paa gamlingens skvalder.

Den gamle skal æres for det han har gjort, fordi han stod høit uten svimlen, og tenkte saa sterkt og handlet saa stort mens solen stod høiest paa himlen. Men ei for hans klynken med visdomsmine, naar gamlingen plages av hodepine.

Ti ungdommens ild og ungdommens mot skal stilles i spidsen for færden. Det klareste hode, den støeste lot skal farten bestemme i verden. Om ansvarets byrde paa rakeste rygge vi stiller som krav, først da er vi trygge.

Saa fremad da, ungdom, til djærveste daad. Bryt ned det som fremskridtet hemmer. Ærbødig vi lytter til gamlingens raad, men følger det kun hvis det stemmer. Med ungdommens fangende ild skal der fyres. Med manddommens staalsatte kraft skal der styres. K. O. THORNÆS

Klassekampen, 15. 9. 1923, s. 5

TIDLEGARE NUMMER AV HVA MÅ GJØRES

Tidlegare nummer kan tingast frå redaksjonen. Her fylgjer ein oversikt over kvart nummer og kva tema og emner som er dekkja:

- 1/74: Norges Kommunistiske Studentforbund er skipa! 24 sider - berre få nummer att. Kr. 3. -
- 2/74: Enhet på klassekampens grunn - om NKS' enhetspolitikk 28 sider - kr. 3. -
- 3/74: Interesseskampen på dei høgre lærestader.

36 sider - kr. 3, 50

- 4-5/74: "Venstre" i form - høgre i innhald, om "venstre"oppportunismen, spesielt KUL 52 sider - kr. 5, -
- 1/75: Fag og forskning i folket si teneste 44 sider - kr. 5, -
- 2/75: Sosialistisk Valgforbund i teori og praksis, med vekt på høgre lærestader 44 sider - kr. 5, -
- 3/75: Borgarleg demokrati og fascisme, kva er fascisme, klassekarakteren hans, i Sovjet, Italia, Norge. Elles Friederich

Engels for første gong på norsk: London 4. mai 1890 44 sider - kr. 5, -

- 4/75: Kvinnekamp - kvinnene er monopolkapitalens reservearme, elles 7 sider om husleigestreik og okkupasjon i Oslo. 44 sider - kr. 5, -

Alle nummer kan tingast frå HVA MÅ GJØRES, Boks 2072 Grønnerløkka, Oslo 5.

Ved tinging av fleire enn to hefter vert det gjeve 40 prosent rabatt! Heile 1974-årgangen kostar kr. 10.

Alle prisar er eksklusive porto.

HVA MÅ GJØRES

AVISA TIL NORGES KOMMUNISTISKE STUDENTFORBUND

ADRESSE: Hva må gjøres, Boks 2072 Grønnerløkka, Oslo 5

Ansvarleg: Bernt Holtmark - postgiro: 2 23 26 43.

Lokomotivet i snøen

(TILEGNET DE FØRSTE NORSKE FJELLBANENE;
DE SOM BYGDE DEM OG DE SOM HOLDER LINJENE APNE)

Midt på vidda er natt-togets atten vogner stanset
Mellom tunge snøskjermer. 1100 meter.

I det overmalte lyset fra den blå nattlampe
Vrir vi oss, rastløst, i køyene.

I ni sekundmeter sludd

Borer tolv mann hull i den norske vinterens januarvilje.

Inne i kupeen labber tankene våre i ring,

Som søvnige bjørner, om noe halvglemmt

— En viktig påminnelse, om hiets kraft.

Så slipper bremsene, og mykt, umerkelig,

Setter pusten seg i bevegelse igjen.

I det blå wattylyset av termostatens sytten grader

Faller vi inn i en kort drøm

Om den sterke jernhanda til toget:

En svillehaug, en halvfull naglekasse,

En knyttet neve i snøen, igjenblåst,

Da denne banen ble lagt

For lenge sida. — Denne jernhanda,

Tenker jeg da, som november 1909 åpnet

Den stengte vinterveien over Langfjella —

Slik vi, en natt, om ti eller tretti år,

Når skinnene er naglet, hele veien,

Skal åpne de igjenblåste fonnene

Som nå stenger mellom oss, i mørket, på vidda,

Og de vaiende røde flaggene over Jernbanetorget

I den frie folkerepublikken Norge.

Espen Haavardsholm

